This weekly newspaper was mailed on
Tuesday, March 16, 1999

Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 11 (2558) 1999 KOVAS-MARCH 16 • LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS – LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA • NUMERIO KAINA – $1

Ieškant kur geriau

Sakoma, kad dažnai yra laimingesni tie, kuriems tolimi ir žavingi horizontai niekada nepasiekiami. O svajonės beveik visada brangesnės už daiktus, nes pastaruosius palietus kartais viskas subyra.

MATERIALINE prasme dauguma žmonių nori gerai gyventi. Žmonių judėjimas ieškant pastovesnio įsikūrimo, geriau atlyginamo darbo, geresnių sąlygų, labiau civilizuotos aplinkos vyko visais amžiais ir įvairiomis priemonėmis. Nemaža dalimi ir emigracija yra ta dingstimi paremta. Ne visada ir ne visiems pavyksta suderinti medžiaginius užmojus ir poreikius su gyvenimu savajame krašte. Labai dažnai atsitinka, kad tenka rinktis: arba – arba. Sunku būtų net spėti, koks nuošimtis atsiduria tokioj apsisprendimo kryžkelėj. Šiandien viena yra matoma, kad laimę mėginančių tame nuolatiniame žmonių judėjime yra gana daug. Ypač tai pasidarė ryšku, kai žmogaus teises ginančių sąjūdžių dėka buvo pasiektas tarptautinis susitarimas, pabrėžiantis principą, kad kiekvienas žmogus turi teisę pasirinkti gyvenamąją vietą. Tiesa, valstybių įstatymai tvarko migracijos reikalus, tačiau neteisėto žmonių judėjimo problemos sunkiai sprendžiamos. Su jomis, nekalbant jau apie didžiuosius emigrantų kraštus kaip JAV ar Kanada, susiduria šiandien beveik visos Europos valstybės, įskaitant ir Lietuvą, kuri daugelį Rytų Europos gyventojų jau nuo ankstesnių laikų traukė kaip aukštesnio gyvenimo lygio šalis. Taip ir ryškėja poreikių pakopos – kas tolimam rytiečiui Lietuva, tas lietuviui tolimoji Amerika. Tačiau iš tikrųjų tie "aukso kraštai" daug gražesni, kol jų nepasieki. Svajonių ir tikrovės derinimas ne vienam baigiasi skaudžiais lūžiais.

GRIUVUS Sovietų Sąjungai ir Lietuvai atgavus nepriklausomybę, žmonėms ilgai dairytis nereikėjo, kad pamatytų, jog juos supusios užtvaros jau dingusios. Judresni ir veržlesni tuoj pat sukruto ieškoti kelių, kaip pagerinti ilgos okupacijos nuskurdintą gyvenimą. Tų kelių atsirado – ir aiškiai matomų, ir nežinomų, tiesių ir vingiuotų. Vienas jų vedė į Vakarus, ypač į Ameriką, kur daugelis turėjo giminių, artimesnių draugų, o be to, visi žinojo, kad JAV-bėse ir Kanadoje išeiviai yra įsteigę "atsarginę Lietuvą", kurioje tarp visų poreikių ir planų galima rasti ir atitinkamą aplinką. Deja, ne visiems ir čia pavyko įgyvendinti nors dalelę savo svajonių. Kai kurie čia atvykę tikisi daug daugiau, gal net spartesnės įsikūrimo raidos. Kitiems ilgiau užtrunka apsiprasti su darbo ir gyvenimo būdo sistema. Pasitaiko ir tokių, kurie užuot stengęsi prisitaikyti, žeria nepagrįstas kritikas ir nepasitenkinimus, vos apšilę smerkia pinigų garbintojus tartum ko kito jie patys čia būtų atvažiavę. Dar kiti nusiteikę tik reikalauti, visur pabrėždami, kad jie iš Lietuvos. O tai reikštų tartum kokią pirmenybę "be eilės" visur. Šitokios ir panašios nuotaikos tik supančioja kojas, suriša rankas. Akys nori, bet kaip pasieksi, kaip paimsi? Nemažai betgi atvykstančių į Šiaurės Ameriką užsidirbti, gal ir pastovesniam gyvenimui įsikurti, gana greitai susiorientuoja naujame pasaulyje, prisitaiko prie atrasto kitoniškumo ir sistemos, mokosi kalbos, atranda laiko dalyvauti ir lietuviškoje veikloje, kuri nors iš dalies patenkina dvasinius poreikius. Tai pozityvūs žmonės, naudingi ir gyvenamajam kraštui, ir savajai išeivijai. Tokių niekada nebus per daug. **Č.S.**

Lietuvos kariai, išsirikiavę Vilniaus Simono Daukanto aikštėje Vasario 16-tosios proga, iškeliant Baltijos valstybių vėliavas. Nuotrauka P. Malūko iš "Lietuvos žinių"

"Turėkime drąsos būti laisvi"

Lietuvos nepriklausomybės šventės iškilmių akimirkos Vilniuje

GENOVAITĖ GUSTAITĖ,
Vilnius

Tai per iškilmingą Vasario 16-osios minėjimą prezidento Valdo Adamkaus pasakyti žodžiai. Jo kalba buvo tokia giminiga metropolito arkivyskupo A. J. Bačkio kalbai. Abu aukščiausieji pareigūnai – Katalikų Bendrijos, valstybės – tądien pasakė daug skaudžios, karčios tiesos, kėlė sunkiai beatsakomus klausimus.

Katedroje

Šventės Mišias arkikatedroje aukojo arkivyskupas metropolitas A. J. Bačkis, vyskupai J. Tunaitis ir J. Boruta. Pamoksle A. J. Bačkis didžiausią dėmesį skyrė mokyklai, vertindamas ją kaip pagrindinę visuomenės, jos moralės ugdytojos ląstelę. Klausė – kokia mūsų mokykla? Ir atsakė – ten narkotikai, valdininkijoje – kyšininkavimas. Klausė – kas šiandien ryžtasi eiti į mokyklą dirbti, kas padeda paruošti gerus tikybos mokytojus? Ne nuo bausmių sugriežtinimo, kalėjimų priklauso ateitis. Ja rūpintis privaloma nuo vaiko, nuo motinos įsčių. Neužtenka pamaitinti. Mokykla turi sėti gėrį, grožį.

Baigdamas prisipažino, gal nelabai šventiškai skamba mano mintys, bet jų negalima nekelti viešumon, kitaip neturėsim laisvos, nepriklausomos Lietuvos – ją sugriaus besirūpinantys grupės reikalais.

Nuo arkikatedros didžiųjų durų siaurutis takelis prasisprausti tolyn į vidų – tiek žmonių, vėliavų.

Teatre

Prezidento kalba, pasakyta vakare Operos ir baleto teatre buvo, kaip minėta, giminingos dvasios. Joje taip pat keltas moralės klausimas. "Valstybės šventadieniais kaip niekad jaučiu dramatišką Lietuvos atotrūkį tarp žodžio ir veiksmo. Tarp patriotinių kalbų ir esamos krašto tikrovės. Aš klausiu šiandien save ir klausiu jus (...): ar mūsų tiesiamas Lietuvos kelias pateisina Lietuvos tarybos vyrų, savanorių, pokario laisvės kovotojų, Sausio tryliktosios parlamento gynėjų idealus?"

Sustoja prie padėties "(...) neviltin puolusio kaimo sklypininko, reketuojamo verslininko, bedarbio, vaikų neišmaitinančios motinos, gaujų prievartaujamos gimnazistės".

Ir toliau ragina: "Pažiūrėkime į Lietuvą laisvės metais nužudytų Vito Lingio, Juro Abromavičiaus, Gintauto Sereikos vaikų akimis (...). Kokiu žodžiu, kokiu veiksmu atsakysime į jų ištylėtus klausimus? Dar nežinau. Tik skaudžiai suprantu, kad šių klausimų negaliu išvengti. Kad jų negali išvengti nė vienas doras (!) Lietuvos pilietis (...)".

Pabaigoje skatinimas: "Tad turėkim drąsos būti laisvi. Turėkim drąsos savo kasdieniais veiksmais siekti teisingumo, ginti asmens ir tautos orumą bei garbę".

Prezidento kalbos esmė: "(...) demokratinė tėvynė – tai ne vienos partijos ar jos globojamų ar ją globojančių grupuočių privatizuota Lietuva. (...) Laisva tėvynė – tai bendru piliečių sutarimu kuriamas kraštas." Teiginą pagrindžia Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos deklaracija, prieš pusę šimto metų pasirašyta Tarybos narių, jos pirmininko, brigados generolo Jono Žemaičio – Vytauto.

Po prezidento plačių istorinių akiračių idomią kalbą pasakė prof. E. Gudavičius, ką tik su visa grupe apdovanotas valstybine premija už Būtovės slėpinių laidą. Minėjimo pabaigoje skambėjo "Gloria" iš L. Bethoveno "Missa solemnis" ir R. Vagnerio "Niurnbergo maisterzingerių" uvertiūra.

Blynų prospekte

Šventės renginiai vyko ne tik arkikatedroje ir teatre. Vyko jie Rasų kapinėse, prie prezidentūros, Simono Daukanto aikštėje, prie Signatarų namų, Krašto apsaugos ministerijos, Gedimino prospekte.

Pastarasis tą dieną pavirto Blynų prospektu, Blynų alėja, nes čia įsiviešpatavo Užgavėnės su savo nuolatine palyda – raganom, čigonėm, žydeliais (keičiančiais ožką į mersedesą), gervėm (stypčiojo tik viena...), Lašininiu, Kanapiniu, be abejo, More. (Persirengėliai buvo iš įvairių sostinės ansamblių).

Apie Valentino dieną, švęstą taip pat 16-ąją, atėjusią iš geidžiamų, trokštamų Vakarų, teko girdėti troleibuse: "Ar velnias ją bus pakišęs prieš 16-ąją". Iš tikrųjų nelabasis, vykstelėjęs uodegą smagiai brūkšteli per nosį, parodo, ko vertas mūsų patriotinis įkarštis... Pakanka paklausyti per radiją atsakymų į mįslę "16 klausimų apie vasario 16-ąją". Nežinom, kad nepriklausomybės akto originalas nesurastas, nežinom, kokiu tarp-

(Nukelta į 2-rą psl.)

KANADOS ĮVYKIAI

Nauja sniego pūga

Pietų Ontario kovo 5 dieną vėl susilaukė gana nemažos sniego pūgos, bet šį sykį buvo geriau pasiruošta. Kelius pradėjo valyti tik ką prasidėjus audrai, nes sniegas buvo gana anksti ir tiksliai meteorologų išpranašautas. Toronte viešas susisiekimas nebuvo nutrauktas – tramvajai, autobusai vėlavo tik keliomis minutėmis, o požeminiai traukiniai kursavo visai normaliai. Vien tik Toronto oro uoste pūgos metu buvo nemažai trukdymų: vieni skrydžiai vėlavo, kiti buvo visai sustabdyti. Normaliai pakilimo takais pakyla apie 40 lėktuvų per valandą, bet penktadienį buvo leista tik 26 per valandą pakilti. Bet, kada Toronto oro uoste būna suirutė, atsiliepia visoje Kanadoje, nes daugeliui skrydžių pritrūksta lėktuvų. Ši sniego pūga pripustė apie 15 cm Toronte, iki 35 cm rytinėje Ontario dalyje ir Niagaros pusiasalyje, maždaug tiek pat nukeliavusi į Kvebeką ir rytines provincijas. Kiek anksčiau Britų Kolumbijoje siautė vėjo ir lietaus audros, pridarydamos daug žalos.

"Toronto Hydro" bendrovė kovo 6-tos vidurnaktį mieste išbandė savo kompiuterius, ar jie neturi Y2K defekto, pasukdami kompiuterių datas laikinai ant 1999.XII.31 11.55 val. vakaro ir laukdami "dirbtinio vidurnakčio". Apie 200,000 klientų, privačių namų savininkų ir bendrovių vedėjų, buvo įspėti apie galimą elektros srovės sutrikimą, ligoninėse buvo užvesti atsarginiai elektros generatoriai. Tačiau viskas pasibaigė laimingai ir bandymas užtikrino "Toronto Hydro" (ir galbūt kitas bendroves, kurios naudoja tas pačias kontrolines programas), kad 2000 metams pasiruošta.

Jaunuolių teismų įstatymo pakeitimai po ilgų vėlavimų pagaliau kovo 11 buvo pristatyti Kanados parlamentui. Vadinamas "Young Offenders Act", kuriame buvo taikoma daug lengvatų jauniems nusikaltėliams, bus panaikintas šių metų gale. Teisingumo ministerė A. McLellan naujame įstatyme žada patraukti atsakomybėn jaunuolių tėvus ar globėjus, jei jų priežiūroje esantys jaunuoliai pakartotinai nusikals, paskiriant jiems net iki dvejų metų kalėjimo bausmę (iki šiol tebuvo taikoma piniginė bauda). Taip pat nusikaltę jaunuoliai nuo 14 metų (dabar 16 metų) bus teisiami suaugusių teismuose, jiems bus taikomos suaugusiųjų bausmės ir jų pavardės bus viešai paskelbtos žiniasklaidoje.

Edmontone (Alberta) planuojama didesnio masto religinė tūkstantmečio paroda "An-

(Nukelta į 8-tą psl.)

Lietuvos partizanų vado brigados generolo JONO ŽEMAIČIO-VYTAUTO paminklas Vilniuje. Jo autorius – skulptorius G. Lukošaitis. Nuotrauka P. Lileikio iš "Lietuvos žinių"

Savaitė Lietuvoje

Atšauktas Aplinkos ministeris

"Lietuvos aidas" praneša, kad Centro sąjungos vadovybė atšaukė iš pareigų aplinkos ministerį Algį Čapliką. Atšaukimo reikalavo konservatorių frakcijos seniūnas Arvydas Vidžiūnas. Buvo pateikta "dalykinių priekaištų", tačiau Valstybės kontrolės rasti trūkumai miškų fonde buvo padaryti dar A. Čapliku nesant ministeriu.

Spaudoje teigiama, jog centristai šiuo atšaukimu stengiasi destabilizuoti politinę padėtį. Spėjama, jog krikščionių demokratų frakcija "pasinaudos koalicinės sutarties su konservatoriais numatyta teise pretenduoti į trečią ministro postą ir sieks perimti atsistatydinusio aplinkos ministro postą". Pastarajai pozicijai yra trys kandidatai, vienas jų – KD seimo narys Jonas Šimėnas. Laikinai pareigas eiti buvo pavesta susisiekimo ministeriui Rimantui Didžiokui.

Prezidentas lankėsi Italijoje

Vasario paskutinę savaitę Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus lankėsi Italijoje. Jis susitiko su tos valstybės prezidentu Oscar Luigi Scalfaro, su kuriuo buvo aptarti Lietuvos siekiai įsijungti į Europos Sąjungą ir ŠAS (NATO). Taip pat buvo kalbėta apie Lietuvos ir Italijos istorinius bei kultūrinius ryšius, Italijos kultūros centro steigimą Vilniuje. V. Adamkus susitiko su deputatų rūmų pirmininku bei Italijos ministeriu pirmininku Massimo D'Alema. Su delegacija buvo apžiūrėtos įvairios Romos istorinės vietovės.

Garbės konsulatas Barselonoje

Ispanijos Barselonoje, Katalonijos regiono sostinėje, atidarytas garbės konsulatas, kuriam vadovauja leidyklos "Editur" savininkas Miguel Vila Regardo. Vasario 16-tiosios proga buvo surengtas priėmimas, kuriame dalyvavo Lietuvos ambasadorius Ispanijoje Giedrius Čekuolis bei Katalonijos prezidentūros, seimo ir vyriausybės institucijų pareigūnai.

Garbės konsulatas taip pat buvo atidarytas pietų Ispanijos Mursijos autonominiame regione. Įvairiose pasaulio valstybėse yra įskūrę daugiau kaip 40 garbės konsulatų, skelbia ELTA.

Seimo pirmininkas Kuveite

Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis su delegacija vasario pabaigoje lankėse Kuveite. Jis pasimatė su to krašto nacionalinės asamblėjos pirmininku ir kitais pareigūnais. Pareikštas susidomėjimas parengti sutartis dėl dvigubo apmokestinimo išvengimo bei dėl ekonominio ir techninio bendradarbiavimo. Taip pat buvo pasitarta dėl okupacijos metu prievarta išvežtų piliečių. Lietuva pažadėjo tarptautiniuose forumuose iškelti kuveitiečių išlaisvinimo iš Irako klausimą. Kuveito naftos ministerija ketina užmegzti tiesioginius ryšius su Lietuvso ūkio ministerija, rašo "Lietuvos aidas".

Sprendimas dėl KGB darbuotojų

Kaip praneša ELTA, Lietuvos konstitucinis teismas kovo 4 d. paskelbė sprendimą, kad pernai seimo priimtas ir nuo Naujųjų metų įsigalioję SSRS valstybės saugumo komiteto (NKVD, NKGB, MGB, KGB) vertinimo ir šios organizacijos kadrinių darbuotojų dabartinės veiklos įstatymas bei jo įgyvendinimo įstatymas neprieštarauja Konstitucijai. Pabrėžta, kad įstatymuose turi būti numatyta teisė buvusiems KGB darbuotojams skųsti teismui taikomus apribojimus dirbti. Nustatyta taip pat, kad "prieštarauja Konstitucijai įstatyme numatyta Prezidento pareiga sudaryti trijų asmenų komisiją, turinčią teisę svarstyti apribojimų netaikymą buvusiems KGB darbuotojams, pranešusiems apie savo buvusią veiklą Lietuvos Valstybės saugumo departamentui bei Gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimų centrui". Seimas ketina pakeisti kai kurias įstatymo nuostatas, atsisakant išimčių taikymo arba teikiant nepriklausomą statusą išimtis taikančiai komisijai.

Atsistatydino viceministeris

Kaip praneša ELTA, vasario 25 d. atsistatydino tarnybine padėtimi piktnaudžiavęs susisiekimo viceministeris Darius Storpirštis. Jis pasitraukė spaudai paskelbus, jog per dvejus tarnybos metus D. Storpirščio privati firma "Dastra" gavusi 1.6 mln. litų vertės užsakymų iš valstybinės įmonės "Lietuvos geležinkeliai". Jis pernai iš "Dastros" gavęs apie 150,000 litų dividendų. D. Storpirštis viceministeriu buvo pakviestas buvusio susisiekimo ministerio Algio Žvaliausko, praėjusiais metais irgi iš pareigų atleisto dėl įtartinų aplinkybių.

Bendradarbiaus su Kanada

Vasario 25 d. Vilniuje buvo pasirašytas memorandumas dėl Kanados teisingumo departamento pataisos tarnybos bendradarbiavimo su Lietuvos teisingumo ministerija, skelbia ELTA. Pagal susitarimą, Kanados pataisos tarnyba trejus metus teiks Lietuvai informaciją ir mokymo medžiagą, padedančią išrinkti lygtinio paleidimo vertus nuteistuosius. Bus mokomi pataisos įstaigų darbuotojai bei remiamos visuomenės organizacijos, globojančios kalinius ir besirūpinančios paleistųjų grąžinimu į visuomenę. Šiuo metu Lietuvos kalėjimuose ir kolonijose bausmes atlieka 14,352 nuteistieji. **RSJ**

Šiame numeryje

Ieškant kas geriau
Ne vienam išeiviui svajonės baigiasi skaudžiais lūžiais
"Turėkime drąsos būti laisvi"
Vasario 16-tosios iškilmės Vilniuje
Rusijos sugriuvimo priežastys
Dienraščio "The Globe and Mail" apžvalgininko samprotavimai
Paskelbtas karas nusikaltėliams
Ieškomi kaltininkai, nužudę Panevėžio prokurorą
Žvakė, kuri mane pravirkdė
Laisvės kovotojo Tado Dantos išgyvenimai
Ne kerštо, o teisingumo ieškant
Dalyvavę tautžudystėje turėtų viešai išpažinti kaltes tautai
Ar išeiviai dar reikalingi?
Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas Čikagoje
Sulamita, kurią slapstė lietuviai
Kraupi jaunos žydaitės istorija
"Išblokštasis žmogus"
Prano Gaidos-Gaidamavičiaus filosofinės trilogijos pirmoji dalis

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI
THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672. FAX 905 275-6755. E-mail: tevzib@pathcom.com

Canada Post Registration nr. 509 Sales Product Agreement nr. 1001760 LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai". REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaižutienė. Metinė prenumerata – $42, pusmetinė – $21, rėmėjo – $52, garbės – $62. Oro paštu į užjūrius – $135. Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TŽ" administraciją. Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.
Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Subscriptions: regular $42.00, supporter $52.00, honorary $62.00 per year. PERIODICALS Postage paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės žiburiai", P.O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Pirmą kartą Panevėžyje vykusi maldų savaitė už krikščionių vienybę pasibaigė ekumeninėmis pamaldomis Marijonų koplyčioje. Jas suorganizavo Lipniūno kultūros centro darbuotojai. Jiems į pagalbą atėjo kun. E. Troickis ir kun. D. Levener. Pamaldose dalyvavo Panevėžyje veikiančių krikščioniškų bendruomenių tikintieji: katalikai, evangelikai liuteronai, reformatai, Dievo malonės ir Laisvųjų krikščionių bendruomenių atstovai, adventistai bei keletas kitokių bendruomenių.

Mons. J. Antanavičius, Panevėžio Kristaus Karaliaus katedros klebonas, Lietuvos katalikų P. Daunio fondo pirmininkas, sausio pabaigoje dalyvavo Šveicarijoje, Ladšlacho mieste vykusiame FIDACA visuotiniame susirinkime. FIDACA yra pasaulio katalikų organizacija, besirūpinanti aklaisiais. Jai priklauso ir Lietuvos katalikų P. Daunio fondas. Per šį susirinkimą nutarta Rytų Europos kraštams įsteigti FIDACA organizacijos atstovybę su būstine Prahoje. P. Daunio fondas rūpinasi knygų leidyba, aklųjų medžiagine būkle. Šio fondo pirmininko mons. J. Antanavičiaus pastangomis jau keleri metai neįgalintiems žmonėms organizuojamos maldos dienos įvairiose Lietuvos vietovėse.

Lietuvos kultūros fondo "Knygnešio" draugija š.m. sausio 15 d. Vilniuje surengė senų maldaknygių prakalbinimo šventę. Panašų vakarą "Knygnešio" draugijos pirm. dr. I. Kubilienė prieš šešerius metus buvo surengusi vaikams. Tada toks renginys buvo pavadintas "Maldaknygių paglostymo švente". Vaikai pirmą kartą vartė pageltusius lapus praėjusio šimtmečio maldaknygės "Aukso altorius". Šį kartą dr. I. Kubilienė paragino žmones į vakarą atsinešti visas šeimose išsaugotas senas maldaknyges. Daugiausia buvo suneštos knygnešių (1864-1904) laikotarpio maldaknygės.

Kauno marijonų vienuolyne š.m. sausio 29 d. Lietuvos katalikų mokslo akademijos (LKMA) Kauno židinio susirinkime buvo išklausytas D. Akstino pranešimas "Dr. J. Pankausko dvasinis palikimas nūdienos akimis". Paskaitininkas supažindino su neseniai mirusio psichologo, ateitininko buvusio Katalikų veikimo centro valdybos pirmininko, Vytauto Didžiojo universiteto dėstytojo veikla. Velionis buvo persiėmęs krikščioniška filosofija, savo gyvenimą grindęs Kristaus žodžiais "Aš esu kelias, tiesa ir gyvenimas". Jis nepalūžo iškentėdamas katorgininko kelią Sibire, taipgi ir leisdamas pogrindyje knygas.

Raseiniuose sausio 24-31 d.d. vyko ateitininkų žiemos akademija. Tai kasmetinis Lietuvos katalikiško jaunimo renginys. Šiemetinio renginio, į kurį atsilankė apie 70 jaunuolių, tema buvo "Saviraiška". Vyko paskaitos – susitikimai su įvairių sričių kūrybiškais žmonėmis. Akademijoje lankėsi "Sandoros" vyr. redaktorė E. Kučinskaitė, PHARE programos referentas V. Toleikis, filosofas T. Sodeika ir kiti. Apie 10 studentų davė ateitininkų įžodį.

Kauno "Caritas" atstovai sausio antroje pusėje Prahoje susitiko su vietos "Caritas" darbuotojais, kurie susirūpino, kad Lietuvoje dėl tėvų skurdo mokyklinio amžiaus vaikai negali lankyti mokyklos. Čekijoje tokiu atveju vaiko mokymosi išlaidas dengia savivaldybė. Lietuvoje dėl skurdo nelanko mokyklų apie 20,000 vaikų. Čia reikia valstybinės paramos, bet gali nemažai prisidėti ir visuomenė. Kauno arkivyskupijos "Caritas" kartu su itališka panašia organizacija jau treti metai šelpia 100 vargstančių šeimų, auginančių mokyklinio amžiaus vaikus. Nuo šių metų Prahos ir Kauno "Caritas" organizacijos rems 66 tokias šeimas.

Kretingoje vasario 6 d. buvo susirinkę per 200 "Tikėjimo ir šviesos" bendruomenės narių: trys bendruomenės iš Vilniaus, dvi iš Kauno ir svečiai iš Marijampolės, Panevėžio, Plungės, Klaipėdos bei Palangos. Tokios bendruomenės veikia visame pasaulyje. Jos liturgine šventė yra pasirinkusios Grabnyčias, švęsdamos Šviesos-Kristaus šventę. Lietuvoje tapo tradicija, kad per šią šventę susitinka visų krašte veikiančių bendruomenių nariai. Anksčiau tokie susitikimai vyko Vilniuje ir Kaune. Šiemet nutarta susitikti Kretingoje. Per Mišias Kretingos Apreiškimo Švč. Mergelei Marijai šventovėje Šv. Pranciškaus Mažesniųjų brolių ordino provincijolas Lietuvoje kun. Benediktas Jurčys, OFM, kalbėjo: "Tai jūs turite suteikti veidą šiam beveidžiam pasauliui; jūs pažįstate tikrąją draugystės reikšmę". "Tikėjimo ir šviesos" bendruomenės vienija šeimas, turinčias protiškai neįgalių asmenų.

Kauno savivaldybėje sausio 28 d. įvyko spaudos konferencija dėl Kauno Prisikėlimo šventovės. Ją surengė Prisikėlimo šventovės atstatymo komiteto nariai: parapijos klebonas kun. V. Brusokas, prof. V. Nezgada, arch. A. Sprindys ir inž. R. Kalytis. Pasak prof. V. Nezgados, šventovei atstatyti jau išleista 4 mln. litų, iš kurių 2.35 mln. litų gauta iš valstybės. 2.29 mln. litų paaukojo tikintieji, 100,000 litų buvo skyrusi Kauno savivaldybė. Šiais metais valdžia lėšų neskyrė. Būtiniausiems darbams užbaigti reikėtų 11 mln. litų. Komitetui siūloma šventovės atstatymo reikalus perduoti savivaldybei. Arch. A. Sprindys kalbėjo apie šventovės vidaus ir išorės darbus bei apšildymą. Inž. R. Kalytis pabrėžė, kad tuojau reikia nutinkuoti šventovės išorę, pakloti požeminius komunikacijų tinklus, kanalizacijos bei vandentiekio vamzdynus. Pasak klebono kun. V. Brusoko, šventovė galėtų tenkinti ne tik tikinčiųjų poreikius, bet ir visų kauniečių kultūrines reikmes. Atstatyti šį paminklą nesąs parapijos, bet viso miesto ir valstybės reikalas.

Kauno Vytauto Didžiojo universiteto salėje katalikų bendruomenė "Gyvieji akmenys" vasario 7 d. surengė Atsinaujinimo dieną tema "Atgaila ir susitaikinimas". Susirinkusieji klausėsi ses. Ignės Marijošiūtės "Atgaivink" programos koordinatorės Lietuvoje mokymo "Pakeliui į Tėvo namus". "Visas krikščionies gyvenimas yra tarytum ilga maldinga kelionė į Tėvo namus, – Tėvo, kurio besąlygišką meilę kiekvienam žmogui, o ypač sūnui palaidūnui, kasdien vis labiau pažįstame"... kalbėjo seselė. Reikia pajudėti Dievo link. Laimingą gyvenimą gali suteikti atgaila. Reikia atkreipti dėmesį į vidinio žmogaus išsilaisvinimo svarbą per atsiprašymą ir maldą. Dar kalbėjo Lietuvoje viešintis teologas J. Bastin, gyvenantis Belgijoje, tema "Tėvas šaukia išsklaidytus savo vaikus". Susitaikinimo pamaldas laikė ir Mišias atnašavo Kauno arkivyskupijos vyskupas pagalbininkas N. Norvila ir kunigai. ("Bažnyčios žinios" 3 nr.).

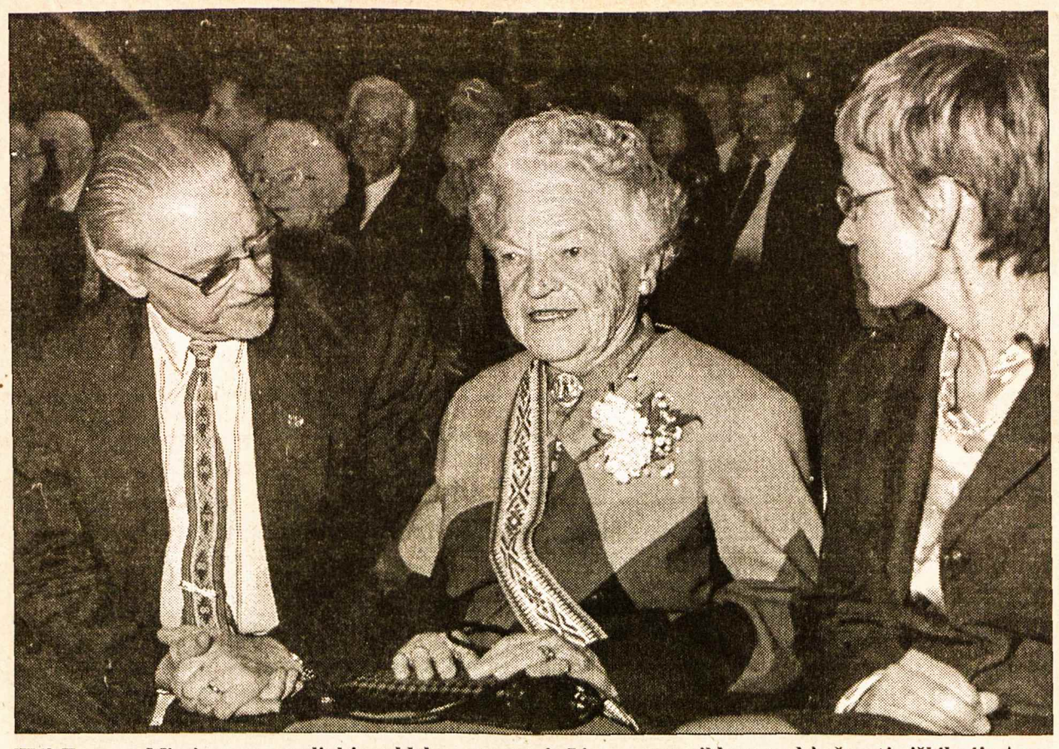

KLB Toronto-Mississaugos apylinkės valdybos surengtoje Lietuvos nepriklausomybės šventės iškilmėje Anapilio salėje dalyvavusi Mississaugos miesto merė HAZEL McCALLION. Šalia jos – KLB pirm. A. VAIČIŪNAS ir V. ZUBRICKIENĖ
Nuotr. O. Burzdžiaus

Rusijos sugriuvimo priežastys

MARCUS GEE, Toronto dienraščio "The Globe and Mail" tartptautinių reikalų apžvalgininkas, 1999.II.10 laidoje pateikė tokius samprotavimus

"Kaip kai kurie žmonės prisimena mylimiausius savo šunis, taip kai kurių kraštų vadovai prisimena savo krašto padėtį. Prisiminkime Rusijos prezidentą Borisą Jelciną. Vos pavilkdamas kojas praslinko pro karaliaus Huseino karstą: stambus, negaluojantis, silpnas, sumišęs, rodos, kiekvienu momentu išvirs. Tikra 1999 m. Rusijos kopija".

Suminėjęs žinomus Rusijos sunkumus ir nepriteklius, apžvalgininkas nurodo, kad trečdalis Rusijos gyventojų yra žemiau skurdo ribos, t.y. 30 dolerių mėnesiui. Vyrų amžiaus vidurkis – 58 metai, kaip Swazilandijoje ir Burmoje.

Kaip Rusija pateko į tokį vargą" – klausia apžvalgininkas. Kai kas sako, kad jos vadai pasiskubino komunizmą pakeisti kapitalizmu ir nurodo atsargią Kiniją. Nesąmonė – sako Marcus Gee. Sovietų Sąjunga sugriuvo M. Gorbačiovui pradėjus reformas. B. Yelcinui nebuvo kitos išeities, kaip priimti rinkos ekonomiją. Iš tikrųjų gal jis turėjo tik greičiau veikti.

Kiti sako, kad šimtmečiai feodalizmo ir 70 metų komunizmo neparuošė rusų demokratinei santvarkai, kuri netinka tautos charakteriui. Tai kita nesąmonė – tuo pačiu tonu nukerta apžvalgininkas. Rusai esą parodė, kad nori ir sugeba išsirinkti vadus. O kapitalizmo atveju "naujieji rusai" (ne visi iš jų mafijozai) parodė savo sugebėjimus versle ir tik praeitų metų rublio nuvertėjimas juos pakirto.

Treti sako, kad Vakarai kalti, nes nedavė užtektinai pinigų palengvinti Rusijai pereinamąjį laikotarpį. Su didesne Vakarų pagalba Rusija būtų greitai atsigavusi, kaip ir pokario Vokietija Marshall'o plano dėka. Tai irgi nesąmonė, sako Marcus Gee. "Vakarai Rusijai davė dešimtis bilijonų dolerių pirkti maistui, išmontuoti atominiams ginklams, apšvarinti aplinkai ir atmokėti sovietinėm skolom. Pinigai dingo kaip į pelės urvą."

Lygindamas Marshall'o planą su pagalba Rusijai, pats apžvalgininkas kalba nesąmones. 1945 m. nugalėtojai sąjunginininkai reparacijų vardan išmontavo ir išvežė šimtus, o gal ir tūkstančius, vokiečių įmonių. Kas tuo metu gyveno Vokietijoje, gerai atsimena sunkią vokiečių būklę. Tik netrukus atsiradę tarp Vakarų ir Sovietų Sąjungos nesutarimai vokiečius padarė reikalingus Vakarams. Marshall'o planas vietoj išvežtų senų mašinų pastatė naujas, ir britai ilgai skundėsi, kad negali konkuruoti su naujais vokiečių fabrikais.

Žaliavom turtinga Rusija ekonomiškai Vakarams nereikalinga, o kariniu požiūriu net pavojinga. Dešimtys bilijonų dolerių pagalba gal net neišėjo iš Niujorko ir Toronto bankų, nes pagalbą teikiantis kraštas paprastai reikalauja, kad pinigai būtų išleisti jų krašte. Kiek naudos Rusijai davė "atominių ginklų išmontavimas, aplinkos švarinimas ir sovietinių skolų atmokėjimas" tiems patiems bankams? Vokiečiai tokių problemų neturėjo.

"Ne spartus perėjimas į rinkos ekonomiją, ne rusų tautos charakteris ar neužtektina Vakarų finansinė parama sugriovė Rusiją, bet jų pačių vyriausybė", sako apžvalgininkas ir sekančiu sakiniu apkaltina dešiniųjų bičiulius. "Neokonservatoriai mus Vakaruose įtaigoja, kad kapitalizmui stipri vyriausybė nereikalinga. Juo mažiau vyriausybė kišasi, juo rinkos ekonomijai geriau". "Iš tikrųjų rinkos ekonomijai vyriausybė reikalinga tik tvarkai palaikyti. Hong Kongas praturtėjo ne dėl to, kad piliečiams buvo leista laisvai prekiauti, bet kad švari ir veiksminga britų vadovaujama vyriausybė padėjo".

Rusijos vyriausybė ne tik neveiksminga, bet ir nepastovi, nuolatos keičiantis ministerių kabinetui. Mokesčių išrinkimo sistema neveiksminga, vyriausybės išlaidos viršija pajamas. Skirtumui padengti į apyvartą paleidžiama vis daugiau rublių, kas sukelia infliaciją. Taip atsirado 145 bilijonų skola užsieniui. Dėl to vyriausybė visiškai prarado žmonių pasitikėjimą. Jie dėl savo nepriteklių kaltina rinkos ekonomiją. Ką dabar daryti? Rusijai reikia Hong Kongo tipo vyriausybės: švarios, nešališkos, veiksmingos ir skatinančios laisvą rinką.

O kaip ištikrųjų yra? Prezidentui Jelcinui dažnai negaluojant, min. pirmininkas Y. Primakov, senojo stiliaus komunistas, įgauna vis daugiau valdžios. Jis stengiasi rodyti gražų veidą užsieniui ir autoritetą krašto viduje, tačiau širdyje jis yra priešingas reikalingoms vyriausybės reformoms. Jei Vakarai tikrai nori Rusijai padėti, jie turi spausti Primakovą atstatyti Rusijos vyriausybę į tinkamą kursą. Jeigu jis ir toliau dels vykdyti reformas, sulaikyti visas paskolas ir bet kokią kitą pagalbą. "Prieš gaudama dar vieną dolerį, Maskva turi pagrindinai pertvarkyti valstybės laivą arba leisti jam paskęsti sekančiai audrai užėjus", baigia apžvalgą žurnalistas.

Kaip ne visi žmonės, taip ir ne visos tautos pasižymi patvarumo ar ištvermės dorybėm. Šio žemyno apžvalgininkai yra linkę viską matuoti savo kiemo patirtimi. Kai britai rinko salas tolimose jūrose, rusai šiaurėje iš Baltosios jūros apiplaukė Šiaurinę Aziją, įsikūrė Aliaskoje ir pasiekė San Francisco, kur ir šiandieną viena kalva vadinasi "Russian Hill". Ten rusai laidojo savo mirusius. Fiji pajūryje mačiau apleistą vienišą kapą. Įrašai liudijo, kad čia jau antrą šimtmetį ilsisi žmogus, turėjęs anglišką pavardę. Tos dvi tautos kūrė imperijas, kurioms sugriuvus pasaulis tik praturtėjo.

Vytautas P. Zubas

"Turėkime drąsos būti laisvi"

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tautiniu aktu remiantis jis buvo paskelbtas, nesugebame išskaičiuoti nė penkių iš dvidešimties signatarų (nepaminim A. Smetonos, svarstom, gal Kudirka?). Nežinom, kur aktas buvo paskelbtas (gal "Varpe"?) ir t.t. Šitaip po devynerių nepriklausomybės metų!

Prie Signatarų namų

Signatarų namai papuošti prezidento A. Smetonos ir dr. J. Basanavičiaus portretais, prie įėjimo stovi garbės sargyba, iškeltos Mindaugo kolegijos ir tautinės vėliavos.

Nuaidėjus trimito garsams sveikinimo kalbą pasako seimo pirmininkas V. Landsbergis. Vasario 16-ji tai "Lietuvos idėjos diena, nuolatinio atgimimo diena". Apžvelgia kitus įvairių metų tos dienos įvykius, jų istorinę reikšmę valstybės tęstinumui. Pamini 1944 m. Vasario 16-ąją, kai Vyriausiasis išlaisvinimo komitetas ir gen. P. Plechavičius kreipėsi į jaunimą, kviesdamas kovoti už krašto nepriklausomybę. Pamini po penkerių metų – 1949 m. Vasario 16-ąją, kai Lietuvos partizanų suvažiavime buvo priimta deklaracija, savo istorine reikšme prilygstanti konstituciniam aktui, laidavusiam valstybės tęstinumą. Pabrėžia, kad nepriklausomybė nuolat išmėginama vidaus ir tarptautinėje politikoje.

Aidint Šv. Jono šventovės varpui perskaitomas nepriklausomybės aktas, signatarų pavardės, kurių kiekvieną palydi vardo dūžis. Styginių kvartetas groja himną. Drebia sniegas...

Paminklas partizanų vadui

Prezidento, seimo pirmininko minėtą 1949 m. Vasario 16-osios deklaraciją, priimtą visos Lietuvos partizanų apygardų vardu suvažiavime, įvykusiame Minaičių kaime (tarp Radviliškio ir Baisogalos) pirmas pasirašė Jonas Žemaitis – Vytautas, pirmasis Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio tarybos pirmininkas, brigados generolas. Po pusės šimtmečio ramioje vietoje (už prezidentūros, priešais seną, gražų krašto apsaugos ministerijos pastatą, prie aukšto, aukšto eglio) Jonui Žemaičiui-Vytautui atidengtas paminklas. Jo autorius – skulptorius Gintautas Lukošaitis, menotyrininkas Stasys Latonas, architektas Mindaugas Mačiulis. Ant aukštos (3 m.) žalio granito kolonos bronzinis biustas, ant plokštės šalia – išrašas iš karių priesaikos. Paminklą atidengė prezidentas V. Adamkus, kalbėjo krašto apsaugos ministeris Č. Stankevičius, kariuomenės vadas gen. majoras J. Andriškevičius. Ministerijos pageidavimu, biustas turėjo vaizduoti ryžtingą, orų, tvirtai tikintį savo teisumu karį. Atrodo, tam ryžtingam kariui šilčiau, jaukiau šalia vienišo eglio; jis primena mišką. Už jų – medžio, paminklo – priesaikos teksto ištrauka ant pailgos plokštės. Ji tarsi juosta, tarsi kelias, kurį nuėjo ištvėręs, nenuklydęs į šunkelius Jonas Žemaitis-Vytautas. O kokiu keliu einame mes 1999-ųjų Vasario 16-tąją?

Italijos prezidentas apie Lietuvą

Nuo 1999 m. vasario 23 d. ryto Romoje besilankantis Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus susikito su Italijos prezidentu Oscar Luigi Scalfaro, Italijos parlamento abiejų rūmų pirmininkais, su vyriausybės premjeru Massimo D'Alema. Prezidentas Adamkus taip pat dalyvavo Lietuvos verslininkų susitikime su Italijos pramonės federacijos nariais bei susitiko su Italijos užsienio prekybos ministeriu Piero Fassino. Paskutinę vizito Italijoje dieną – vasario 25, Lietuvos prezidentas lankėsi Florencijoje.

Vienas pagrindinių ir iškilmingiausių vizito momentų buvo Italijos prezidentūroje, Kvirinalo rūmuose, vasario 23 d. surengta vakarienė Lietuvos prezidento garbei. Italijos respublikos prezidentas Oscar Luigi Scalfaro, sveikindamas svečią, pirmiausia prisiminė savo apsilankymą Lietuvoje 1997 m. gegužės mėnesį.

"Mano vizitas Vilniuje leido patirti žmonių santykių šilumą, kuri yra tikrasis mūsų tautų bičiulystės pamatas", – sakė Italijos prezidentas. – Tie bičiuliški santykiai turi gilias istorines šaknis, o šiame šimtmetyje, ypač tais metais, kai Lietuva kentėjo dėl niekingai pažemintos laisvės, Italija daug kartų jai parodė savo žmonišką solidarumą".

Savo kalboje, sakytoje vakarienės metu, Italijos prezidentas tarp kita ko paminėjo lietuvius studentus, kurie gyveno Castelnuovo kolegijoje, jo gimtajame Piemonte, paminėjo taip pat lietuvius, kurie pokario metais gyveno Italijoje ir surado sau antrąją tėvynę.

Toliau savo sveikinime vakarienės metu prezidento Valdo Adamkaus garbei, Italijos respublikos prezidentas palietė dabartinį dviejų šalių bendradarbiavimą, pabrėžė žmonių santykių ir kultūrinių ryšių svarbą. Ekonominiai santykiai ir politiniai ryšiai svarbūs, tačiau juose negalima išvengti pasikeitimų ir svyravimų. Tuo tarpu, ryšiai, paremti vieni kitų kultūros pažinimu, yra nepajudinamai tvirti, ir laikas neįstengia jų suardyti. Italija, o taip pat visa Europa ir visa tarptautinė bendruomenė, susižavėjimo ir pagarbos kupinos stebėjo, kaip Lietuva per devynerius atgautosios nepriklausomybės metus džiugiai ir garbingai siekė užsibrėžtų tikslų, svarbių valstybės gerovės atstatymui ir tikrai demokratiškos santvarkos atkūrimui. Tačiau svarbiausia, kad šios pastangos leido Lietuvai sugrįžti į jai priklausančią vietą Europos tautų šeimoje.

"Mūsų pavyzdingus santykius, kupinus gausių kontaktų, – sakė prezidentas Scalfare prezidentui Adamkui, – puikiai apvainikuoja Jūsų buvimas su mumis šiandien. Labai džiaugiuosi vasario 16 dieną įsigalėjusia sutartimi kurios dėka Lietuvos ir Italijos piliečiai gali keliauti į abi šalis neprivalėdami prašyti vizų. Tai sprendimas, kuriuo gali pagrįstai džiaugtis visi, kam rūpi mūsų tautų bičiulystė. Jis padės dar labiau sutvirtinti ryšius ir dar labiau praturtins humaniškomis vertybėmis mūsų dviejų tautų santykius. Taip pat džiaugiuosi galėdamas palinkėti, kad būtų greitesnis ir neturėtų jokių naujų kliūčių Lietuvos artėjimas prie Europos sąjungos. Italija visuomet didžiuosis galėdama žengti kartu su lietuvių tauta šiuo svarbiu jos istorijos metu". **Vatikano radijas**

Buvusiam Pirmųjų pasaulio lietuvių sporto žaidynių organizacinio komiteto vicepirmininkui

a.a. VINCUI IGNAIČIUI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiu žmoną IRENĄ, dukras – GRAŽINĄ ir ALDONĄ su šeima.

Tebūna jam lengva Kanados žemė –

Pranas Berneckas

PADĖKA

MYLIMAM VYRUI IR TĖVUI

AtA

PRANUI BARTEŠKAI

mirus, nuoširdžiai dėkojame kun. Kazimierui Ambrasui, SJ, už sukalbėtą Rožinį ir iškilmingas gedulines Mišias; sol. Ginai Čapkauskienei ir Aušros Vartų parapijos chorui už gražų giedojimą; visiems, dalyvavusiems apeigose.

Taip pat nuoširdus ačiū prel. Jonui Staškevičiui už maldas ir laidotuvių apeigas Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississauga, Ontario.

Visiems, pareiškusiems užuojautą bei užsakiusiems Mišias Velionio atminimui nuoširdžiai dėkojame.

Nuliūdę – *žmona Marija, sūnus Kazys, dukterys – Rūta ir Dalia su šeimomis*

PADĖKA

MIELAS BROLIS

AtA

kun. ANTANAS PRAKAPAS, OFM,

paliko šį pasaulį **1999 m. vasario 27 d.** ir buvo palaidotas **kovo 3 d.** Bruklyne, NY, Lietuvių pranciškonų laidojimo vietoje.

Nuoširdžiausią padėką reiškiame provincijolui kun. Benediktui S. Jurčiui, OFM, už pasakytus prasmingus atsisveikinimo žodžius, Mišias ir kartu jas atnašavusiems viceprovincijolui kun. Placidui, OFM, kun. Pranciškui Giedgaudui, OFM, bei kun. Vyt. Palubinskui, visiems brukliniškiams, dalyvavusiems paskutiniame atsisveikinime, o taip pat broliukui Pranciškui ir Tėvams pranciškonams už laidotuvių pietus.

Padėka laidotuvių direktorei p. Salinskienei už gėles ir malonų paskutinį patarnavimą. Dėkojame visiems pareiškusiems užuojautas, kurios palengvino skausmą liūdesio valandose, ir už užprašytas Mišias.

Mielo brolio pasišventimas, nuoširdumas ir gerumas paliks visada mūsų širdyse ir atmintyje.

Nuoširdžiai – Stasys ir Bronė Kanadoje, Jonas ir Birutė Amerikoje, Lietuvoje Vytautas ir sesutė Janė Prakapai su šeimomis

Vytauto Pačkausko sodyboje 1998 m. Suvalkijoje. Viduryje – 1950 m. amerikiečių Lietuvon atskraidintas su partizanu J. LUKŠA KLEMENSAS ŠIRVYS-SAKALAS; buvo sužeistas, nuteistas 25 m. lagerio Sibire. Iškentėjo 18 m. Gyvena Kybartuose Nuotr. V. Pačkausko

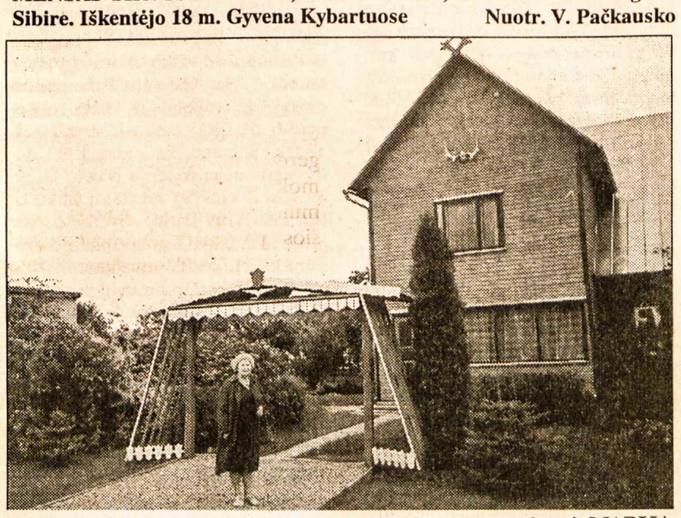

Vytauto Pačkausko sodyboje 1998 m. Suvalkijoje partizanė MARIJA LORENTAITĖ-GRAŽULIENĖ. Per susisprogdinimą bunkeryje su dviem partizanais sunkiai sužeista. Sibire kentėjo ilgus metus
Nuotr. V. Pačkausko

Žvakė, kuri mane pravirkdė

Bubių kaimo laisvės kovotojo išgyvenimai, kurių nė laikas negali išdildyti – jie grįžta prie draugų kankinių kapų

TADAS DANTA

Kai 1958 m. grįžau iš lagerio, eigulys Stankaitis dar buvo gyvas. Prašiau jį, kad mane nuvestų į tas vietas, kur palaidoti kankiniai. Eigulys atsakė: "Nori vėl pakliūti į lagerį ir mane kartu nusivesti?" Palauksim, gal ateis ramesni laikai. Tuomet į dienos šviesą iškelsim viską.

Kurtuvėnų KGB viršininkas Jegorovas buvo tikras sadistas. Kas buvo pakliuvęs į jo nagus, tai labai nukentėjo. Jis savo aukoms net tarp durų pirštus laužydavo. Jis išvažiavo į SSSR, kur prisiglaudė po Garbačiovo sparnu.

Mane tebekamuoja mintis, kaip sužinoti kur palaidoti kankiniai Bubių miške. Visi mirusieji pagerbiami Vėlinių dieną. Jiems atneša gėlių, uždega žvakutes. O kas atneš gėlių ir kas uždegs žvakutes ant kankinių kapų Bubiuose?

Uždegta žvakelė

Prisiminęs girdėtą Vaitkaus pasakojimą, suradau tą keliuką, kuriuo 1950 m. sadistai vežė kankinius. Apytikriai nusprendęs, kokiose vietose kankiniai užkasti, ten šiemet uždegiau žvakelę. Prisiminiau savo kančias, kurias patyriau Šiaulių

Laisvės kovotojas TADAS DANTA

Saugume ir Šiaulių kalėjime. Aš – toks pat kankinys, tik likęs gyvas. Graudžiai verkiau prie plasdančios žvakutės šviesos. Net 1933 m. taip neverkiau prie savo mirštančio tėvo…

Neverkiau būdamas saugumiečių kalėjime. Ten man neišriedėjo nė viena ašara. Aš net nesudejavau, kai leitenantas Budrys 1950 m. spalio 6 d. mindė mano kojų pirštus ir mušė per galvą. Tą naktį man suluošino dešinę ranką, kurios ir dabar negaliu pakelti.

Tos dienos vakare mane atvežė į Šiaulių Saugumą surakintą geležinėm grandinėm kaip kokį žmogžudį. 1950 m. spalio 7 d. vedė akistaton su Kaziu Dijoku. Mane vedė per visą Saugumo koridorių į galinį tardymo kabinetą. Visose kamerose verkė, šaukė ir dejavo žmonės. Man neišriedėjo nė viena ašara.

Ar mano nervai nusilpo, ar amžius daro savo, bet aš prie plasdančios žvakutės verkiau. Man atrodė, jog su manimi verkia visas miškas. Nuo medžių krinta rasos, kaip ir mano ašaros. Pro jas vėl matau teismą. Tai Baltijos karinis tribunolas teisia "tėvynės išdavikus". Aš lyg girdžiu, kaip skaito mirties nuosprendžius: Antanas Rudinskas pagal 58-8 baudžiamas sušaudymu; Kazys Dijokas, kuris kankinamas mane išdavė, sušaudymu. Štai ir aš kaip bendrininkas pagal str. 58-11 nuteisiamas 25 m. vergiško darbo lageryje ir 5 m. be teisių.

Pro ašaras prisimena mirtininkų kamerą nr. 1, į kurią po teismo mane įkišo. Kamera kuri taip pripildyta, kad galėjome tik stovėti. Mums trūko oro. Varvėjo prakaitas. Visi nutarėm mirti badu. Ateina kalėjimo viršininkas, klausia, kodėl badaujam! Atsakome: "Gal badas palengvins mūsų kančias". Kalėjimo viršininkas: "Neturime laisvų vietų". Mes sakome: "Išveskite į kiemą ir sušaudykite". Po dviejų dienų mus visus išskirstė po kitas kameras.

Mirtininkų kamerose

Štai vėl vaidenasi mirtininkų kamera Lukiškių kalėjime. Toje kameroje buvome keturi kaliniai. Morzės abėcėle susikalbėjome su savo kaimynais. Visose kamerose nuteisti mirties bausme. Rudauskas, su kuriuo kartu buvau teistas, jau 5 mėn. laukia mirties bausmės įvykdymo. Pro akis praplaukia Sibiro lageris. Mes, baltieji vergai, numeruoti varomi į darbą. O štai sveikatos tikrinimo komisija. Nuogus kalinius tikrina moterys gydytojos. Į lagerį pakliuvę anksčiau buvo panašūs į skeletus. Tuos skiria "atpenėjimui" nuo vieno iki trijų mėnesių. Po "atpenėjimo" vėl varo į darbą.

Žvakės šviesoje pasirodo Mezdurečinsko miestas, kurį mes statėm tarp dviejų – Tomos ir Ūsos upių. Mūsų vergiško darbo vaisius pasisavino komjaunuoliai. 1953 m. kovo mėnesį mirė budelių budelis Stalinas. Iš jo mes juokėmės. Gerai, kad mūsų draugas neišdavė – būtume pakliuvę į karcerį.

Omsko lageriuose

Žvakės šviesoje sumirga Omsko lageriai. Matau pastatytą naftos perdirbimo fabriką. Tai irgi mūsų baltųjų vergų darbas. Susirgęs gulėjau Omsko kalinių ligoninėje. Vienoje palatoje buvome keturi – aš, Tadas Danta, vokietis, rusas ir žydas. Pastarasis buvo suimtas Kremliuje. Jis mums atskleidė kruvinojo bastijono paslaptis. Sykį girdžiu šauksmą: "Mama rodnaja, mama rodnaja!" Pradarau kitos palatos duris ir matau – ukrainietis mirdamas šaukiasi mamos pagalbos… Pasveikęs likau dirbti ligoninėje.

Sulaukėme laimės: į lagerį iš Maskvos atvyko komisija peržiūrėti bylų. Mane nuvarė į II lagerį. Komisijai įrodžiau, kokius naudojo tardymo metodus. Bausmę sumažino iki 12 metų. Vienam ligoniui paliko 25 metus. Nelaimingasis nuėjo į remontuojamą baraką ir ten pasikorė.

Verkia miškas

Verkia miškas, verkiu ir aš. Mintimis nuskrendu į Čiūnos lagerius, kur dirbau miškuose. Raudonieji vergvaldžiai po Stalino mirties įvedė tokią tvarką: jei išdirbi 121%, tai vieną dieną priskaito trims dienoms. Tad ir mano kalėjimo laikas sutrumpėjo. 1958-ųjų metų rugsėjo 29 d. vergija baigėsi. Mane su dokumentais pasiuntė į štabą. Pateikus dokumentus, karininkas juos patikrina ir klausia, kur važiuosiu. Atsakau – Latviją. Karininkas atsakė: "Į Lietuvą, Latviją, Estiją, Maskvą ir Leningradą jums važiuoti negalima. Važiuokite kur nors kitur". Užrašiau į Omską…

Stoviu prie kankinių kapų, ašaros taip rieda. O kažkas tartum ramina: "Tadai, neverk. Juk tave, kai mirsi, palaidosim Lietuvos žemėje. Neverk". Tačiau ir grįžęs namo dar ilgai verkiau. Išgėriau raminančių vaistų. Ak Dieve, Dieve, iškentėjau pragariškas tardymo kančias, iškentėjau panieką ir nė vienos ašaros neišliejau. O štai dabar… Kai televizijoje uždainuoja tremtiniai, aš pravirkstu. Žinau, pravirksiu visada, nes ką iškentėjau aš, ką iškentėjo visa Lietuva, sunku surašyti ir į storiausią knygą.

Po 40 metų

Laikas bėga greitai. Jau praėjo 40 metų, kai grįžau iš vergiškų lagerių. Tėvynės meilė ir Lietuvos oras mane atgaivino. Dvasiškai nepalūžau. 1999 m. balandžio 18 d. man sukaks 86 metai. Visa bėda, kad netekau savo gyvenimo draugės – žmonos. Savo vaikų neturiu, gyvenu vienas. Kol kas save apsitarnauju. Valgyti išsiverdu. Aplankau LPKT klubą. Pasikalbame su bendro likimo broliais. Nužudytų Bubių miške kankinių kaulų nesuradome. Prieš trejus metus partizanai ir politiniai kaliniai savo jėgomis pastatėme paminklą Lietuvos kankiniams. Kiekvieną pavasarį pasodiname prie paminklo gėlių. Aš kiekvienais metais uždegu Vėlinių dieną žvakutes prie paminklo papuošdamas gėlių puokštėmis. Kai aplankau šį paminklą, ašaros rieda iš mano akių prisiminus savo kančias.

1998 m. gruodžio mėn. man, kaip kovų dalyviui buvo pripažintas kario savanorio vardas ir padidinta pensija. Turėsiu lengvesnį pragyvenimą.

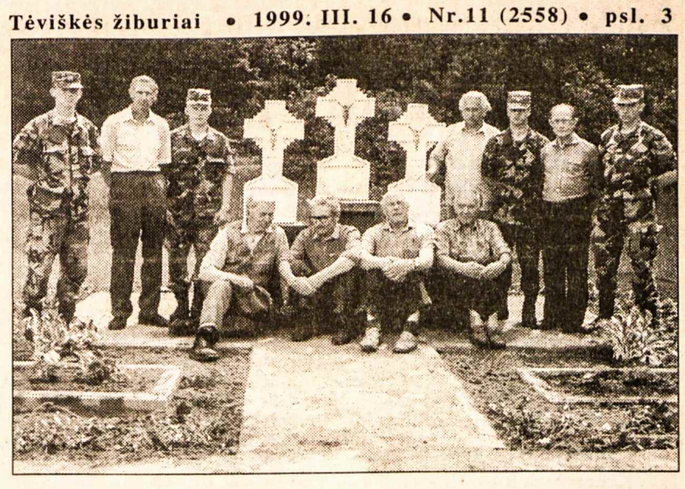

Paminklai laisvės kovotojams-kankiniams Bubių miško pakraštyje ir prie jo vyrai, baigę statybos darbus

Ne kerštо, o teisingumo ieškant

Tautžudiškose struktūrose dalyvavę Lietuvos gyventojai turėtų viešai išpažinti savo kaltes tautai, jas apgailėti ir pasitraukti iš atsakingų valstybinių pareigų ir nesitikėti finansinių kompensacijų

Atstačius Lietuvos nepriklausomybę, laikas atskleisti per 50 metų užslaptintą tiesą, kuri sovietiniais metais buvo apšaukta melu ir šmeižtu.

Per ilgus pokario dešimtmečius Lietuvoje apie žmonių deportacijas buvo uždrausta rašyti ir kalbėti. Todėl apie tai buvo diskutuojama ir rašoma tik išeivijoje. Lietuvos emigracijos leidiniuose nurodyta, kad 1945-1952 m. už respublikos ribų deportuota apie 350,000 Lietuvos žmonių. Kiek išžudyta savoje Tėvynėje, tikslaus skaičiaus kol kas nėra.

Bolševikų partijos ir sovietinės vyriausybės statytiniai propagandos sumetimais, prisidengdami tariamo socialistinio humanizmo skraiste, represijos vykdytojai oficialiuose nutarimuose, tarnybiniuose raštuose, viešose kalbose, žmonių trėmimus vadino "socialiai pavojingų elementų", banditų, buožių ir pan. iškeldinimu į kitus SSSR rajonus. Slaptuose nutarimuose buvo numatyta taip "iškeldinti" 70-80% Lietuvos gyventojų, jų vietoje apgyvendinti kitataučius. Tik ryžtingo partizanų pasipriešinimo dėka tai nebuvo įvykdyta.

Lietuvos okupantams ir jų talkininkams nerūpėjo žmonių kančios ir aukos. Kalbėti apie žmogaus teisių pažeidimą buvo nusikaltimas.

Praeities žaizdos, atstačius nepriklausomybę, seniai parodytos, paliudytos dokumentais, gausiais žmonių atsiminimais. Pribrendo laikas įvardinti tuos, kurie dalyvavo sovietinėse represinėse struktūrose ir aktyviai talkino vykdant Lietuvos žmonių fizinį ir dvasinį naikinimą, privalo būti išvesti į šviesą ir pastatyti viešai prieš tautą. To reikalauja ne kerštas, o teisingumas.

Reikia sukurti tokią valstybę ir ateitį, kuri būtų šviesus, teisingas atpildas už visas patirtas golgotas. Tai privalo suprasti visi buvę NKVD, NKGB, MGB ir KGB, t.y. represinių struktūrų darbuotojai. Jeigu jie turi bent mažiausią atsakomybės jausmą tautai ir sąžinę, privalėtų patys pasitraukti iš atsakingų pareigų, viešai be melo atskleisti savo buvusią veiklą, paaiškinti, kas lėmė jų pasirinkimą tarnauti represinėse struktūrose ir pan. Niekas geriau ir išsamiau už represinių struktūrų darbuotojus negali atskleisti šios organizacijos nusikalstamos veiklos.

Tokiam savarankiškam žingsniui laiko buvo pakankamai. Bet, deja… Ekskomunistai mėgina teigti, kad sovietinę smurto ir melo bastiliją sugriovė jų partija. Tačiau mažai kas pasikliauja tokiu aiškinimu. Ją sugriovė tik gilus nepasitenkinimas buvusia padėtimi, atkakli kova tiek užsienyje su vykdoma sovietine priespauda ir melu, nepalanki ideologinė ir ekonominė situacija.

Nejausdami sąžinės priekaištų ir atsakomybės už žmonių patirtas kančias, komunistinių laikų nomenklatūriniai ir represinių struktūrų darbuotojai, kaip chameleonai pakeitę spalvą, atstačius nepriklausomybę, prasiskverbė į atsakingas vietas įvairiose valstybės institucijose. Lietuvoje dar jaučiama destruktyvi KGB veikla, kenkianti valstybės pastovumui.

Priėmus įstatymą, ribojantį represinių struktūrų darbuotojų veiklą, ekskomunistai tuoj susirūpino, ar nebus pažeistos žmogaus teisės. Tačiau kodėl jie nesirūpina ir nenagrinėja, ar represinių struktūrų darbuotojai nepažeidė žmogaus teisių sovietmečiu, nusižengdami žmogiškumui, šimtus tūkstančių žmonių pasmerkdami mirčiai, tremčiai, atplėšdami juos nuo tautos kamieno ir artimųjų?

Tenka apgailestauti, kad ir Prezidentas pabūgo drąsiai pažvelgti tiesiai į akis.

Priėmus įstatymą, apribojantį represinių struktūrų darbuotojų veiklą, atleidus juos iš darbo, numatoma išmokėti kompensaciją – nemažas pinigų sumas. Už ką? Ar tai ne savotiškas "premijavimas" už tarnavimą svetimiems prieš savo tautą?

Dar gyva žmonių karta, kuri patyrė sovietinį smurtą. Ji gerai prisimena, kaip žiauriai ir grubiai elgėsi tremdami žmones ne tik svetimi, bet ir savi vietiniai enkavedistai bei kagebistai.

Atleistam kagebistui Lietuvoje neteks išgyventi to, ką išgyveno jų aukos: bado, šalčio, nepakeliamai sunkių darbo sąlygų, beteisiškumo, skausmingo Tėvynės ir artimųjų ilgesio, skausmo dėl išblaškytų šeimų, sadistiškos paniekos ir pažeminimo savo tėvynėje.

Duoti ir priimti pinigines kompensacijas represinių struktūrų darbuotojams yra nesąžininga ir nepateisinama. Jie sovietiniais laikais buvo kompensuojami įvairiomis privilegijomis žmonių kančių sąskaita. Argi to nepakanka? Nenuskriaudė jis savęs ir nepriklausomoje Lietuvoje.

Lietuvoje aibės socialinių, kultūros, sveikatos apsaugos ir kt. labai svarbių spręstinų problemų, tad lėšas reikia nukreipti ten, kur jos labiausiai reikalingos.

Jonas Dailidė,
Lietuvos politinių kalinių partijos prezidiumo vardu

Paskelbtas karas nusikaltėliams

Stropiai ieškomi kaltininkai, nužudę vyriausiąjį Panevėžio prokurorą

J. P. KEDYS

Ryšium su Panevėžio vyr. prokuroro nužudymu min. pirmininkas paskelbė karą nusikaltėliams. Šiam tikslui paskirta 3 mil. Lt. Įsteigta 20 "mobilių" junginių visoje valstybėje kovai su nusikalstamumu, paskirta 100,000 litų asmeniui ar asmenims, kurie suteiks žinių prisidedančių prie prokuroro žudiko suėmimo.

Nusikalstamumas prasidėjo ne su Panevėžio prokuroro nužudymu. Jau daug metų vyksta automobilių, sandėlių, įstaigų sprogdinimai, žmonių pagrobimai, žudynės. Apie karą prieš nusikalstamumus visos valdžios nekalbėjo. Tik kai žuvo valdžios prokuroras – aukštas pareigūnas, buvo paskelbtas karas… Po kelių dienų buvo pagrobta 22 metų moteris, reikalaujant 50, 000 JAV dolerių išpirkos. Laimei, grobikai buvo surasti, ir moterį pavyko išlaisvinti. Tačiau šis įvykis rodo, kad nusikaltėliai paskelbto karo nepaiso. Didžiausia priežastis yra ta, kad teisėsaugos įstaigos – policija, prokuratūros ir teismai yra paperkami. Tai liudija dažni žiniasklaidos pranešimai.

Vienas sėkmingų kovos būdų Vakaruose yra naudojamas į nusikaltėlių gaujas infiltruoti policijos patikėtiniai, kurie būna suimti už mažą nusikaltimą, bet paleidžiami į laisvę, kad informuotų apie gaujų veiklą.

Naftos problemos

Lietuvoje šiuo metu veikia trys naftos perdirbimo bendrovės: "Mažeikių nafta", "Klaipėdos nafta", Williams AB nafta", kuri nutiesė vamzdžius į Baltijos jūrą ir gali perdirbti arabų ir Norvegijos naftą. Mažeikių ir Klaipėdos bendrovės priklauso nuo Rusijos žaliavos pristatymo. Tas pristatymas nėra regu-

liarus, su pertraukom, ir kiekviena be žaliavos diena "Mažeikių naftai" daro vieną milijoną litų nuostolių! Praėjusius metus ši bendrovė baigė su nuostoliais. Panašiai yra ir su "Klaipėdos nafta".

"Williams AB" naftos iš Norvegijos ir arabų valstybių neperka, nes yra 8-10 Lt. už toną brangesnė. Kokybė geresnė, bet Lietuvoje perdirbti esą per brangi!

Žinant Norvegijos ar Vokietijos darbininkų atlyginimus, tos kainos skirtumas 8-10 Lt. už toną galėtų būti išlygintas. Tačiau tikroji priežastis yra ta, kad tonai naftos perdirbti reikia daugiau valandų dėl netvarkos įmonėje!

Visus čia suminėtus nuostolius dengia biudžetas arba iš parduodamų nuosavybių užsienio bendrovėms.

Gudija skolinga milijonus

Už elektros tiekimą Gudija Lietuvai skolinga per 100 milijonų JAV dolerių. Gudija Vakaruose laikoma "politiškai nepatikima, ūkiškai bankrotavusi. Tik Lietuvos prezidentas su Lukošenka buvo susitikęs, bet irgi tik lietuviškame pasienio miestelyje.

Lukošenka siūlo apmokėti elektrą traktoriais ir kitais gaminiais… Tačiau jau yra gerai žinomi gudų traktoriai ir kiti jų gaminiai. Tos milžiniškos skolos kaltininku laikomas Lietuvos ūkio ministeris V. Babilius, leidęs tiekti elektrą be mokesčio iki $100 mil. Žiniasklaidoj kalbama ir apie kyšininkavimą bei jo atleidimą iš pareigų. Tačiau ir atleisti V. Babilių, kaip ūkio ministerį, nebus lengva, nes jis turi plačius pečius – jį remiančią Verslininkų sąjungą. 1996 m. prieš seimo rinkimus verslininkų s-ga pasiūlė Tėvynės s-gai medžiaginę paramą su dviem sąlygom: a. visos jų narių įgytos nuosavybės nebus paliestos naujais įstatymais, b. V. Babilių padaryti Ūkio ministeriu. Jau treti metai V. Babilius susilaukia daugybės rimtų skundų tiek dėl Gudijos elektros, tiek dėl "A.B. Williams" įsileidimo, bet Tėvynės s-ga vis dar jį remia.

Ieško pinigų iš Vakarų ateinančiuose laiškuose (Iš "Lietuvos aido", V. Ščepavičiaus piešinys)

Pinigai vagiami iš laiškų

"Lietuvos aidas" pranešė, kad Šiaulių muitininkai iš laiškų išėmė 1570 Anglijos sterlingų, 600 JAV dolerių ir 100 litų. Bendra suma sudaro 13,000 litų! Pasirodo, šiai vagystei paremti valdžia 1995 m. gegužės 19 d. nutarė uždrausti pinigus siųsti laiškais ir įsakė juos konfiskuoti. 1963-1991 m. Australijoje teko leisti žurnalą "News Digest International", kurio kaina buvo pradžioje $6.00. Prenumeratoriai iš Australijos, JAV, Kanados, N. Zelandijos ir kitur siuntė prenumeratos pinigus laiškais 30 metų ir nebuvo nė vienas laiškas konfiskuotas. Lietuvos valdžia suskubo apvogti savo piliečius viešu nutarimu konfiskuoti aukas iš Vakarų.

"Eros" 98

Tokia tema buvo surengta Vilniuje. Joje buvo aukštinamas kūnas, grožis, aistra. Ji vyko Vilniaus koncertų ir sporto rūmuose. Pasirodė "Striptizo" grupė iš Vokietijos ir 15 iš geriausių tokių grupių Lietuvoje. Bilietai – nuo 40 iki 250 Lt. Tai "kultūrinis" žiemos renginys.

Kurdų kova

Tai tauta apie 20 mil., arti šimtmečio persekiota, tremta, žudyta. Ji gyvena Turkijoje, Irake, Irane, Syrijoje, Armėnijoje ir Azerbaidžane. Didžioji jos dalis gyvena Turkijoje, apie 6 mil., bet negali gauti ne tik savivaldos, bet ir savo mokyklos ar laikraščio. Jos prispaudėjas yra net ŠAS (NATO) narė Turkija.

Kai jų vadas Abdula Ocalanas buvo suimtas JAV CIA ir Izraelio slaptosios tarnybos dėka, kurdai parodė politinį žygį, sudrebinusį visą pasaulį. Neapsiėjo be aukų: Berlyno Izraelio Mossado pareigūnai keletą demonstrantų nužudė ir keliolika sužeidė. Lietuviai turi gerą pavyzdį, rodantį, kur glūdi tautos jėga, būtent Tėvynės meilėje.

PADĖKA

AtA

MARIJA RADZEVIČIENĖ,

po ilgos ir nepagydomos ligos, mirė 1999 m. vasario 20 d. ir palaidota šalia savo vyro Šv. Jono lietuvių kapinėse, Mississaugoje.

Nuoširdžiai dėkojame kun. Alg. Žilinskui už taip gražiai atliktas paskutiniąsias apeigas laidotuvių koplyčioje ir palydėjimą į amžino poilsio vietą. Nuoširdi padėka Išganytojo parapijos vargonininkui ir visiems už gražias tradicines giesmes koplyčioje ir kapuose. Didi padėka visiems, kurie atsilankė laidotuvių namuose ir kurie palydėjo į kapus. Taip pat ačiū V. Birštonui už skanius pusryčius, draugėms už pyragus, už gražias gėles ir aukojusiems Išganytojo parapijai a.a. Marijos atminimui.

Nuoširdi padėka visiems –

podukra Renė Narusevičienė su šeima,
kiti giminės Lietuvoje ir
a.a.Marijos testamento vykdytojai

AtA

ONAI BANELIENEI

mirus,

nuoširdžiai užjaučiame sūnus – VYTAUTĄ ir ALGIMANTĄ su šeimomis –

Elena ir Pranas Berneckai

PADĖKA

MANO VYRUI, TĖVUI BEI SENELIUI

AtA

GINTAUTUI VENSKAIČIUI

išėjus amžinybėn, dėkojame visiems, kurie dalyvavo maldose laidotuvių namuose. Dėkojame kun. Pijui Šarpnickui, OFM, už sukalbėtas maldas ir užuojautą. Taip pat dėkojame visiems, kurie užprašė Mišias už velionies sielą. Dėkojame už gėles, labai ačiū karsto nešėjams.

Dėkojame klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, OFM, kun. E. Putrimui ir kun. V. Braukylai, aukojusiems gedulines Mišias šventovėje, taip pat kun. A. Simanavičiui, OFM, palydėjusiam velionį į kapines ir sukalbėjusiam maldas.

Esame labai dėkingi – *žmona Genė Venskaitienė,*
sūnūs – Gintautas ir Povilas,
duktė Žibutė Ignatavičienė bei
vaikaičiai – Aras, Alena ir Sara

LAISVOJE TĖVYNĖJE

GYVENTOJŲ MAŽĖJA

Statistikos departamento duomenimis, 1998 m. gimstamumas buvo žemiausias po Antrojo pasaulinio karo, tačiau jis vis tiek aukštesnis negu Latvijoje ir Estijoje. Per praėjusius septynerius metus Lietuvos gyventojų sumažėjo 46,000. Šių metų pradžioje Lietuvoje gyventojų buvo 3,701,000.

SIAUČIA PASIUTLIGĖ

Klaipėda vasario viduryje buvo paskelbta pasiutligės grėsmės zona, praneša "Lietuvos aidas". Ligos židiniu laikoma Klaipėdos pakraštys netoli Rimkų gyvenvietės, kur rasti buvo negyvi lapė ir šuo, sirgę pasiutlige. Suorganizuota šunų ir kačių skiepijimo stotys, uždraustos gyvūnų parodos ir prekyba šunimis bei katėmis. Mieste griežčiau kontroliuojama, kaip gyventojai laikosi gyvūnų auginimo ir laikymo mieste taisyklių. Susirgimas bus laikomas likviduotu, jei neatsinaujins per du mėnesius.

KLESTI TURIZMAS

Valstybinio turizmo departamento duomenimis, 1998 m. Lietuvoje lankėsi 1.4 mln. užsienio turistai, gauta apie 2 bln. litų pajamų (1997 m. pajamų buvo maždaug 1.6 bln.). Departamento direktoriaus Alfredo Šlekio teigimu, pajamų augimui galėjo padėti mažesnės eilės prie sienų ir geresnė informacija apie Lietuvą. Yra įsteigta 17 informacijos centrų turistams Lietuvoje, du iš jų – Vilniuje (Pilies ir Vilniaus gatvėse). Jų yra taip pat Vokietijoje, JAV ir Japonijoje. Dar trys bus steigiami Panevėžyje, Kaune ir Kaišiadoryse. Išsamiausia informacija yra teikiama "Internete", valstybinio turizmo departamento puslapyje.

IŠSILIEJO NAFTA

Vasario 24 d. Joniškio rajone pastebėtas protrūkis naftotiekio "Biržai-Mažeikiai" dalyje. Dviejų metrų gylyje užkastas vamzdis buvo pragręžtas ir prie jo prijungta žarna degalams vogti. Nafta prasiveržusi pro vagių nesandariai įtaisytą čiaupą išsiliejo į dirvožemį ir į sniegą, kuriuos reikėjo iškasti, išsiurbus naftą vežti į Joniškio perpumpavimo stotį, iš kur ji buvo tiekiama į Mažeikių perdirbimo įmonę filtravimui. Dvylikai valandų teko nutraukti naftos tiekimą, rašo "Valstiečių laikraštis". Reikės dar nukasti ir išgabenti maždaug 700 kv. metrų ploto užterštą dirvožemio sluoksnį. Nelaimės nuostoliai gali siekti 1.5 mln. litų, į aplinką pateko 20-30 tonų naftos. Sulaikytas vienas iš naftotiekio gadinimo ir naftos vogimo įtariamų asmenų.

POTVYNIŲ GRĖSMĖ

Lietuvos vyriausybė susirūpinusi potvynio grėsme. Kovo pradžioje dėl tirpstančio sniego Nemunas pakilo ties Panemune, o ties Šilininkais, kur yra didžiausia ledų sangrūda, vanduo pakilo 7 cm. ir pasiekė 3.95 m (1.85 m. virš bazinio). Yra galimybė, kad 10 hektarų pievų užliejęs pirmasis šių metų potvynis dar išsiplės. Iš žemės ūkio ministerijos vyriausybė laukia siūlymų Šilutės rajono polderių priežiūrai, o finansų ministerija turi paspartinti Klaipėdos apskrities pasirengimo potvyniams programos derinimą.

KELS BILIETŲ KAINAS

Bendrovės "Lietuvos geležinkeliai" generalinio direktoriaus S. Labučio pranešimu, geležinkelio keleivių vežimas dabar firmai yra nuostolingas. Keleiviai moka 7 centus už vieną kilometro kelią. Norima tarifą pakelti 2 centais. Praeitais metais valstybė iš biudžeto skyrė bendrovei 24.1 mln. litų, tačiau jai padengta vos pusė išlaidų, jas teko kompensuoti iš pelno, gauto iš krovinių vežimo. Tarptautinių, t.y. pelningiausių krovinių vežimas pernai sumažėjo 13%. "LG" yra likę 400 mln. litų neišmokėtų paskolų, o bendrovės turtas vertinamas apie 1.5 bln. litų.

PABRANGO BUTAI

Kaip praneša "Lietuvos aidas", krizė Rusijoje paveikė nekilnojamojo turto kainas Kaune. Pabrango butai, gamybinės patalpos, barai, parduotuvės. Miesto centre 1 kv. m. gyvenamojo ploto kainuoja nuo 400-1500 JAV dol. Trijų kambarių butą Kauno centre galima įsigyti už 20,000-30,000 JAV dol. Kainos pakilo nuo praėjusių metų rudens dėl krizės Rusijoje, o gali dar brangti, nes Kaune jau keleri metai mažai butų statoma.

TARPTAUTINĖ KNYGŲ MUGĖ

Vasario 18-20 d. d., pirmą kartą Lietuvoje, Vilniaus "Litexpo" parodų centre prasidėjo III Baltijos knygų mugė. Ją atidarė Lietuvos seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis. Mugėje buvo pristatomi leidiniai ir jų autoriai, jų tarpe Fidel Castro dukra, politinė pabėgėlė Alina Fernandez, gyvenanti Ispanijoje. Dramos teatre vyko spektaklis "Carmen", Rašytojų klube poetai skaitė savo kūrybą. **RSJ**

Hamiltono Vysk. M. Valančiaus mokyklos mokiniai atlieka besočių šalies gyventojų vaidmenį Ant. Rūko dramoje "Svajonių šalis". Iš kairės prieky: Daina Cers, Krista Erickson, Amelija Pruden, Matas Senkus, Simas Grigėnas, Petras Bartninkas ir Katrytė Bartninkaitė. Stovi iš kairės: Krista Valaitytė, Lina Tirilytė ir Gediminas Smetona

Hamilton, Ont.

HAMILTONO TEATRAS "AUKURAS" kovo 27 d. atvyksta į Torontą su Žemaitės veikalu "Trys mylimos". Po gastrolių "Aukuras" pradės stropiai ruoštis 50 metų teatro veiklos sukakčiai paminėti.

1949 m. pabaigoje susirinko apie 20 teatro mėgėjų ir pareiškė norą vaidinti. Vadovauti teatrui sutiko aktorė Elena Dauguvietytė-Kudabienė ir jai padėti Antanas Šalčiūnas. Darbas tuoj prasidėjo. 1950 m. Vasario 16-tosios minėjime buvo suvaidintas "Dr. Vinco Kudirkos" prologas, o "Pirmo skambučio" premjera – tų pačių metų rudenį, po to sekė kiti pastatymai.

50-ties metų jubiliejaus šventę "Aukuras" pradės š.m. rugpjūčio 21 d. su Stasio Lauciaus veikalu "Ponios Žydrienės bendrabutis". Ta proga atvyks keturi profesijonalai aktoriai iš Lietuvos. Su šiuo veikalu yra numatyta aplankyti Torontą, Montrealį, Čikagą, Bostoną, Filadelfiją, Klivlandą ir kitas vietoves. Jo užbaigimas numatytas 2000 metais vasario mėn. su iškilminga vakariene ir aukuriečių pagerbimu. Bus pakartotas "Aukuro" pirmasis pastatymas "Pirmas skambutis" su buvusiais ir esamais aktoriais. Ši neeilinė šventė pareikalaus daug darbo. "Aukuro" valdybą, kurią sudaro meno vadovė Elena Dauguvietytė-Kudabienė, administratorė Regina Choromanskytė ir sekretorė Marija Kalvaitienė, kad darbas sėkmingai būtų atliktas, sudarys specialų komitetą. Kviečiami visi buvusieji aukuriečiai prisidėti prie šios šventės pasisekimo.

1999 m. spalio 23 d. "Aukuras" pakviestas dalyvauti Detroito mėgėjų teatro ilgametės režisierės Zuzanos Arlauskaitės-Mikšienės pagerbime. Taip pat bus pagerbtas rašytojas-dramaturgas Vytautas Alantas. Šia proga "Aukuras" suvaidins jo veikalą "Šiapus uždangos".

"Aukuras" nuoširdžiai dėkingas mieliems žiūrovams ir visiems teatro rėmėjams, ypač Suzanai ir Leonui Klimaičiams, kurie motinos, a.a. Pranės Dalienės atminimui pagerbti, nuolat remia "Aukuro" teatrą. **M.K.**

A. a. VYTAUTO KAIRIO ATMINIMUI *"Tremtinių vaikų fondui"* aukojo: $50 – Ald. Z. Stanaičiai, D. H. Švažai; $25 – D. A. Dransatavičiai, I. Ulbinienė, Ald. Volungė; $20 – E. Bajoraitienė, D. L. Gutauskai, N. A. Gutauskai, P. E. Lukavičiai, S. Panavienė, G. J. Kazėmekai, E. A. Liaukai, Z. N. Stonkai, A. A. Petrauskai, M. L. Paškai, I. Vibrienė iš Toronto; $15 – J. J. Kamaičiai; $10 – J. Astas, M. Borusienė, E. Mazulaitienė.

KLK moterų draugijos Hamiltono skyrius

London, Ont.

VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS įvyko vasario 21, sekmadienį, Šiluvos Marijos šventovėje pamaldomis ir programa parapijos salėje. Mišias atnašavo ir tai dienai pritaikytą pamokslą pasakė kleb. kun. K. Kaknevičius. Giedojo choras "Daina" iš Toronto, vadovaujamas muz. Lilijos Turūtaitės. Minėjimo programa vyko parapijos salėje. Sugiedojus Kanados himną, Rasos Kurienės pakviestas klebonas sukalbėjo invokaciją ir paprašė visus pagerbti už laisvę žuvusius tylos minute.

Pagrindinis paskaitininkas Vincas Piečaitis iš Mississaugos apibūdino lietuvių užduotį išeivijoje dabar, kai Lietuva laisva. Po to buvo meninė dalis, kurią atliko choras "Daina". Gražiai padainavo duetą muz. Lilija ir buvusi londonietė Onutė Tomkevičiūtė-Krasauskienė. Visi dalyviai buvo pakviesti įsijungti į dainavimą. Aldona Dargytė-Byszkiewicz visus linksmai nuteikė savo pasakojimais. Minėjimas baigtas Lietuvos himnu. Po to vyko vaišės.

Gavėnios metu kas trečiadienį 7 v.v. Šiluvos Marijos šventovėje yra einami Kryžiaus keliai ir kalbamos maldos. **Viktorija St.**

Winnipeg, Man.

VASARIO 16-TOSIOS MINĖJIMAS, surengtas KLB Winnipego apylinkės valdybos įvyko vasario 21, sekmadienį. Minėjimas Šv. Kazimiero šventovėje pradėtas pamaldomis, kurias atnašavo prel. J. Bertašius ir pasakė pamokslą. Po pamaldų visi susirinko į šventovės salę. LB apylinkės valdybos vicepirm. E. Bugailiškis pakvietė sugiedoti Kanados himną ir supažindino su minėjime dalyvaujančiais svečiais – trimis studentais iš Lietuvos, studijuojančiais Konkordijos kolegijoje ir Winnipego universitete. Prel. J. Bertašiui sukalbėjus maldą, dalyviai vaišinosi M. Bugailiškienės ir L. Samulaitienės pagamintais užkandžiais, kepsniais ir kava. Po vaišių, neseniai Winnipege apsigyvenęs A. Eimantas, papasakojo apie įvykius Lietuvoje, kurioje lankėsi keletą kartų, ir 1997-1998 m. ėjo Lietuvos seimo pirmininko V. Landsbergio įstaigos sekretoriato vadovo pareigas. Jis įdomiai papasakojo apie seimo, savivaldybių ir prezidento rinkimus, vykstančias ūkio reformas bei daromą krašte pažangą. Studentas A. Borkevičius, Kanadoje išbuvęs tik septynias savaites, pareiškė, kad labai pasiilgęs Lietuvos, o studentė V. Klikinskaitė skaitė B. Brazdžionio poemą "Lietuva". E. Bugailiškis parodė Vilniaus ir kitų Lietuvos vietovių senosios architektūros pastatų skaidres, kurias jis padarė 1998 m. lankydamasis Lietuvoje. Jis, architektas ir Winnipego istorinių pastatų apsaugos skyriaus vadovas, stebėjosi, kad Lietuva turi tiek daug pasaulinio masto architektūrinių vertybių, apie kurias pasaulis labai mažai žino. Minėjimas baigtas Tautos himnu. KLB apylinkės bendruomenei aukas rinko E. Šarauskienė. **EKK**

Vancouver, B.C.

VANKUVERIO APYLINKĖS LB valdybos organizuotas vasario 16-tosios minėjimas įvyko vasario 13 d. "Estonian Community" salėje. Minėjimas prasidėjo 2 v.p.p. Lietuvių bendruomenės valdybos pirm. Marytė Račys pasveikino susirinkusius ir paprašė sugiedoti Kanados bei Lietuvos himnus. Tylos minute pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Nijolė Cameron gražiai skaitė Prano Bernecko paruoštą kalbą. Ši kalba skyrėsi nuo ankstesnių, nes buvo skirta daugiau jaunimui, bet patiko ir vyresnio amžiaus dalyviams. Algis Venslovas kalbos turinį pakartojo angliškai. Neseniai atvykęs į lietuvių telkinį Algis Venslovas yra tikra Dievo dovana, nes jis kalba ir rašo gerai lietuviškai, ir yra nepakeičiamas visuose mūsų bendruomenės darbuose.

Meninę programos dalį atliko jauna, talentinga, siekianti Vankuverio universitete daktaro laipsnio pianistė Janina Kuzmickaitė. Po to visi sugiedojo "Lietuva brangi" ir pirmininkė pakvietė kavutei. Besivaišinant buvęs bendruomenės pirmininkas Balys Vileita parodė vaizdajuostę "Pažintis su Lietuva" ir kelis vaizdelius iš II-sios Dainų šventės. **P.B.**

Los Angeles, CA

PENSININKŲ KLUBO METINIS susirinkimas įvyko vasario 14 d. Susirinkusieji išklausė valdybos veiklos pranešimo. Buvo surengtas Dariaus-Girėno Transatlantinio skrydžio 65 metinių minėjimas. Kruopščiai paruoštą paskaitą skaitė Ig. Medziukas. Žuvusiųjų Dariaus-Girėno garbei parašytą poetės D. Mitkienės eilėraštį paskaitė J. Venckienė. Po minėjimo vyko vaišės. Metinis klubo pobūvis buvo entuziastingai sutiktas. Jame dalyvavo sol. Jan. Čekanauskienė ir Ant. Polikaitis. Jiems akompanavo muz. R. Apeikytė. Solistai buvo publikos šiltai priimti ir iškviesti papildomoms dainoms. Humoristas Br. Seliukas nuoširdžiu juoku pralinksmino dalyvius. Po programos buvo duodami karšti pietūs, vynas ir kava. Publika buvo tiek įsismaginusi, kad "laimės šulinyje" paliko daugiau kaip $300 ir palydint akordeonui dar ilgai dainavo bei šoko. Revizijos komisija savo pranešime pasidžiaugė, kad knygos vedamos tvarkingai. Jaunimo grupei "Spindulys" duota $100 ir Partizanų globos fondui $1000. Valdybos kadencijai pasibaigus buvo perrinkti ar išrinkti nauji nariai. Naują klubo valdybą sudaro: perrinktas pirm. J. Pažėra, perrinktas iždininkas J. Katilius, sekretorė Sal. Šakienė, nariai p. Ragauskienė ir V. Mikalonis. Rev. komisija pasiliko ta pati, t.y. F. Masaitis ir G. Kaunas. Nariams pageidaujant, klubo vardas pakeistas į L.A. vyresnių lietuvių klubas "Viltis". Susirinkimas baigtas vaišėmis. **J.P.**

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Anicetui Simučiui, ilgus metus Lietuvai tarnavusiam diplomatui, š.m. sausio 29 d. Lietuvos ambasadoje Vašingtone Lietuvos užsienio reikalų ministeris Algirdas Saudargas įteikė I-jo laipsnio DLK Gedimino ordiną. Iš Lietuvos diplomatų, pasak lietuvių spaudos, tokio laipsnio DLK Gedimino ordiną turi tik kitas ilgametis Lietuvos diplomatas dr. Stasys Bačkis. Iškilmingą ambasadoje pobūvį atidarė ambasadorius Stasys Sakalauskas. Ministeris A. Saudargas perskaitė Lietuvos prezidento dekretą ir įteikė ordiną. Ambasadorius A. Simutis savo padėkos žodyje džiaugėsi garbingu apdovanojimu bei įvertinimu, taipgi gėrėjosi nauja klestinčia Lietuvos diplomatine tarnyba. Ambasadorius gimė 1909 m. vasario 11 d. Tirkšliuse, Mažeikių apskr., taigi neseniai atšventęs 90-jį gimtadienį. Vytauto Didžiojo universitete Kaune įsigijo ekonomijos mokslų diplomą, o 1940 m. Niujorke – šios srities magistro laipsnį. Pradėjo darbuotis 1931 m. Lietuvos užsienio reikalų ministerijoje, o 1936 m. atvyko į Niujorką Lietuvos generalinio konsulato sekretoriaus pareigoms. Vėliau buvo vicekonsulu, nuo 1967 m. generaliniu konsulu, o vėl atgavus nepriklausomybę tapo pirmuoju Lietuvos ambasadoriumi Jungtinėse Tautose. Buvo apdovanotas ir ankščiau: 1938 m. gavo V-jo laipsnio, 1994 m. III-jo laipsnio DLK Gedimino ordinus. Gyvai reiškėsi lietuvių visuomeninėje veikloje, lietuvių ir amerikiečių spaudoje.

Britanija

A. a. Eimutis Šova, Britanijos lietuvių vadinamas Lietuvos ąžuolu, Didž. Britanijos lietuvių sąjungos (DBLS) valdybos pirmininkas, "Europos lietuvio" redaktorius sausio 12 d. palaidotas Valijoje, Cmbran miestelyje. Laidojimo apeigas atliko kun. dr. S. Matulis, MIC. Kapinėse kalbėjo velionies sūnus Andrius, DBLS valdybos pirmininko pareigas einantis Klemensas Tamošiūnas, iš Lietuvos atskridusi velionies bičiulė Laima Andrikienė atsisveikinimo žodį tarė Lietuvos seimo vardu, skautų – Irena Gerdziūnienė. Laidotuvėse dalyvavo Lietuvos ambasados Londone atstovai, DBLS veikėjai, velionies bendradarbiai, draugai, pažįstami, Valijos – baltiečių draugijos narių ir nemažai vietinių anglų. Po laidotuvių visi buvo pakviesti pietų viešbučio restorane.

Naujuoju DBLS pirmininku š.m. sausio 17 d. valdybos posėdyje buvo išrinktas Juozas Levinskas, Britanijos lietuviams gerai žinomas visuomenės veikėjas, DBLS Derby skyriaus pirmininkas ir uolus skautų veiklos rėmėjas. Po išrinkimo, kaip rašoma "Europos lietuvio" 2 nr., jis kreipėsi į visus valdybos narius, Didž. Britanijos lietuvių sąjungos narius, visus lietuvius dirbti vieningai, kartu paprašydamas ir visų pagalbos. Pats stengsis, kiek jėgos leis, dirbti vienybės ir Lietuvos labui.

Karaliaučiaus kraštas

Karaliaučiaus krašto lietuvių bendruomenė ir Čikagos Mažosios Lietuvos draugija Tilžės kultūros namuose surengė Kalėdų eglutę lietuviškai besimokantiems moksleiviams. Kalėdų senelis išdalijo daugiau kaip 200 dovanėlių. Šioje šventėje dalyvavo įvairios grupės mokinių su savo programėlėmis: deklamavo, dainavo, grojo. Rateliais apie eglutę ėjo Stalupėnų ansamblio "Žiedas" dalyviai. Gumbinės ansamblio "Nadūra" birbyninkai visus džiugino piemenėlių melodijomis. Taipgi kelios grupės dalyvavo iš Ragainės. Buvo atvykęs iš Panemunės vaikų choras "Panemunėlis". Pagrindinėje Panemunės mokykloje (vaikams iš Tilžės reikia pereiti tik tiltą) mokosi 20 vaikų iš Tilžės. Sakoma, kad nuo 1990 m. Panemunės mokykloje įvairiu laiku mokėsi iš viso per tūkstantį vaikų iš Karaliaučiaus srities. Šventėje dar grojo ir dainavo Kauno folkloro ansamblio "Liktužė" muzikantai. Karaliaučiaus krašto lietuvių bendruomenei vadovauja Sigitas Šamborskis.

Lenkija

Seinų miesto vadovai kreipėsi į Elbingo vyskupiją, prašydami miestui padovanoti jos valdomos žemės 60 arų sklypą vysk. Antano Baranausko paminklui statyti. Pasak Lenkijos lietuvių bendruomenės valdybos pirm. S. Paransevičiaus, nesitikima iš vyskupijos kliūčių, nes tokia paslauga jau buvo pažadėta ir anksčiau. Paminklą planuojama atidengti kitų metų pavasarį. Suvalkų architektai jau pradėjo ruošti sklypo panaudojimo planą. Numatoma įrengti 60-čiai automobilių ir 10-čiai autobusų aikštelę.

Punsko "Gimtinės" etnografinis ansamblis praėjusiais metais atšventė savo gyvos kultūrinės veiklos dešimtmetį. Jo veikla, kaip rašoma "Aušros" 1998 nr. 22, prasidėjo iš Lietuvių kultūros draugijos organizuojamų liaudies koncertų. Į pirmąsias repeticijas rinkdavosi iš Punsko, Vaitakiemio, Ožkinių, Vidugirių, Sankūrų, Krasnavo, Navininkų pasiryžę dainos ir šokių mylėtojai. Grupė vyrų atvykdavo ir iš tolimesnio Suvalkų miesto. Per dešimtį metų ansamblis dalyvavo daugely koncertų ir išvykų. Įsidėmėtinas dalyvavimas Tarptautiniame festivalyje "Skamba skamba kankliai" Vilniuje, taipogi tradicinio šokio konkurse Žešove, išvykos pas Gudijos lietuvius. Ansamblio pirmieji dalyviai su jo organizacine vadove Aldona Vaicekauskaite buvo pagerbti ir pasveikinti ne tik ansambliečių, bet ir Punsko valsčiaus viršaičio, Lenkijos lietuvių draugijos pirmininko, Gerviečių krašto lietuvių, Punios etnografinio ansambio, Raskilos dainos klubo "Aušros" leidyklos direktoriaus ir kitų. Ansamblio kasdieniniai reikalai nėra tokie paprasti ir normalūs. Reikėjo daug ryžto ir pastangų ansambliečius aprengti tautiniais drabužiais. Didelį rūpestį sudarė ir patalpų stoka. Neturint salės repeticijoms, glaustasi Punsko mokykloje ir privačiuose namuose. Paskutiniuosius kelerius metus ansamblis repeticijas atlieka senosios klebonijos nedideliame kambaryje. Tai senas pastatas be jokių patogumų, net nėra vandens. Viltis – naujieji kultūros namai. Ansamblis gyvuoja, kaip rašoma minėtoje "Aušroje", todėl, kad jo dalyviai taip nori, susirasdami patys net ir rėmėjus. Meilė savai kultūrai ir pasiaukojimas nugali visas kliūtis. **J. Andr.**

Century 21 OFFORD REALTY LTD.
Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6
Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamius, ūkius, žemes Wasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaitytę, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovę.
Ji mielai jums patarnaus.
Darbo tel. 705 429-2121 ar 705 445-5640
namų tel. 705 429-6428

FIRST PLACE PHARMACY
350 King St. E., Hamilton
540-8877
Viktoras Remesat, BSc.Phm
❒ 10% nuolaidos pensininkams (15% trečiadieniais)
❒ Nemokamas vaistų pristatymas
❒ Sveikatos priežiūros įrankiai

"Dievas teikia mums meilę, kad mylėtume tą, kurį Jis mums duoda"
Lougheed Funeral Home
Žmonės, kurie atjaučia kitus
Sudbury Ontario

KAIRYS BALTIC EXPEDITING
517 Fruitland Rd., Stoney Creek, Ontario, Canada L8E 5A6
Tel: (905) 643-3334
◆ Siuntiniai į Baltijos valstybes ◆
$11 už vieną kubinę pėdą
$18 pristatymas iki 31 kg
**Papildomai $5 už 10 kg
Prašome pasiskambinti dėl daugiau informacijos ir prieš atvažiuojant:
Vytautui Kairiui (905) 643-3334
Bernardui Mačiui (905) 632-4558
Leonui Balaišiui (514) 366-8259
Andriui Usvaltui (519) 773-8007
Petrui Šturmui (905) 271-8781
Algiui Trumpickui (705) 429-2156

MARGUTIS
PYSANKA – V.I.M. Inc.
4134 Dundas St. West, Etobicoke, ON, M8X 1X3
Tel. (416) 233-4601 Fax (416) 233-3042
Siuntiniai laivu ir lėktuvu
TIESIOG į VILNIŲ
Laivu 1.99 /kg & Lėktuvu 4.95 /kg
MES PRISTATOME!
MES GARANTUOJAME!
Pristatymo kaina $15 už siuntinį
Tel. (416) 233-4601

SPAUSTUVĖ PRINTING NET
Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.
TEL. (416) 252-6741
66 Mimico Ave., Toronto Ont., M8V 1R3
Savininkas Jurgis Kuliešius

Įvedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus
(Esu "Union Gas" atstovas)
Jurgis Jurgutis
Tel 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –
"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta.
AKTYVAI PER 39 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:		PASKOLAS	
kasd. pal. čekių sąsk. iki	2.25%	Asmenines nuo	7.15%
santaupas	2.75%	nekiln. turto 1 m.	6.550%
kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%		
INDĖLIAI:			
90 dienų indėlius	3.50%		
180 dienų indėlius	3.50%		
1 m. term. indėlius	4.00%		
2 m. term. indėlius	4.25%		
3 m. term. indėlius	4.40%		
4 m. term. indėlius	4.60%		
5 m. term. indėlius	4.75%		
RRSP ir RRIF (Variable)	2.50%		
1 m. ind.	4.00%		
2 m. ind.	4.25%		
3 m. ind.	4.40%		
4 m. ind.	4.60%		
5 m. ind.	4.75%		

- *Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.*
- *Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu 3 mil. dol. ir Kanados valdžios iki $60,000 sumos draudimu*

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ
INTERAC KORTELĖ

Ar išeiviai dar reikalingi?

Vasario 16-tosios iškilmės Čikagoje. Pagrindiniai kalbėtojai buvo advokatas Povilas Žumbakis ir atstovė iš Lietuvos – Dalia Kuodytė. Mintį apie išeivijos reikalingumą Lietuvai kėlė pirmasis kalbėtojas

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Vasario mėnesį Čikagoje ir apylinkėse švenčiama-minima Lietuvos nepriklausomybės šventė. Iškilmes rengia įvairios organizacijos. Didžiausią Nepriklausomybės iškilmę tradiciškai rengia Amerikos lietuvių tarybos Čikagos skyrius. Šiemet ši iškilmė įvyko 1999 m. vasario 13-14 d.d. Vasario 13 prie Laisvės kovų paminklo Jaunimo centro sodelyje buvo pakeltos vėliavos ir pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Programą atliko Čikagos lituanistinės m-los mokiniai, vadovaujant direktorei Jūratei Dovilienei.

Vasario 14 buvo pakeltos vėliavos Švč. M. Marijos Gimimo šventovės aikštėje. Iškilmes atliko šauliai ir ramovėnai. Toje šventovėje buvo iškilmingos pamaldos. Jos buvo ir Lietuvių evangelikų liuteronų "Tėviškės" parapijos bei Ziono šventovėse.

Auditorijoje

Oficialioji šventės dalis įvyko Marijos aukštesniosios m-los auditorijoje. Pradinį žodį tarė ALTos Čikagos skyriaus pirm. Evelina Oželienė. Buvo įneštos vėliavos, dalyvaujant Don Varno ir Dariaus Girėno postų veteranams bei šauliams ir ramovėnams. JAV ir Lietuvos himnus sugiedojo sol. Vaclovas Monkus, akompanavo prof. Algis Zaboras, įsijungus visiems susirinkusiems. Atsistojimu ir tylos minute buvo pagerbti žuvusieji už Lietuvos laisvę. Invokaciją sukalbėjo kun. Rimas Gudelis. Buvo perskaityti Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios aktai.

Lietuvos genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorė DALIA KUODYTĖ, kalbėjusi Čikagos lietuviams 1999.II.15 Jaunimo centre
Nuotr Z. Degučio

Žodį tarė Lietuvos gen. konsulas Giedrius Apuokas, JAV ir LB krašto v-bos vykdomasis pirm. V. Bieliauskas. Buvo perskaitytos Ilinojaus gubernatoriaus G. H. Ryan'o ir Čikagos mero R. J. Daley proklamacijos.

Advokato kalba

Adv. P. Žumbakis sakė: per 100 metų Lietuva turėjo tik 31 metus ir kelias dienas nepriklausomybės. Jis kalbėjo apie 1918.II.16, 1941.VI.23 ir 1990. III.11 nepriklausomybės atstatymo paskelbimus, kurie kainavo Lietuvai ir kraujo, ir aukų. Pasaulis ilgai nepripažino Lietuvos nepriklausomybės, bet Lietuva parodė pasauliui, kad yra gyva ir dinamiška tauta. Ji rado didvyrių, kurie paaukojo gyvybę ir 1918, ir 1941, ir 1990.

Kalbėtojas priminė, kad ir po 1918 m. Lietuvoje buvo daug negerovių, kaip ir dabar. Maironis tuo rūpinosi, apie tai rašė. P. Žumbakis klausė, koks yra mūsų vaidmuo? Ar mūsų dar reikia? Atsakė: "Taip! Jei galime, jei sugebame, jei suprantame ir jeigu mylime... privalome padėti, nes Lietuva yra vienui viena. Mes turim balsą. Ar netrūksta mums drąsos?..."

"Mūsų darbas priklauso nuo mūsų išminties, pasiaukojimo ir meilės. Saloninių veikėjų jau Lietuvoje nereikia. Reikia tikrų patriotų, kurie pasiaukoja ir nori pasiaukoti už Lietuvą".

Baigdamas P. Žumbakis priminė Maironio žodžius, raginusius paimti arklą, knygą, lyrą ir eiti Lietuvos keliu.

Žodis iš Lietuvos

D. Kuodytė, Lietuvos genocido ir rezistencijos tyrimo centro direktorė kalbėjo: "Šie 1999 m. mums išties neeiliniai. Lietuvos seimas juos paskelbė Lietuvos laisvės kovų atminimo metais. Šiais metais sukanka 50 m. nuo Lietuvos laisvės kovos sąjūdžio įsteigimo, 90 metų nuo vieno iškiliausių Lietuvos partizanų vadų Jono Žemaičio-Vytauto gimimo. 1949 m. vasario mėnesį buvo sujungtos visos kovojančios krašto pajėgos, parengti karinės ir politinės strategijos bei taktikos dokumentai, o svarbiausia buvo pasirašyta Vasario 16 deklaracija, kuri skelbia: Lietuva gyva, ji siekia sukurti laisvą, demokratinę visiems lietuviams savą valstybę ir už tai kovoti yra laimė ir garbė".

Prisimindama visas kovas už Lietuvos nepriklausomybę, D. Kuodytė daugiausia kalbėjo apie Lietuvos partizanus, Lietuvos karius savanorius, vien savo buvimu gluminusius okupantus, kėlusius siaubą koloborantams. Sau dvasios stiprybę sėmėsi iš simboliais tapusios istorijos. Jie mums tapo heroikos simboliu.

Ji pabrėžė, kad jų anuomet išreikštos mintys yra aktualios ir šiandieną. Tai paryškino pavyzdžiais. Sakė: "Vargu ar galima rasti geresnį pasakytų minčių apibūdinimą kaip Broniaus Krivicko, partizano-poeto straipsnyje apie laisvės kovą ir didvyriškumą". Pasak jo, ateities istorikai klaus, iš kur sėmėsi jėgos dešimtys tūkstančių partizanų, kurie geriau pasirinko mirtį, negu baisiojo priešo vergiją. Iš kur sėmėsi jėgų pavergtieji, kurie geriau pasirinko kankinių vainiką, negu išdavystę. Ieškodamas atsakymo į tuos klausimus, jis su tylia pagarba turės nulenkti galvą prieš mūsų tautos nepaprastą dvasinę didybę".

Br. Krivickas rašęs: "Šiuo laiku aiškiau kaip niekada sužvilga atskirų žmonių kilnumas ir dvasinė didybė. Tačiau šalia to geriau kaip niekad turi progos pasireikšti ir atskirų žmonių niekšybė bei dvasios menkumas". "Tačiau ir anos tamsiosios dėmės negali užtemdyti to, kas ištikrųjų šviesu ir didinga".

Br. Krivicko straipsnis baigiamas šiais žodžiais: "Tauta pakilo į kovą, gindama savo žmogiškąjį vertingumą, gindama tai, kas visiems, o visiems doriems žmonėms yra brangu. Tuo ji pasirodė kaip kilnus ir vertingas žmonijos bei tautų bendruomenės narys. Tuo ji įnešė į bendrąją žmonijos kovą dėl laisvės ir žmogiškumo idėjų".

Toliau sekė sveikinimai žodžiu ir raštu. Žodžiu sveikino Mažosios Lietuvos rezistencinio sąjūdžio vardu A. Regis. Perskaitytos rezoliucijos. Išneštos vėliavos. Iškilmės programos pranešėja buvo Vida Sakevičiūtė.

Po neilgos pertaukos sekė meninė dalis-koncertas. Atlikėjai buvo vaikai ir jaunuomenė, padedami poros jaunų suaugusiųjų.

Koncertą režisavo ir programai vadovavo Ligija Tautkuvienė. Didelė dalis programos atlikėjų – neseniai iš Lietuvos atvykusiųjų tėvų vaikai, o jų mokytojai, didele dalimi, irgi neseniai iš Lietuvos atvykusieji. Reikia džiaugtis, kad jie taip gražiai įsijungė į lietuvių visuomeninį ir kultūrinį gyvenimą, papildydami jį savo talentais. Nors salėje, kurios, deja, tik dalis buvo pripildyta, vyravo vyresnieji, bet matėsi ir jaunų tėvų bei vaikų. Tikimės, kad jų kasmet bus vis daugiau ir scenoje, ir žiūrovų klausytojų tarpe!

Taip rašo lenkų dienraštis

Kairiosios pakraipos lenkų dienraštis "Trybuna" 1999.II.26 skiltyje "Komentarai, nuomonės" išspausdino Zuzanna Dabrowska straipsnį "Lenkiškumo sargyba". Šai jo vertimas.

"Kai jau negalima sukurti Lenkijos 'nuo jūros iki jūros', o žydai beveik visi išvažiavo Izraelin arba Amerikon, pavojingai mažėja skaičius žmonių, kuriems galima įspirti. Bet Jerzy Buzek vyriausybė yra veiksminga ir surado lietuvius. Lietuviai sėdi sau Punske ir užsiima kontrabanda. Todėl reikia juos nubausti, paimant pusę sveikatos apsaugos centro pastato, kurį lietuviai pasistatė savo lėšomis (matyt, iš tos kontrabandos), ir įsteigti ten pasienio sargybą. O joje sėdės tvarkingi lenkai, kurie saugos lietuvius.

Bet lietuvių liaudis Punske yra užsispyrusi ir protestuoja. Nori toliau turėti sveikatos apsaugos centrą, o pasienio sargybą toliau, nes miestelio centre ji nereikalinga. Užsispyrę lietuviai tvirtina, kad kai į Punską atvyks lenkų pasieniečiai, tai Punskas nebus jau taip lietuviškas. O juk to ir siekama. Lenkija yra civilizacijos tvirtovė, ir jos misija – sulenkinti Punską. Per amžius abiejų tautų respublika kentėjo vokietinimą, rusinimą, o dabar atsigaus ir pastatys lenkiškumo tvirtovę.

– Nemanome keisti savo sprendimo, – pareiškė Lenkijos vidaus reikalų ir administracijos ministeris Janusz Tomaszewski. Mūsų rytų politika pasireiškia tuo, kad mes trepsime koja, o kiti mūsų klauso. Todėl Lietuvoje privalo būti lenkų kalbos brandos egzaminas, o Punske – pasienio užkarda. Ne tam prieš šimtmečius sudarėme Liublino uniją, kad šiandien lenkiškasis Vilnius mums sakytų, kaip aukšėti lietuvius. Visa ta koncepcija vyriausybei, be abejo, būtų pavykus, jeigu nebūtų įsikišęs pokomunistinis prezidentas. Jis simpatizuoja ne tik ukrainiečiams ir turbūt seksualinėms mažumoms, bet ir kišasi į santykius su Lietuva be jokio pasitarimo su premjeru, kuris yra šios problematikos žinovas.

– Tai skandalas – tvirtina Solidarumo rinkimų akcijos narys Jan Marija Rokita. Prezidentui nevalia kritikuoti vyriausybę. Seimo narys tvirtina, kad Aleksandras Kvasniewskis "nuvažiavo į kaimyninę šalį ir pasakė, kad vyriausybė yra kvaila". Nors aš pritariu šiai nuomonei, bet neprisimenu, kad tokie žodžiai būtų pasakyti...

Ginčas dėl pasienio užkardos yra dar vienas pavyzdys Lenkijoje vykstančio vaidinimo, kuris vadinasi "Lenkijos rytų politika". Apie tai tiek kartų kritiškai rašė Paryžiaus "Kultūros" redaktorius Jerzy Giedroyc. Dėl tokios politikos nutraukiami prekybos ryšiai, netenkame rytų rinkos, nukenčia geri santykiai su kaimynais. Dešinės politikai tvirtina, kad prezidentas neturi teisės kištis į politiką. Baisu pagalvoti, kas būtų, jeigu prezidentas taip padarytų...

Vertė **Z.M.**

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST **ROBERTAS NEKRAŠAS,** M.D., D.CH.

- ► KULNO SKAUSMAI
- ► PĖDOS SKAUSMAI
- ► PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- ► NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- ► ĮAUGĘ NAGAI
- ► VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- ► SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- ♦ VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- ♦ PLOKŠČIAPĖDYSTĖ IR EISENOS SUTRIKIMAI
- ♦ PĖDOS DEFORMACIJŲ TAISYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAIS
- ♦ PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- ♦ STERILŪS ĮRANKIAI

PRIIMAME LIGONIUS TRIJOSE JUMS PATOGIOSE VIETOSE:

⊠ **ANCASTER, 352 WILSON ST. E. TEL 648-9176**
⊠ **HAMILTON, 609 UPPER JAMES ST. TEL 388-3541**
⊠ **HAMILTON, 255 MAIN ST. W. TEL 523-7944**

Šiaulių vyskupas EUGENIJUS BARTULIS, vedęs rekolekcijas Montrealio Aušros Vartų šventovėje 1999 m. vasario 17-21 d.d., su Mišių patarnautojais Pauliumi ir Antanu Mickais **Nuotr. A.J. Mickaus**

Kun. PAULIUS MALIŠKA iš Brazilijos, atnašaveęs Mišias Montrealio Aušros Vartų parapijos šventovėje 1999 m. vasario 24 d. Su juo – Antanas Mickus ir Pauliukas Mickus

Dvi tragiškos netektys

Dvi šiurpios nelaimės Čikagos apylinkėse, kuriose nukentėjo lietuviai

EDVARDAS ŠULAITIS

Nors Lietuvos spauda Čikagą pristato kaip pasaulio nusikaltimų sostinę, tačiau jų čia ne tiek jau daug atsitinka, ypač tokių, kuriuose yra įvelti lietuviai ar lietuvių kilmės žmonės. Tokių būna retai.

Neseniai vienos paros laikotarpyje pasitaikė net pora atvejų kurie atkreipė ne vien tik lietuvių, bet ir amerikiečių spaudos bei televizijos dėmesį.

Pirmasis iš jų įvyko vasario 27 d. Čikagos pietvakariniame priemiestyje Lemonte, kuriame dabar yra įsikūrę nemaža lietuvių. Ten veikia vadinamasis "Pasaulio lietuvių centras".

Kaip praneša to miestelio policija, po automobilio nelaimės, patyręs didelius fizinius sužeidimus, ligoninėje mirė neseniai iš Lietuvos atvykęs 54 m. amžiaus mūsų tautieties Algirdas Špokas. Jis bandė pabėgti nuo policijos, užtiktas su subadyta savo "auka", irgi naujaja ateive iš Lietuvos, 44 m. amžiaus Idalija Šidlauskiene jos bute.

Policijos teigimu, Šidlauskienė turėjo dvi durtines žaizdas pilve ir du kartus buvo subadyta į rankas, kai bandė gintis nuo piktadario, kuris vėliau pasirodė neblaivus. Ji greitosios pagalbos buvo nuvežta į "Good Samaritan" ligoninę, Downers Grove miestelyje, ir čia jai buvo padaryta ilga bei sudėtinga operacija. Po jos ligonė buvo sunkioje būklėje, bet vėliau jos sveikata pagerėjo.

Atvykus policijai, A. Špokas sėdo į sužeistosios 1999 m. "Dodge" modelio automobilį ir bandė pabėgti, prieš tai dar norėjęs pravažiuoti jį sulaikiusią policininkę. Policijos atstovai tada mūsų tautietį ilgoką kelią vijosi Lemonto miestelio gatvėmis, kol jo vairuojamas automobilis atsimušė į stulpą, o atsitrenkdamas nuo jo kliudė kitą pravažiuojantį automobilį ir sužeidė jo vairuotoją.

Policininkai, pamatę, kad A. Špokas su pagrobtu automobiliu gali greitai suliepsnoti pribėgę prie jo dar spėjo ištraukti neblaivų sužeistą vairuotoją. Jį tuoj pat nuvežė į tą pačią ligoninę, kurioje jau buvo operuojama jo pažįstama Šidlauskienė. Tačiau A. Špoko gyvybės jau nepavyko išgelbėti – jis netrukus mirė.

Nužudyta Janina Skamienė

Vasario 28 d. popietėje Cicero lietuvių telkinį (esantį į vakarus nuo Čikagos) pasiekė žinia, kad savo namuose rasta nužudyta veikli vietos lietuvė Janina Skamienė, Amerikoje gyvenanti nuo 1956 metų.

Tos dienos rytą ji dar dalyvavo Šv. Antano parapijos šventovėje lietuviškose Mišiose. Po jų beveik 81 metų amžiaus turinti mūsų tautietė kažkodėl skubėjo į namus, nors dažniausiai ji sustodavo šios buvusios lietuvių parapijos mokyklos pastate išgerti kavos ir pasikalbėti su pažįstamais.

Kaip spėjama, ši šiurpi nelaimė įvyko tuoj pat po jos grįžimo į butą. Maždaug valandą vėliau atsiradęs, kavos išgėręs jos buto gyventojas Karolis Lazinka, savo šeimininkę jau rado negyvą. J. Skamienė buvo subadyta mažiausiai 30 kartų aštriu daiktu ir nerodė gyvybės žymių.

Pradžioje buvo tardytas jos gyventojas čia minimas K. Lazinka, bet šis nieko apie nelaimę ir piktadarius nežinojo ir net negalėjo žinoti. Cicero policija, praėjus nuo įvykio trims dienoms, kitų konkrečių įtariamųjų dar neturėjo.

Nužudytoji buvo labai veikli savo tautiečių tarpe. Kaip ji girdavosi, priklausė net 18 lietuvių organizacijų ir klubų, buvo net valdybose.

Palaidota Šv. Kazimiero kapinėse. Žuvusiajai mūsų tautietei teko iškentėti daug liūdnų valandų, bet vis tuos nelemtus įvykius pasisekdavo nugalėti. Kai artinosi komunistai į Lietuvą 1944-siais ji kartu su vyru, Nepriklausomos Lietuvos karininku, pabėgo į Vokietiją. Mažamečius vaikus – Birutę ir Kęstutį paliko pas savo tėvus, visai negalvodami, kad reikės išsiskirti ilgam.

Rusai jų 7-8 metus turinčius vaikus 1949 metais išvežė į Sibirą, kadangi jų tėvas buvo karininkas. Tačiau ir šiame, rodos beviltiškame atvejyje, pasirodė vilties ženklai. Birutei ir Kęstučiui 1956 m. pavyko išsprukti iš Sibiro ir pakliūti į Lenkiją. Iš čia jiedu 1958 m. atkeliavo į Ameriką. Pirmoji atvyko į Cicero, o Kęstutis pradžioje apsigyveno JAV šiaurės rytuose. Dabar jie jau sudarę savo šeimas: Birutė gyven Floridoje, o Kęstutis – netoli Čikagos – North Riverside, IL.

O jų mama – Janina kovo 5 d. po Mišių Šv. Antano parapijos šventovėje iškeliavo amžinam poilsiui į Šv. Kazimiero lietuvių kapines. Kovo 28 d. ji rengėsi minėti savo 81-jį gimtadienį.

D. Britanijos Londone

SURIZGĘ REIKALAI. D. Britanijos LS Londono Pirmojo skyriaus metinis susirinkimas įvyko š. m. kovo 7 d. Londono Šv. Kazimiero parapijos menėje. Dalyvavo 48 nariai. Susirinkimą pradėjo pirm. adv. Virginija Juraitė, pakviesdama susirinkimo narius išsirinkti susirinkimo pirmininką ir sekretorių. Pirmininku tapo Stasys Kasparas, sekretore – Živilė Ilgūnaitė.

Pirm. Virginija Juraitė padarė platesnį pranešimą apie metinę skyriaus veiklą. Mūsų skyrius praeitame DBLS suvažiavime pateikė rezoliucijas, kad penki Centro valdybos direktoriai būtų atleisti iš pareigų ir neberenkami. Rezoliucijos nebuvo priimtos.

Po tarybos suvažiavimo Kolverhamptono mieste 1998 m. spalio 24 d. paaiškėjo, kad centro valdybos nariai nekreipia jokio dėmesio į Sąjungos narių pageidavimus bei suvažiavimo nutarimus. Tada Sodo, Londono Pirmasis ir kiti skyriai surinko užtenkamai parašų, kad centro valdybos nariai privalo sukviesti DBLS "neeilinį" suvažiavimą, kuriame būtų galima pašalinti esamus centro valdybos narius.

DBLS centro valdyboje sutarta su neeilinio suvažiavimo reikalautojų atstovais nešaukti neeilinio suvažiavimo:

1. Vladas Gedmintas ir Jaras Alkis atšaukia savo parašus neeiliniam suvažiavimui.

2. Vladas Gedmintas suras dar 51% reikalavimus pasirašiusių, kurie taip pat atšauks savo parašus šaukti neeilinį suvažiavimą.

3. Centro valdyba:

a. Sutinka, kad visi centro valdybos nariai atsistatydintų visuotiniame suvažiavime, balandžio 24-25 d.d., ir turi teisę vėl kandidatuoti.

b. Sutinka, kad visi sutartyse pradėti darbai, ryšium su investicijomis į Lietuvių Namus ir Sodybą, bus tęsiami toliau ir bus mėginama įjungti į bendrą kapitalinį projektą. Pastarajam bus surastas finansinio projekto vadovas, kuris paruoš projektą per 3 mėnesius ir pateiks centro valdybai įvertinti, suderinti bei priimti. Šis projektas bus pateiktas visuotiniam suvažiavimui balandžio 24-25 d.d. Jeigu suvažiavimas projektui pritars, jis bus pateiktas Suland Revenue.

c. Sutinka "Europos lietuvyje" spausdinti rašytojų laiškus bei straipsnius, bet ne tuos, kurie yra šmeižiantys.

4. Šis susitarimas yra skelbiamas "Europos lietuvyje" ir įsigalioja nuo pasirašymo momento DBLS ir LN B posėdžiuose 1998 m. gruodžio 13 d. Pasiraše: Eimutis Šova, DBLS pirm., K. Tamošiūnas, DBLS sekr., Darius Furmonavičius, DBLS ižd., Juozas Levinskas, DBLS dir., Justina Snabaitytė, DBLS dir., Vladas Gedmintas, DBLS dir., J. Alkis, DBLS dir., J. Padvoiskis, stebėtojas.

Šio susitarimo teksto pirmininkė susirinkime neskaitė. Prabėgus mėnesiui laiko nuo pasirašymo šio susitarimo, dalis direktorių jį sulaužė.

Pirmininkė minėjo, kad dabartiniuose Lietuvių Namuose, savo būstines turi DBLS Ealingo ir Centrinis skyriai. Centro valdybos nariai leido ir patys ėmė organizuoti visiškai naują DBLS skyrių iš naujų ateivių. Jo centras bus irgi tuose pačiuose namuose.

Pirmininkė priminė, kad Lietuvių Namai yra Londono priemiestyje Ealing, toli nuo artimesniųjų Londono lietuviškų telkinių, neša didžiulius nuostolius. Jie buvę nupirkti be DBLS skyrių narių suvažiavimo pritarimo, neatsiklausus Londono lietuvių.

Baigdama pranešimą pirmininkė sakė, kad Londono Pirmasis skyrius yra vienas iš didžiausių – turi 120 narių. Skyriaus ižd. V. Puidokienė pranešė, kad skyrius savo iždе turi 580 svarų. Per pavasario "Bank-Holiday" skyrius surengė išvyką į Lietuvių Sodybą, kurioje dalyvavo 168 asmenų. Surengtas Justo Černio, ilgamečio skyriaus pirmininko ir parapijos choro vedėjo, 80-mečio pagerbimas.

Skyriaus revizijos komisijos nariai B. Butrimas ir Vladas Andrijauskas patvirtino, kad iždas yra gerai tvarkomas, o pinigai banke duoda palūkanas. Skyriaus sekretorius Juozas Naskauskas praeitą vasarą sugrįžo gyventi į Lietuvą.

Išrinkta nauja skyriaus valdyba: pirm. adv. Virginija Juraitė, vicepirm. adv. Kastytis Baublys, sekr. Živilė Ilgūnaitė, ižd. adv. Rima Gasperaitė, narys Vincentas O'Brien. Revizoriais perrinkti aklamacijos būdu Balys Butrimas ir Vladas Andrijauskas.

Į būsimą DBLS skyrių atstovų Visuotinį suvažiavimą išrinkti atstovai: adv. Virginija Juraitė, adv. Kastytis Baublys, Vincentas O'Brien.

S. Kasparas

Baigė ilgą kelionę...

A.a. Bronius Mackevičius

A.a. BRONIUS MACKEVIČIUS

Velionis gimė 1914 m. sausio 13 d. Rudnioje, dabartiniame Varėnos rajone. Pradžios mokyklas lankė lenkų okupuotame Vilniaus krašte, pradžioje lietuvių vėliau lenkų kalba. Rudnios klebonas kun. Raugelis, pastebėjęs Broniaus muzikinius gabumus, pasiūlė jį Vilniun į vargonininkų mokyklą, kurios nebaigė, nes buvo pašauktas atlikti privalomą karinę tarnybą. Ją atliko kavalerijos brigadoje Krokuvoje.

1939 m. buvo mobilizuotas į IV ulonų pulką Vilniuje. Karui prasidėjus žygiavo iki Varšuvos, vėliau traukėsi Rytų link. Kavalerijos daliniuose teko dalyvauti kautynėse su vokiečių tankais. Prie Lublino pateko į vokiečių nelaisvę.

Pabėgo su kitais lietuviais į Vilnių. Vokiečių okupacijos metu pradžioje dirbo kooperatyve sąskaitininku, o vėliau Varėnos policijos nuovadoje raštvedžiu iki pasitraukimo į Vokietiją.

Vokietijoje prie Liubeko Klingbergo lageryje 1946 m. lietuvių kolonijos Lietuvos raudonojo kryžiaus globojamuose vaikų poilsio namuose dirbo mokyklos vedėju. Išvyko į Kanadą elektros jėgainės darbams. Atlikęs darbo sutartį, dirbo Toronte Eaton'o parduotuvėje iki pensijos. Buvo pasiekęs įstaigos inventoriaus skyriaus vedėjo pareigas.

Lietuviškame Toronto gyvenime Bronius irgi buvo aktyvus narys. Įsteigus šeštadieninę mokyklą, Bronius buvo vienas pirmųjų mokytojų.

Matydavome jį ir prie vargonų. Dalyvavo įvairiose rinkliavose, demonstracijose, talkino pobūviuose bei minėjimuose.

Priklausė Vilniaus krašto lietuvių sąjungai išeivijoje, taip pat glaudžiai buvo susijęs su abiejų Toronto parapijų veikla. Pradžioje Šv. Jono Kr. parapijoje, vėliau Prisikėlimo parapijoje, kurios tarybos rinkliavų sekcijoje buvo aktyvus narys ilgus metus.

Mirė 1999 m. vasario 7 d. Palaidotas vasario 9 d. Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje.

Prieš iškeliaudamas amžinybėn savo santaupų paskirstyme neužmiršo ir veiksnių, kurie išeivijai svarbūs: Tautos fondo Kanadoje, "Tėviškės žiburių", Prisikėlimo parapijos, Šv. Jono kapinių ir jaunystėje lankytų mokyklų Vilniaus krašte. Paliko liūdintį brolį Zigmą su šeima.

Mirtis praretino ir taip jau retas vilniečių gretas išeivijoje. Tebūnie jam lengva jį priglaudusi Kanados žemė!

Bronius Saplys

Astra Travel & Services Inc.

1600 Bloor St. W., Toronto, (priešais Lietuvių Namus į vakarus)
Ontario, Canada, M6P 1A7

LIETUVIŠKA KELIONIŲ AGENTŪRA SIŪLO:

* Keliones į Lietuvą * Keliones į šiltus kraštus * Draudą *
* Bilietus atvykstantiems iš Lietuvos (pristatymas į namus per vieną parą) *
* Dokumentų vertimą * Iškvietimų sutvarkymą ir išsiuntimą *
* Dideles nuolaidas dažnai keliaujantiems *
* Sąžiningą, rūpestingą patarnavimą ir žemas kainas *

Išperkant bilietus iki kovo 31 d., kaina į Lietuvą nuo $999. Kelionė į Vilnių įskaitant skrydį, viešbutį, pusryčius, pervežimą (7 dienos) nuo $1,325.

TEL: 416 538-1748 FAX: 416 538-4390

Sulamita, kurią slapstė lietuviai

Iš paruošto rinkinio apie Lietuvos žydų gelbėjimą vokietmečiu

A. KALNIUS

Turbūt kauniškių Gordonų šeima, kaip ir visa Lietuvos žydija, nenujautė, kada iškils karas Lietuvoje, ir dėl to 1941 m. birželio 18 d. išsiuntė savo keturiolikametę dukrą Sulamitą į Kražius atostogauti. Dar nesuspėjo jaunutė mergina ganėtinai pasigrožėti vasaros žaluma, kai netrukus prasidėjo karas. Jos vasarojimo džiaugsmus pakeitė giliu nerimu ir grįžimo namo rūpesčiais. Kaip sugrįžti atgal į Kauną, kai visas susisiekimo tinklas sutrikęs. Daug vargo jinai patyrė, kol aplinkiniais keliais pasiekė savo gimtąjį miestą. Kelyje jai pasitarnavo jos lino žiedo mėlynumo akys ir purienų spalvos plaukai. Vadinasi, ji nepanaši į žydaitę. Ji – kitokia mergina.

Visi jos vasaros džiaugsmai dingo, priartėjus prie savo gyvenamo namo durų. Ją pasitiko ne išskėstomis rankomis tėvai, bet sargas ir labai nemandagiai jai pirštu nurodė mūrą, kuriame dabar apgyvendinta jos motina. Tai buvo kalėjimas.

Pastiro Sulamita, paplūdo ašarose jos veidas, visa, ką ji turėjo rankose, iškrito ant šaligatvio. Netoliese jos tėvų namo, kitoje Mickevičiaus gatvės pusėje, gyveno siuvėjas Buškevičius. Jis neturėjo nieko bendro su Gordonų šeima, bet iš matymo ją pažinojo. Pripuolamai pro langą pastebėjęs nelaimingą mergaitę, jis galvotrūkčiais šovė pro duris, atsidūrė prie Sulamitos ir, surankiojęs jos pabirusius daiktelius, atsargiai parsivedė į savo butą. Čia ją šiltai priėmė ir siuvėjo žmona, pavalgydino, ramino ir kurį laiką globojo. Bet ši globa pas Buškevičius ilgai tęstis negalėjo. Buvo per daug vieša vieta.

Atsidūrus Sulamitai ir visai Gordonų šeimai Kauno gete, Buškevičiai nepamiršo savo kaimynų – tai ištardavo raminantį žodį, tai nunešdavo gabalėlį sviesto, skiautelę lašinių, kepalėlį duonos, cigarečių dėželę ir kitokių reikmenų.

Betgi getas buvo įsteigtas ne žydų apsaugai nuo lietuvių, kaip naciai niekšingai skelbdavo žydams ir pasauliui. Ne, gete buvo sutelkiami žydai, kad juos lengviau ir greičiau būtų galima sunaikinti. Ir iš tikrųjų netrukus juos tūkstančiais pradėta gabenti į IX fortą, kur jie buvo žudomi.

Tai patyręs Gordonaitės tėvas susirūpino savo jaunutės dukrelės gelbėjimu. Juk jo tokia mėlynakė, tokia geltonplaukė, ir jai būtų nesunku išsislapstyti gerų žmonių tarpe. Jis maldaute maldavo Sulamitą bėgti iš geto. O ji visom keturiom priešinosi, kaip ji galinti palikti nelaimėje savo mylimą šeimą. Tačiau, kai pravirko tėvas ir jo ašaros sugraudino dukrą, ji sopančia širdimi įsijungė į darban einančią žydų grupę ir mieste nepastebimai iš jos ištrūko. Ji jau žinojo, kur turi eiti.

Po valandos, kitos, jinai atsidūrė netoliese Kauno esančiame Zapyškio miestelyje. Čionai turėjo akių gydymo kabinetą dr. Viktoras Kutorga. Į šį daktarą ji pirmiausia ir kreipėsi. Ji jam nesiskundė jokia liga, o tik įteikė savo brolio draugo Jono (pogrindininko Zamkės Lurjės) laiškutį. V. Kutorga suprato jos nelaimę ir pažadėjo jai savo pagalbą. Jis įteikė jai savo motinos gydytojos Elenos Kutorgienės adresą Kaune ir liepė į ją kreiptis. Kutorgos namų šeimininkės pavalgydinta ji grįžo atgal į Kauną. Jai pasisekė įsijungti į grįžtančią iš darbo žydų grupę ir laimingai patekti į getą. Tėvas apsidžiaugė, kad dukrai pasiseks išsigelbėti nuo mirties siaubo.

Dieną, kitą, pabuvojus šeimoje, vėl tokiu pat būdu Sulamita įsispraudė į darbo grupę ir iš Vilijampolės geto iškeliavo Kaunan pas dr. Kutorgienę. Čia ir vėl reikėjo atsargiai nusiimti žvaigždes ir nežymiai išsliuogti iš darbo grupės, o jau tapus "arija", drąsiai žingsniuoti šaligatviu pas jau žinomą pogrindžio veikėją, akių gydytoją Eleną Buivydaitę-Kutorgienę. Šios moters tikrai būta nuostabiai apsukrios ir drąsios. Ji jau buvo senokai įtariama pagalbos teikimu ne tik žydams, bet ir rusų karo belaisviams, tačiau nebuvo galima prie jos prisikabinti. Ji vis sugebėdavo išsisukti iš kiekvienos nemalonios padėties. Ji, girdi, esanti gydytoja, priimanti tik ligonius ir tiekianti tik medicininę pagalbą, neklausinėdama apie kitokius dalykus. Tokia esanti kievieno gydytojo pareiga.

Taigi šios gydytojos kabinete atsirado ir Sulamita. Čia jau buvo vienas, kitas ligonis, tad Sulamitai teko atsisėsti į kitą ligonės kėdę ir priimti laikiną "pirmąją pagalbą", o gydytoja, kaip niekur nieko, nuėjo pas ankstyvesnę ligonę baigti mediciniškos apžiūros. Šiai ligonei išėjus, gydytoja priėjo prie Sulamitos. Daug kalbėtis neteko, nes Kutorgienė apie ją jau viską žinojo iš sūnaus Viktoro. Ji tik tariamąją ligonę suramino, kad ji parūpinsianti jai dokumentą ir vietą gyventi. Pas save jos laikyti negalinti dėl nuolatinių seklių ir kratų.

Dar porą kartų Sulamitai teko susitikti su Kutorgiene. Bene paskutinį kartą jaunoji "arija" buvo suvesta į pažintį su kun. Povilu Jaku, kuris parūpino jai dokumentus ir surado gyvenvietę. Apie šį kunigą Sulamita susidarė labai gerą nuomonę, nors jo vyresnybė jį kažkodėl ignoravo, gal dėl jo gana pažangių pažiūrų. Jis gerbęs jos religinius įsitikinimus ir aplamai buvęs labai humaniškas.

Šis susitikimas su kunigu įvyko po paskutinio atsisveikinimo su getu. Iš Kutorgienės namų juodu drauge iškeliavo į Šančius. Kunigas iš lėto važiavo dviračiu, o Sulamita, šiek tiek atsilikus, atitinkamu žingsniu jį sekė. Kun. Jakas, tuo metu dirbęs amatų mokykloje, išrūpino jai mokinės pažymėjimą Birutės Miknevičiūtės vardu ir ją apgyvendino pas paprastą moterį, sargienę, kuri turėjo mažutį butelį netoli "Metalo" fabriko. Jos pavardė – Zaksaitė. Jinai buvo gero būdo ir pagal savo išgales Sulamita nuoširdžiai rūpinosi. Juodvi kartais išeidavo į svečius, kur jos niekas neatpažindavo. Be to, Zaksaitė jai nieko neleisdavo dirbti, pati atlikdavo visus namų ruošos darbus.

Tačiau Sulamitai tos lengvatos tapo nemažu apsunkinimu. Ji įsigeidė kur nors ir ką nors dirbti. Pasijuto bejėgė kovoti su savo mintimis, apgailėti savo pabėgimą iš geto, apleidimą savo mylimos šeimos ir pajutimą tragiškos nelaimės. Taigi reikėjo kuo nors užsiimti, idant atitrūktų nuo sunkių savo išgyvenimų. Dėl to jinai šias savo mintis pareiškė kun. P. Jakui ir gyd. Kutorgienei.

Kunigas tuojau pat jai parūpino naują liudijimą Aldonos Vaičiulionytės vardu, o gydytoja ištikrino visus laikraščių skelbimus, apskambino tarnaičių ieškančias šeimas ir išrinko pačią nuošaliausią vietą Žaliajame kalne. Čia gyveno našlė Elzė Miniotienė, keturių berniukų motina. Kutorgienė jai pristatė labai gerą, paklusnią mergaitę Aldoną Vaičiulionytę. Miniotienė sutiko ją priimti.

Naujoje vietoje viskas ėjosi gerai. Ir šeimininkė, ir tarnaitė gražiai sugyveno, buvo viena kita patenkintos. Šeimininkė aprūpindavo šeimą maisto produktais, o tik pieną iš "Pieno centro" po pamokų parnešdavo sūnus Ignas. Bet pasikeitė Igno pamokų tvarka, ir jis negalėjo eiti atnešti pieno. Šeimininkė šiam darbui atlikti įpareigojo Aldoną.

Aldona "Pieno centro" išsigando. Šis pastatas buvo Laisvės alėjos ir Daukanto gatvės kampe, visai netoli Mickevičiaus gatvės ir jos buvusio gyvenamo namo. Čia daug pažįstamų žmonių gali ją pastebėti. Tai ką jai dabar daryti?... Ilgokai vargšelė suko galvą, kol priėjo išvadą, jog reikia viską apie save pasakyti šeimininkei. Ji sugalvojo ilgą ištarmę, kuria ji turės šeimininkei išreikšti savo nerimą. Bet tą vakarą, priėjus prie savo globėjos, vos teištarė:

– ... žinote, aš žydė..., – visa ištarmė išlėkė merginai iš galvos. Miniotienė sužiuro į ją, bet greit suprato jos nerimo priežastį ir ėmė glostyti jos plaukus bei raminti:

– Tai nieko, nebijok ... viskas bus labai gerai ... eik, vaikeli, miegoti ir miegok ramiai.

Ir kaip ji nemiegos po tokios nuoširdžios savo globėjos užuojautos. Tačiau ir Sulamita suprato, į kokį pavojų ji stato savo globėją.

1944 m. birželio 1 d. Miniotienė su vaikais ir Sulamita išvyko į Kulautuvą vasaroti. Jos globėja iš čia dažnai vis kur nors išvykdavo visai savaitei, palikdama vaikus globoti Sulamitai. Kartą jinai buvo išvykusi į Kauną. o kiek vėliau su vaikais sugrįžo ir Sulamita. Pastaroji mieste išvydo sanitarinį autovežimį su sužeistais vokiečių kareiviais. Ką pagalvojo apie juos žydaitė? Nagi ji nepajuto jiems jokios neapykantos. Atvirkščiai, jai pagailo kenčiančių kareivių. Nors kai kam gali atrodyti, kad lyg ir turėjo būti kitaip.

Miniotienė taip pasitikėjo savo globotine, kad, rengdamasi išvengti gresiančio fronto pavojaus Kaune, sumanė pati su vaikais ir Sulamita išvykti į Rokiškio apskritį. Tačiau pirmą kartą žydaitė nepaklausė savo globėjos ir atsisakė važiuoti. Mat ji norinti vykti atgal į Kulautuvą pas savo pirmąją globėją Kutorgienę.

Be Kutorgienės Kulautuvoje dar gyveno jos sesuo Buivydaitė su savo nusipirktu rusiuku Dima ir Holcmanienė su savo dukra Greta. Holcmanienė buvo grynakraujė vokietė. Jos vyrą žydą ir dukrą Marytę, komjaunuolę, pirmomis karo dienomis naciai sunaikino IX forte. Be to, čia prisilaikė S. Binkienė, seserys N. ir L. Fugelevičiūtės ir N. Jegorova. Jos visos gelbėjo žydų vaikus.

Dabar Sulamita pasirašinėja S. Gordonaitė-Lyrovienė, bibliografė.

Užventyje, buvusioje Vasario 16-tosios signataro JONO SMILGEVIČIAUS (1870-1942) dvaro sodyboje, veikia kraštotyros muziejus, kurį tvarko pedagogas V. RIMKUS **Nuotr. H. Paulausko**

Gydytoja saugumiečių vilionėse

Vilionės, siekusios mane įjungti į pragaištingą saugumiečių veiklą

GIEDRĖ MILUKAITĖ

Kiek gali tie saugumiečiai plėsti savo tinklą? Lyg vėžio metastazai jų konglomeratai išplitę po visą Lietuvą ir skverbiasi vis tolyn, gilyn į tautą, tarytum baisus maras.

Taip bemąstydama nepastebėjau, kai priėjau prie Kauno Saugumo pastato, kurio vien vardas gąsdino daugybę kauniečių. Ateinu nuo geležinkelio stoties pusės. Vos priėjus prie tamsaus Saugumo pastato sulėtinu žingsnius. Ne, ne todėl, kad bijočiau artėjančio susitikimo su saugumo organais. Taip darau kiekvieną kartą jau daug metų, kai teko kone pusę paros ištūnoti tame pastate ir dargi pusę to laiko praleisti jo požemiuose.

Prie šio pastato pamato yra grotos. Pro jas vos matosi mažas aprasojęs langelis. Einant pro jį, jei sulėtini žingsnius, pajunti besisunkiantį iš apačios aštrų, tarsi zoologijos sodo kvapą.

Kodėl visada taip darau? Pati dabar klausiu save ir pati sau randu atsakymą! Noriu pajusti ryšį, pabūti su tais, kurie kenčia dėl tiesos. Man čia, viršuje, žymiai lengviau, mano dalia kur kas šviesesnė. O jiems... Kaip jie visa tai iškenčia?.. Jie viskam pasiryžę. Tautoje gyva Tyroji Versmė...

Požemių labirintais

Kauno Saugumo pastate buvau dar Brežnevo laikais. Tuomet man tai buvo lyg "darbinis vizitas". Darbo mašina buvau atvežta iš medicininės įstaigos į Kauno Saugumą – turėjau apžiūrėti vieną suimtąją. Kodėl kvietė mane, supratau iš karto. Tai buvo vienas iš KGB verbavimo būdų. Kauno mieste, kaip ir visoje respublikoje, buvo nemažai gydytojų, paklusniai dirbančių Saugumui, bet jiems reikėjo naujų kadrų papildymui.

Prisimenu ano apsilankymo čia kiekvieną detalę. Saugumiečių palydos buvau nuvesta pas viršininką, kuris pasakė, kad turėsiu apžiūrėti vieną suimtąją, mat ji sakosi negaluojanti... Bet suimtieji visada skundžiasi, visada negaluoja, nereikia kreipti į tai dėmesio. Gydytojo vizitas – vienas formalumas. Jie ir patys žino ką daryti. Svarbu pažymėti popieriuje, kad nieko rimto, – pastebėjo viršininkas.

Pas ligonę

Lydima kelių stambaus sudėjimo Saugumo darbuotojų leidžiamės laiptais žemyn. Nustembu pamačius ilgus koridorius su daugybe kamerų. Darbuotojai, eidami pro kai kurias kameras pažvangina raktais, dirsteli pro mažą grotuotą langelį ir traukia toliau.

Mūsų žingsniai aidi požemiuose kaip šalto metalo dūžiai. Kalėjimams turiu alergiją – net ir svetima nelaisvė mane žeidžia. Tarpais atrodo, kad mes leidžiamės vis gilyn ir gilyn į požemį. O gal čia ištikrųjų kameros per du aukštus? Jau vaikščiojame tais požemiais daugiau kaip pusė valandos ir vis dar neprieinam prie tos kameros, kurioje laikoma moteris, prašiusi pakviesti gydytoją.

Pagaliau suprantu, kad jie mane tyčia vedžioja zigzagais tais požemiais nusėtais kamerom. Tai psichologinė ataka ir aš panūstu jiems įgelti.

– Jūs turbūt naktį negalite ramiai miegoti tokį baisų darbą dirbdami. Jus kankina nemiga! Geriate migdomuosius vaistus?!

– Mūsų organuose dirbantieji visi sveiki, – burbteli vienas iš palydos.

– Tik popieriuose, tik popieriuose taip yra! O iš tikrųjų jūsų nervai įtempti, suirę, – paerzinu švelniai palydą.

– Mes mokame atsipalaiduoti išlenkę taurelę, – pasigiria antrasis.

– Taurelės dugne ramybės nerasi! Jei jos ieškoma taurelės ar butelio dugne, tai labai blogas ženklas, – sakau tvirtu tonu.

Kameroje

Netrukus jie sustoja prie vienų apkaustytų durų. Jas atrakina. Įeinam. Ten matau moterį su giliai įdubusiais skruostais, aplink akis pajuodavusiais ratilais, papilkėjusiu veidu. Ji dar jauna, bet taip iškankinta, kad sunku spėti kiek jai metų – 25 ar 40? Moteris nėščia – tai matosi iš karto. Ji puola prie manęs, prašydama padėti, nes vos laikosi: "Kankina svaigulys, raižo vidurius, burnoje kažkoks sausumo jausmas, liežuvis, veidas aptirpęs... Man taip niekad nebuvo, kažką čia jie įmaišė į maistą, – skundžiasi suimtoji.

– Ką čia niekus kalbi, – suriaumoja vienas iš palydos ir, traukte ištraukęs mane iš kameros, užtrenkia duris. Spragteli raktai ir nuvedą į viršų pas viršininką per tuos žvangančius šaltu metalu kamerų koridorius.

Pas viršininką

– Tai jau apžiūrėjote suimtąją? – meiliai, dirbtinu balsu kalbina mane viršininkas. – Štai čia pasirašykite: matėte juk nieko ypatingo ten nėra...

– Vos tik ji pradėjo dėstyti savo nusiskundimus, jūsų darbuotojai mane tempte ištempė iš kameros, – pastebėjau bepradedančiam pūsti ir taip išsprogusias savo tamsiai rudas akis saugumiečiui.

– O daugiau nieko ir nereikia, daktare. Viskas juk tvarkoj. Jie visi gudrauja, nori į ligoninę. Ten ji susitiktų su savo draugais, perduotų infomaciją ir tardymą mums labai apsunkintų. Ji veikia su grupe... Todėl labai svarbu absoliuti izoliacija, – porino saugumietis.

– Betgi ji nėščia. Ar jūs akli? Kokia čia gali būti kalba apie visišką izoliaciją?! Gal jūs ir akušerijos kursą praėję, ir gimdymus priimate čia, kad taip šaltai žiūrite į jos padėtį, – pastebėjau.

– Na, jau nesijuokit iš mūsų, – tarė viršininkas. – Jeigu mes tokių sentimentų paisytume, tai Tarybų Sąjunga seniai būtų subyrėjus... Politika nežino sentimentų, – užbaigė oriu balsu viršininkas.

– Atleiskite, bet aš nesu politikė, aš tik gydytoja. Todėl, jeigu jau pasikvietėt pas ligonę, tai leiskite ją kaip pridera gydytojai ir apžiūrėti.

– Ką pasakėt? Ligonė? Jie visi dedasi ligoniais, kaip papuola už grotų.

– Man ji ligonė, tikra ligonė. Vien pažiūrėjus į ją daug kas matosi.

Išsireikalavau, kad mane vestų pakartotinai pažiūrėti ligonę. Tačiau vėl ji buvo nutraukta, kai pradėjo pasakoti savo nusiskundimus. Vėl į viršų pas viršininką. Bandėm vienas kito kantrybę kone šešetą kartų, kol pagaliau viršininkas "nusileido" ir leido suimtąją tinkamai apžiūrėti. Jos padėtis buvo sunki. Reikėjo kuo skubiau vežti į ligoninę.

Viršininkas "prisipažino", jog aš jį "įtikinau", kad suimtoji serga, tačiau manąs, kad perdedu. Galima nugabenti į Vilniaus kalėjimo ligoninę, Kaune nesaugu ją gydyti, nes gali perduoti kam nereikia informaciją... byla pasunkės, tardymas irgi...

Aš nesutikau, padariau popieriuose įrašus, kad grėsia pavojus gyvybei, būtina skubi pagalba, ilga kelionė pavojinga. Pabrėžiau, kad reikia guldyti ją į artimiausią specializuotą pagal jos sveikatos būklę gydymo įstaigą.

Susitikimas su bendraklase saugumiete

Saugumietis viršininkas pasakė: dėl tokių menkniekių gadinu sau ir savo šeimai gyvenimą. Jei elgčiausi kaip pridera "tarybinei" gydytojai, tai gyvenčiau be problemų...

– Su aukštu mokslu esate, o nieko gyvenimiško neišmokote. Jūsų moksladraugė Z. tik vidurinę baigusi, o kaip gyvena! "Volgom" važinėja, visos bazės jai atviros – apsiprekinimas užsienietiškas, kurortai jugoslaviški... Ir tai todėl, kad ji mūsų žmogus. – Tai pasakęs nuvedė mane į kitą kabinetą.

Va, ir mano klasiokė Z.! Net nežinojau, kad ji padarė tokią karjerą! "Meiliai" mane pasveikinusi stengėsi ir ji suminkštinti mano "užkietėjusią širdį".

– Nesuprantu tavęs, Giedre, kaip tu gali atsisakyti mums padėti. Sunku tau čia, pakreivezok, ko pageidauja mano viršininkas? Rusų posakis sako: "Bumaga vsio tierpit" (popierius viską iškenčia), – graudino mane buvusi bendraklasė. – Užtat kokios perspektyvos tau atsivertų! Aš visko pertekusi, – užbaigė pasididžiuodama.

Prisiminiau, kai ji mane skųsdavo aršiam mokyklos ateistui lietuvių k. mokytojui Diliui, kad grįždama iš mokyklos vis užsuku į Šv. Antano šventovę.

(Nukelta į 9-tą psl.)

Kiek buvo žydų gelbėtojų?

Atsiliepiant į straipsnį "Žemaičių saulutė" Palangoje

GENIUS PROCUTA, Torontas

Vienas Vyganto Vareikio teiginys š.m. "Žemaičių saulutėje" 4 nr. "Genocido politika Lietuvoje ir palyginti negausios gelbėjimo akcijos..." mane labai sudomino. Noriu jį paklausti: palyginti negausus su kuo? Žydų gelbėjimu Lenkijoj, Prancūzijoj, Italijoj, Olandijoj ar kur nors kitur? Ar turi konkrečių duomenų savo palyginimui? Irena Veisaitė, viena iš išgelbėtų, teigia visiškai priešingai: Lietuvoje "individualių gelbėtojų (buvo) net palyginti daug". (Kultūros barai", 1998/12, psl. 59). Kuo tikėti, Vareikiu ar Veisaite?

Šiam klausimui tyrinėti esu paskyręs keletą metų. 29-ame "Santaros-Šviesos" suvažiavime 1982 m. Tabor farmoj, JAV, rugsėjo 9-tą skaičiau pranešimą "Holokaustas ir Lietuva: nauji duomenys ir balanso bandymas". Remdamasis įvairiais paskelbtais šaltiniais, S. Binkienės knyga "Ir be ginklo kariai", priėjau išvadą, kad žydų gelbėjime Lietuvoje dalyvavo apie 12,000 žmonių. Mažai ar daug? Manau, kad daug, žinodamas ką ir kiek tie gelbėtojai rizikavo... Be to, Lietuva buvo mažas, plokščias kraštas, be didelių miestų ir aukštų kalnų su atokiais kaimais, kaip Italijoj, Prancūzijoj, Jugoslavijoj, kur buvo lengviau slėpti žydus. Italijoje, Prancūzijoj, Olandijoj ir Danijoj vokiečių okupacinis režimas buvo daug lengvesnis.

Šioje vietoje norėčiau priminti Tomui Venclovai – Danijos vyriausybė su karalium Christian kolaboravo – sutiko su visais pagrindiniais vokiečių reikalavimais. Danijos karalius niekuomet nenešiojo ir nebuvo pagrasinęs prisisegti geltoną (Dovydo) žvaigždę. ("King Christian never threatened to wear the star, nor did he ever actually wear one..." Richard Petrow, The Bitter Years: Invasion and Occupation of Denmark and Norway, New York, 1979, psl. 164 ir 228).

1984 ar 1986 m. ketvirtą ar penktą kartą atvykau į Lietuvą vienam mėnesiui į Vilniaus universitetą "moksliniam darbui". Rektorius dr. Jonas Kubilius, kurį aš gerai pažinojau iš Čikagos universiteto aspirantūros laikų, ir keletas kitų vilniečių žinojo ko ieškojau. Holokausto literatūroje buvau užtikęs užuominų, kad vokiečių okupacijos metu grupė dėstytojų ir bibliotekos tarnautojų organizuotai padėjo žydams. Jų tarpe buvo geroji Ona Šimaitė. Taigi buvau atvykęs žydų gelbėtojų pėdsakų ieškoti. Manau, kad ir saugumas tą greitai sužinojo, nes kaipgi visiškai patyliukais ką nors rasi. Tačiau nieko tikrai antitarybiško nedariau, tiktai tris tuzinus atvežtų knygų ir žurnalų išdalinau. Blogiausiu atveju buvau tik gelbėtojų ieškotojas ir knygnešys.

Žinojau, kad esu teisingame kelyje, nes keletą metų anksčiau Toronte susipažinau su Antanu Gurevičium (dabar jam apie 90 m.), kuris per 20 metų kruopštaus ir sistemingo darbo surinko ir sudarė šaltiniais paremtą vardinį "Lietuvių, gelbėjusių žydus sąrašą". Jame iš viso – 6,271 vyrai ir moterys. Lenkime joms ir jiems galvas, taip pat ir Antanui Gurevičiui, kuris taip pat karo metu buvo ištiesęs žydams ranką, o senatvėje atliko didžiulį darbą, kurio nė viena nei žydų, nei lietuvių organizacija nesugebėjo padaryti.

1994 m. vasarą Žydų muziejuje Vilniuje susipažinau su Michailu Erenburgu. Tuo metu jis vadovavo žydų gelbėjimo tyrimo skyriui, dabar jam vadovauja Viktorija Sakaitė. Išsikalbėjome. M. Erenburgas man tuomet pasakė: "Lietuvoje žydų gelbėjime dalyvavo minimaliai (jis tą žodį mažiausiai kelis kartus pabrėžė ir pakartojo) **minimaliai dešimt tūkstančių žmonių,** jų tarpe apie du šimtai kunigų". Taip pagaliau mano žydų gelbėtojų apskaičiavimai atlikti Kanados sostinėje Otavoje, paskelbti "Santaros-Šviesos" suvažiavime Tabor farmoje, patvirtinti ir paskatinti A. Gurevičiaus sąrašo, buvo patvirtinti M. Erenburgo ir V. Sakaitės tyrinėjimų išvadomis Vilniuje. Taip, kaip Tomas Venclova sako, mes neturėjome Danijos karaliaus, bet kas jis prieš Oną Šimaitę ir broliuką Gotautą!

Beje, M. Erenburgas prieš kelerius metus Lietuvos spaudoje pareiškė, kad tie jų tyrimų duomenys buvo pranešti Yad Vashem įstaigai Jeruzalėj ir buvusiam žydų moksliniam institutui Vilniuje, kuris po karo ar karo metu buvo perkeltas ir atgaivintas Niujorke, bet jokio atgarsio ten nerado. Turiu patvirtintų žinių, kad išėjus dvikalbei knygai "Gyvybę ir duoną nešančios rankos" Vilniuje Viktorija Sakaitė susilaukė grasinimų. Atrodo, lyg kažkas bijo Lietuvos žydų gelbėtojų, nors dauguma jų yra mirę, ir tų, kurie dirba jų vardui įamžinti.

• Kai turėsi apsispręsti, pasiklausk patarimo pareigos, o ne aistros. Kas tik gera pasaulyje padaryta, atlikta klausant pareigos balso, o kiek yra blogio, – tai savimeilės vaisiai. (J. B. Lacordaire)

Miestą gaubia snaigių jūra
Ir žiemos balta tyla...
Apsidengus snaigių rūbais
Sėdi gatvėj statula.

Sėdi ji, nes nebejaučia
Jokio šalčio nė žiemos,
Jai nereikia dangaus saulės,
Jai nereikia šilumos.

Eilėraštis ir nuotrauka **ROMUALDO KISIELIAUS**

"SAMOGITIA"
Knygų rišykla
"SAMOGITIA"
meniškai įriša
knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga,
Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

"Išblokštasis žmogus"

Mintys, kilusios beskaitant Prano Gaidos-Gaidamavičiaus filosofinės trilogijos pirmąją dalį

KUN. VACLOVAS ALIULIS, MIC.
Roma

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Sutraukyti ar nutrūkę ryšiai – benamybė

"Kas Tėvynę praras, antros neišverks apgailėjęs" (Maironis). Po tokios prasmingos dviejų žmogaus asmeniui svarbių vertybių – tėviškės ir tėvynės – analizės skaitytojas savaime laukia atsako į klausimą, ką reikš jų praradimas. To klausia patys išblokštieji iš Lietuvos į siberijas ir amerikas tautiečiai, klausiame ir kiti, norintys geriau juos suprasti ir atjausti. Kaip ir reikėjo tikėtis, Pranas Gaida padeda mums įžvelgti, kad tėvynės netekimo nuostolis ir iš jo kylanti nostalgija nėra atsitiktinis gležnos psichikos, silpno žmogaus emocijų dalykas, bet turi egzistencinį pagrindą. Ryšys su tėvyne priklauso ontologinei plotmei, teikia žmogui be galo reikalingą atramą. Per prievartą atsidurti toli nuo jos – klaiku, o net ir laisvai svetur atsikliuvus – nejauku.

Dėl pašaukimo pareigų šešetui metų atsikliuvusiam Romoje, pasitaiko man, bent nedaug, šen ten pavažiuoti Italijoje, ir koks jausmas? Kad tai – labai labai graži šalis, bet... bet *ne mano*! Išplėčiau akis, lygiai tą patį užtikęs šiame veikale: išblokštajam žmogui "naujoji tikrovė nėra jo tikrovė" (126). Jeigu man, kasmet ne kartą sugrįžtančiam į Lietuvą, buvimas Romoje atrodo "šventa tremtis", tai kaip turėjo jaustis keliems dešimtmečiams iš jos išblokštieji! Prisimenu, ką pasakojo mons. Česlovas Krivaitis 1965 m., po pirmosios savo kelionės į Romą. Kažkuriam Vakaruose gyvenančiam konfratrui prasitaręs: "Gera jums, jūs gyvenate laisvai", ir gavęs jaudinantį atsakymą: "Taip, mes laisvi, o jūs Tėvynėje!"

"Buvime, kur žmogus neturi savo *čia*, nėra nė saugumo jausmo" (129). Jis mėgina saugumo ieškoti arba atsiskyrime ir izoliavimesi, arba nuosavybėje, arba kolektyvizme, tačiau niekur jo pakankamai neranda. "Kolektyvinis gyvenimas (...) gali žmogų sumechaninti, bet nepajėgia sukurti asmeninės aplinkos ir todėl neatsiliepia pagrindinėm žmogaus aspiracijom" (131). Todėl suprantama, kodėl mūsų tautiečiai tremtyje ar išeivijoje taip rūpindavosi burtis draugėn: tam tikru mastu tai būdavo tėvynės dalelė. Man įkrito į atmintį, ką patyriau lankydamasis pas savo gimines Kanadoje ir JAV-se, ir pas Australijos lietuvius. Nuotraukos albumuose tik dviem temomis: šeima ir lietuviškoji veikla. Iš karto aišku, kad jiems profesinis darbas – tik pragyvenimui, bet ne sielai.

Ar ne per daug pradėjau kalbėti pirmuoju asmeniu? O gal knygomis kaip tik siekiama pažadinti mus įvairiau ir giliau žvelgti į save ir savo patirtį. Prie paties veikalo teikiamų paskatų teprisideda tad ir šių eilučių akstinas.

Naujieji išeiviai iš Lietuvos, augę sovietiniais laikais, kada buvo ieškoma būdų įskiepyti "plačiosios tėvynės" jausmą, ir apskritai priklausantys labiau pragmatiškai kartai, gali mažiau jausti savo pasitraukimo pasekmes, tačiau būtų neteisinga manyti, kad daugumui jų doleris atstos tėviškę ir tėvynę. Vyresnioji išeivijos karta turėtų skatinti juos taip pat organizuotis ir puoselėti savo lietuviškąjį asmeniškumą.

Metafizinis žmogaus išblokštumas

Filosofui neužtenka šio pusiau buitinės bei istorinės plotmės apmąstymo. Pasitelkdamas Oskarą Milašių ir Reinerį Mariją Rilkę, Martiną Heideggerį ir "patį" Friedrichą Nietzschę, Autorius veda mus gilyn. "Čia mąstantis žmogus apžvelgia savo egzistenciją pačioj jos gelmėj ir randa, kad ta jo egzistencija yra *benamė*. Jis konstatuoja, kad gimtieji namai nėra tikrieji namai, kad tėvynė nėra tikroji tėvynė, kad visa regimoji tikrovė nėra pilna ir kad jai kažko trūksta. Pažvelgęs savin randa tą patį fragmentiškumą. Niekur šioj tikrovėj žmogus neranda būties pilnatvės" (158).

Toliau vystydamas egzistencializmo filosofijos įžvalgas, rutuliodamas jos išpopuliarintas *benamybės, kritimo, sūkurio, išsiblaškymo, nepastovumo* sąvokas, Autorius parodo, kaip šie reiškiniai nuskurdina žmogaus asmenį. "Bevardėj tikrovėj pasinėręs žmogus niekad nekoncentruoja savęs į tam tikras vertybes. Jis yra vedamas vis naujų ir paviršutinių įspūdžių. Jei kartais ir pabunda tuštumos jausmas, jis stengiasi ją užpildyti vis naujais ir vis aštresniais įspūdžiais. Tuo būdu žmogus ir neišeina iš to rato, kurin yra įstrigęs" (165).

Prieš kelis dešimtmečius atskleistus reiškinius šiandien matome dar sustiprėjusius. Maitina juos žiniasklaida, ypač televizija, darančios gerą biznį iš mūsų smalsumo, vienam momentui jį patenkinančios ir tolyn jį skatinančios. Didmiesčių gatvėse ir stotyse didžiuliai kioskai kasdien apkraunami šimtais vienas už kitą spalvingesnių ir tuštesnių leidinių. Dešimtys TV kanalų mirgėte mirga visokiausiu, dažniausiai menkaverčiu žiūralu (šiuo momentu iš pasąmonės iššoko naujadaras *žiūralas,* siūlau jį įteisinti greta *géralo, ėdalo, skaitalo*). Laimingi tie vaikai, paaugliai, jaunuoliai, kuriems jų tėvai ar auklėtojai sugeba pažadinti mąstymą, gebėjimą nebėgti paskui smalsumą, bet sąmoningai rinktis kas vertinga ir ypač patiems kurti. Mąstantis ir kūrybingas jaunas ar suaugęs žmogus turi kuo užsiimti ir nesivaiko smalsumo.

Nietzschės ir Milašiaus pavyzdžiais Autorius parodo dvejopą mėginimą atsiliepti į metafizinę benamybę: "Vieniems ji yra nepakeliamas slogutis, abi surdan vedanti būsena, kitiems – laikino pobūdžio klaidžiojimas, kuris gali baigtis aukščiausiu įprasminimu, būtent metafizinės pilnatvės atradimu" (170). Taip ir girdžiu didžiojo Augustino atodūsį: "Sutvėrei mus, Viešpatie, sau, ir nerami mano širdis, kol neatsilsės Tavyje"...

Vienatvė ir viltis

Jau išorinio išbloškimo sąlygos lenkia naująjį benamį ieškoti savyje tos atsparos, kurios neberanda aplink save, ir nuteikia vienišumui. Panašiai veikia ir vidinis, metafizinis išblokštumas, kurį bent protarpiais patiria mąstantis žmogus. Net ir meilėje, ir laimingoje santuokoje yra momentų ir sielos kampelių, kurių neįstengiame vieni kitiems atverti, vieni kitų suprasti. Ir geros dvasinės draugystės ar subtilaus dvasinio vadovavimo atveju šis tas lieka ir turi likti tarp sielos ir Dievo. Galiausiai kiekvienas mirštame vienas, nors ir laikytų mūsų ranką savojoje artimas žmogus. Vienokios ar kitokios rūšies *vienatvė* anksčiau ar vėliau, dažniau ar rečiau negali mūsų aplenkti. Kame išeitis?

Šizoidinio tipo žmonės ligūstai ieško vienatvės, nors joje kamuojasi. Nepakeliamas vienišumas jautriems asmenims ne kartą būna akstinas nusižudyti tiek senatvėje, tiek jaunystėje. Sveikos prigimties žmogui "reikia periodinės vienatvės kaip psichinės atotampos. Tokia vienatvė yra pozityvaus pobūdžio. Ji yra pozityvi tada, kai žmogus nėra išblokštas iš aš-tu bendruomenės, o pats pasirenka vienatvę kaip savęs taurinimo, dvasinio turtėjimo būseną. Joje žmogus jaučia ne niekybės artumą, o būties pilnatvę" (187). "Negatyvioj vienatvėj (...) žmogus pergyvena *absoliutinės niekybės* artumą, o pozityvioj vienatvėj – *Absoliutinės Būties* artumą. (...) Buvimas dviejų vienatvių, tas poliariškumas žmogų pastato rizikos akivaizdon, kurioje jis neišvengiamai turi nustatyti savo santykį su Absoliutine Būtimi" (189).

Viltis rodo išsigelbėjimo iš absurdiško pasaulio perspektyvą. Mūsų Autorius nagrinėja Alberto Camus kūryboje rodomą dvejopą galimybę išsiveržti iš absurdiško gyvenimo neturinčiam vilties žmogui: stoišką laikyseną arba maištingą susinaikinimą. Tokios yra ateistinės *tragiškosios egzistencijos* išvados, – menkai guodžiančios... (204-207).

Tai "*vertybinio momento* nebuvimas absurdiškame pasauly nustumia žmogų neviltin, padaro jį uždarą ir nepakeliamą. Atidengimas vertybinio momento yra išėjimas perspektyvon, kuri žmogui atveria plačiuosius būties horizontus" (209). Smulkesnį *vilties* reiškinio nagrinėjimą pasiskaitysime knygoje, čia dėmesį atkreipdami į vieną, galbūt per mažai mūsų įsisąmoninamą momentą: "Su viltimi yra susijęs *meilės* pradas. Viltis, kaip projekcinė galia, yra meilės tarsi įmagnetinta" (213). Šį momentą Autorius paryškina Šv. Tomo Akviniečio bei Gabrielio Marcelio mintimis ir tęsia: "Savisaugos instinktas ginasi egoistiškai, kitų nerespektuodamas. Viltingasis, kuris laukia savo išvadavimo, galvoja ne vien apie save, bet ir apie kitus. (...) Taigi laukti bei viltis reiškia kartu duoti ir imti, tuo būdu susirišti vidiniais tarpusavio saitais, kurie yra pagrįsti nesavanaudžiu meilės pradu" (ten pat).

Giliausius vilties pagrindus Pranui Gaidai (mums!) atidengti padeda ir daugiau žymių mąstytojų: Karlas Jaspersas, Soerenas Kierkegaardas, Nikolajus Berdiajevas. "Ta absoliutinė gelmė yra Absoliutinis Gėris, ir jame perspektyvinė galimybė yra begalė (...) Jei žmogus pasineša absoliutinio gėrio bedugnėn, įžvelgia, kad ir neryškiai, jog ši bedugnė yra absoliutinė gelmė, kurioje glūdi *galutinė atrama*" (220-221).

– Prieš pusę amžiaus rašytas veikalas nepaseno, bet vis dėlto laukia tęsinio. Linkėsime Autoriui jėgų toliau kurti, pavyzdžiui, parašyti studiją apie postmodernizmo laikų pasaulėžiūrą ar pasaulėjautą. Ko gi linkėti skaitytojams, patiriantiems vienokį ar kitokį išblokštumą, jeigu ne ieškoti ir rasti tikrą bei tvirtą atramą savo žmogiškajai būčiai. (Pabaiga)

Atsiųsta paminėti

Jurgis Matulaitis, UŽRAŠAI. Įvadą parašė kun. Vaclovas Aliulis, MIC, tekstus, paaiškinimus ir rodykles parengė Paulius Subačius. Viršelio dailininkas – Tomas Vyšniauskas. Leidėjas – "Aidas" (Universiteto g. 4, Vilnius 2001). Specialusis redaktorius – Vytautas Ališauskas. Vilnius, 1998 m., 402 psl. Tai labai kruopščiai parengtas leidinys pagal mokslinius reikalavimus. Gaunamas leidykloje, marijonų vienuolynuose, pas platintojus, knygynuose.

PARTIZANAI APIE PASAULĮ, POLITIKĄ IR SAVE. 1944-1956 m. partizanų spaudos publikacijos. Sudarė Nijolė Gaškaitė-Žemaitienė. Redaktorė – Rima Mekaitė. Dailininkas – Alfonsas Žvilius. Išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centrai (Didžioji g. 17/1, Vilnius 2001). Tiražas – 1500. Vilnius, 1998 m., 712 psl.

PALINKO LIEPA ŠALIA KELIO. Partizanų dainos. Sudarė Kostas Aleksynas. Melodijas parengė Živilė Ramoškaitė, redagavo Eligija Sventickaitė-Garšvienė. Meninis apipavidalinimas Romo Dubonio. Išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (Didžioji g. 17/1, Vilnius 2001). Tiražas – 1500. Vilnius, 1998 m., 144 psl.

Juozas Starkauskas, ČEKISTINĖ KARIUOMENĖ LIETUVOJE 1944-1953 METAIS, NKVD-MVD-MGB kariuomenė partizaninio karo laikotarpiu. Redaktorė – Rima Dulkinienė, Viršelio dailininkas – Alfonsas Žvilius. Išleido Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (Didžioji g. 17/1, Vilnius 2001). Tiražas – 1000. Vilnius, 1998 m., 543 psl.

ŠALTINIS, 1998 m. 5-6 nr. Lietuvos marijonų vienuolijos dvimėnesinis laikraštis. Vyr. redaktorius – kun. Aušvydas Belickas, redaktorė – Aldona Atkočiūnaitė. Leidėjas – "Logos" leidykla (Laisvės pr. 60, Vilnius 2060). Tiražas – 1000 egz.

HEIMATGRUSS. Jahrbuch der Deutschen aus Litauen 1999. Alfred Franzkeit, P.i.R. (Hindenburgstrasse 25, Sulingen 27232, Germany). Herausgeber: Landsmannschaft der Deutschen aus Litauen. Tai Vokietijoje gyvenančių vokiečių metraštis. Jo redaktorius A. Franckaitis, gerai mokantis lietuvių kalbą, šiame leidinyje yra išvertęs lietuvių rašytojų eilėraščių, Alės Rūtos straipsnį "Kūčių vakaras tėviškėje iš "Tėviškės žiburių", Liudo Dovydėno novelę "Tiesos karalius".

Toronto "Gintaro" šokėjai Vasario 16-tosios šventės iškilmėje Anapilio salėje Mississaugoje Nuotr. O. Burzdžiaus

"Dievo žodžio tarnyboje"

Antroji prelato Jono Kučingio pamokslų knyga

ALĖ RŪTA

"Pratarmėje" Telšių vyskupas Antanas Vaičius rašo:

"Turėdamas šviesų protą, kilnią širdį ir iškalbos dovaną, prelatas Jonas A. Kučingis nuo pat pirmų savo kunigystės dienų su pasisekimu mokė visus gerumo, ragino pasitikėti Dievo Apvaizda, paklusti Jo šventai valiai. (...) Iš visos širdies linkiu garbingajam Žemaitijos žemės sūnui prelatui Jonui A. Kučingiui laikytis tvirtai kaip ąžuolui, gyventi dar ilgai... Išleistos knygos tebūna kuo naudingesnės, ypač jaunesniems broliams kunigams, besidarbuojantiems Tėvynėje Lietuvoje ir kituose kraštuose".

Tai beveik viskas apie naują knygą Jo Ekscelencijos ir pasakyta. Mes, knygos skaitytojai, galėtume tik pridėti, kad knyga naudinga ir pasauliečiams, seniems ir jauniems, kurie tik rūpinasi savo siela ir ieško išmintingų būdų, kaip ką ugdyti.

Anksčiau prelatas Kučingis yra išleidęs biografinę knygą "Mano gyvenimo takais" – lietuvių ir anglų kalbomis (vertė Irena Lukšytė-Goddard), taip pat, išspausdinęs pamokslų knygą. Ši antroji, pavadinta "Dievo žodžio tarnyboje", yra beveik 800 puslapių, storais viršeliais knyga, labai gražiai "Logos" leidyklos apipavidalinta, gerai suredaguota ir išspausdinta pavyzdinga lietuvių kalba. Tai monumentalus, lyg ir viso gyvenimo, kunigo – sielų ganytojo darbas, prasmingas ir išliekantis.

Neįmanoma knygos turinio čia net sutrauktai atpasakoti, reikia skaityti. Tai nuo maždaug 1946 m. iki šių dienų – sekmadienių, Velykų, Sekminių, Kalėdų, Vasario 16-tų, Gavėnios, Advento, Motinos dienų ir kitų švenčių bei proginių įvykių (vestuvių, laidotuvių...) pamokslai, kuriuose ne vien religinės mintys, o ir tėvynės meilė, rūpestis jos likimu. Ir visada – viltis Dievuje.

Pamoksluose yra ir literatūrinių žiežirbų, gražių palyginimų, poetinių citatų (ypač daug poeto Bernardo Brazdžionio eilėraščių). Užtat knyga lengvai ir mielai skaitoma.

Tai tikrai prasmingas prelato J. Kučingio 90-ties amžiaus metų paminėjimas, vertinga autoriaus dovana Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos lietuviams ir visai išeivijai, kuri svetur vargo ir dvasiškai troško, laukdama Lietuvos laisvės.

Jonas A. Kučinskas-Kučingis, DIEVO ŽODŽIO TARNYBOJE. Pamokslai įvairiom progom. Pratarmė – Telšių vyskupo Antano Vaičiaus. Techninė redaktorė – Stasė Turauskienė. Viršelio dailininkė – Ingrida Umbrasaitė. "Logos" leidykla (Laisvės pr. 60, Vilnius 2056). Vilnius, 1998 m., 800 psl.

Sūduvos laukų dukros "Dūžiai"

Jų autorė – Kleva Kazlauskaitė-Verbickienė

Ten kalvos ir Šešupė,
Čia tiltas ir upelis,
Čia gimėm ir užaugom.
Čia kaimas mūs – Juodeliai.

Dažnai pasaulis Lietuvą įsivaizduoja kapinynu, pagal Kazį Bradūną – "nusitęsusiu nuo Vorkutos stovyklų ir Vladimiro kalėjimų ligi Pensilvanijos anglies kalnelių". Bet kapinyne ne vien žolė auga... auga ir "nauja karta – nuodyta, šaudyta, karta". Ji auga kaip ąžuolynas kaimo kapuose,

Viena iš tokios kartos, turinti tremtinės statusą, Kleva Kazlauskaitė-Verbickienė. Moteris, patyrusi daug vargo, nepalūžo. Iš širdies gelmių gimė meno darbai, sudėtingi mezginiai, įvairios kompozicijos, rodomos Marijampolėje.

Iš širdgėlos gimė ir pirmoji eilėraščių knyga "Dūžiai" (1998 m.). Tai jos širdies pulsas. Įžanginį žodį parašė Birutė Kižienė "Kai nuo kasdieninių darbų labai pavargai, o dar reikės jėgų paglostyti vėstančias savo tėvų rankas ir anūkų galveles. Saulei nusileidus, nerasi peties, ant kurio, padėjus galvą, galėsi paverkti.

Kai sudužusių vilčių šukės plėšys tavo širdį, tu ieškosi žodžių, kad išsakytum skausmą".

Knygoje pagrindinė vieta niokojamai tėviškei, tėvams, sesutei, pirmajai mokytojai. Išryškinta sunki Lietuvos dalia po okupantų jungu, triumfuoja Baltasis žirgas – laisvė.

Julija Klišonytė-Šelmienė

Dabartinės Lietuvos pašto ženklas Nuotr. M. Pranevičiaus

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Poetas Kazys Bradūnas ir jo žmona Kazimiera, prieš keletą metų nuolatiniam gyvenimui įsikūrę Lietuvoje, abu labai aktyviai dalyvauja įvairiuose gausiuose kultūriniuose renginiuose. Š.m. sausio 27 d. Vilniaus mokytojų namų svetainėje buvo surengtas Bradūnams skirtas vakaras "susitikimai be datų". Dalyvavo poetai M. Martinaitis, S. Geda, Lietuvos rašytojų s-gos pirm. V. Sventickas, kiti kultūrininkai bei svečiai. Muzikinę programą atliko Vilniaus un-to ansamblis "Ratilio", vad. Z. Kelmickaitės. Veikė K. Bradūno autorinių bei redaguotų knygų parodėlė.

Antanina B. Janavičienė, tautodailininkė, įrašyta į Lietuvos rekordų knygą. Kaip ELTA skelbia, ji rankomis be staklių nuvijo ilgiausią vytinę juostą – 326 m 47 cm ilgio, 3.5 cm pločio, sveriančią 12. 02 kg. Juostą gamino 100 dienų. Š.m. vasario 15 d. ši juosta buvo pakelta Vilniaus televizijos bokšte. Tautodailininkė numato aplankyti kai kuriuos kitus aukštesnius pasaulio bokštus ir juose iškelti vadinamąją lietuvių vienybės juostą.

Petras Dirgėla, istorikas, rašytojas, praeitais metais pagerbtas "Valstiečių laikraščio" premija, šio laikraščio pranešimu (1999.I.30), iškeltas į tarptautinę plotmę, kai Anglijos Cambridge biografijų centras jį išrinko 1998-1999 metų Pasaulio žmogumi; taipgi už istorinius tyrinėjimus ir literatūrą jis yra įtrauktas į leidinį "Įžymūs dvidešimtojo amžiaus žmonės". Leidinys, skirtas šio šimtmečio pabaigai paminėti, pasirodys šių metų vasarą.

Irma Kliauzaitė, jauna pianistė, gyvenanti Austrijoje, kur baigė muzikos magistrės studijas ir šiuo metu tobulinasi prof. A. Liubimovo klasėje, kartu dirbdama "Mozarteum" koncertmeistere, VII-tajame tarptautiniame W. A. Mozarto konkurse š.m. sausio 8-22 d.d. Zalcburge "moderniojo" fortepijono grupėje po keturių konkurso ratų, kuriuose varžėsi apie 80 jaunųjų virtuozų, laimėjo I-ją vietą, gavo piniginę premiją ir teisę surengti savo koncertų gastroles Japonijoje. Taipgi sulaukė kvietimų koncertuoti šių metų Europos kultūros sostinėje Vokietijos Veimare ir Italijoje. Pasak kritikų, Irma Kliauzaitė paliko didžiausią įspūdį savo muzikavimo stilingumu, frazavimo meistriškumu, "kiekviena solistės variacija buvusi nuosekli muzikinio vyksmo tąsa". Pianistė mokėsi M. K. Čiurlionio menų gimnazijoje, yra ne vieno konkurso laureatė. Muzikų rėmimo fondo kvietimu I. Kliauzaitė šį pavasarį koncertuos Lietuvoje.

Ievos Simonaitytės tryliktoji literatūrinė premija jos vardo bibliotekoje, Klaipėdoje, buvo įteikta š.m. sausio 22 d. Ją laimėjo Edita Barauskienė už novelių romaną "Vyžeikių karalienė". Knygoje pasakojama apie I. Simonaitytės gyvenimą. Kaip rašo "Lietuvos aidas" (1999.I.22), laureatė - Priekulėje gyvenanti mokytoja pensininkė, labai daug laiko savo gyvenime paskyrusi kraštotyrai. Anot jos, ji parašiusi knygą apie žmones, kultūrą ir kraštą, kurių jau nebėra.

Ansamblis "Lietuva", kaip praneša ELTA (1999.II.11), pradėjo dainų ir šokių gastroles Japonijoje, Sagamiharoje įvykusiu koncertu, pirmuoju iš 32 per beveik 50 dienų viešnagę. Ansambliečiams buvo pagrindo jaudintis dėl sėkmės, nes Lietuva Japonijoje mažai kam pažįstama ar žinoma. Bet žiūrovų prisirinko nemažai. Šokiai buvo palydėti gausiais plojimais. Japonus stebino skudučiais atliekami kūriniai, o didelių ovacijų susilaukė solistas su skrabalais. O kai "ore sumirgėjo šiaudinių skrybėlių auksas", žiūrovai nebenorėjo ansambliečių paleisti nuo scenos.

Rašytojo Stasio Tamulaičio 90-tąjį gimtadienį prisiminė Albinas Vaičiūnas "Dienovidyje", š.m. 4 nr. Rašoma, kad St. Tamulaitis gimė prieš 90 metų Sutkiškių kaime, Šakių rajone. Jau mokydamasis Marijampolės gimnazijoje buvo aktyviai įsijungęs į ateitininkų veiklą, savo pradine kūryba reiškėsi spaudoje, redagavo neperiodinį laikraštį "Ateities aidai". Atlikęs karinę prievolę karo mokykloje, ją baigęs jaun. leitenanto laipsniu, pradėjo mokytojauti Utenos gimnazijoje. Persikėlęs į Vilkaviškį, stipriai reiškėsi Šaulių sąjungos veikloje, organizuodavo vaidintojų būrelius, režisuodavo. Vėliau mokytojavo Kaune, o karo metu Vilkijos gimnazijoje, kur dėstė lietuvių kalbą ir literatūrą. Daug rašė periodinėje spaudoje, dalyvaudavo novelių konkursuose, yra laimėjęs keletą premijų. Vokiečių okupacijos metais su seserimi Ona slėpė žydų šeimą - gydytoją E. Levinienę ir jos vyrą advokatą. St. Tamulaičio dėka buvo išgelbėtos nuo persekiojimo dviejų jaunuolių - žydo ir lietuvio - gyvybės. Pasitraukęs į Vakarus, mokytojavo Blombergo lietuvių gimnazijoje. Persikėlęs į Čikagą, įsijungė į šakotą išeivijos kultūrinį gyvenimą, rūpinosi Lietuvių kultūros fondo steigimu, rašė daug recenzijų, išleido savo gausios publicistikos rinkinį. Mirė 1982 m. balandžio 16 d. St. Petersburge, Floridoje. Palaidotas Šv. Jono lietuvių kapinėse Mississaugoje, Ont. **Snk.**

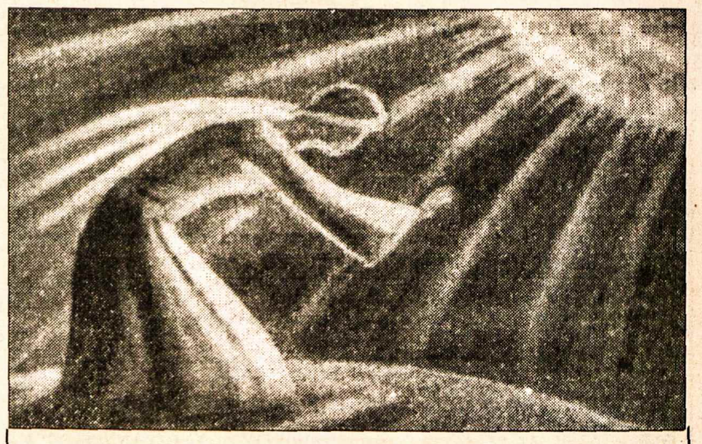

Lenkiuosi pavasario saulei

Prie Kazio Šimonio paveikslo

Aš – Lietuva rasos lašely,
Žibutėje, obels žieduos.
Kai kregždė krykštauja po šalį,
Aš – jos melsvų šilkų sparnuos.

Aš – Lietuva Karalių šildau delnus.
Esu mažytė ir visiems gera.
Aš – skurzdėlytė, kopianti per kalnus.
Aš – ilgesiu alsuojanti giria.

Žiedais putoja, gaudžia jūra.
Į jos bangas paukšteliai neria.
Ir skamba taurės, džiaugsmas srūva.
Tai Saulės vyną Žemė geria.

Rytai aguonom sužydėjo.
Ir Vaiva juostą jau išaudė.
Žali šilkai plevena vėjy.
Lenkiuosi Žemei, Žmogui, Saulei.
Aš – Lietuva! Aš – Lietuva,
Mažytė, didele dvasia.

Irena Vaičikauskaitė,
Kaunas

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje telefonas: 905 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. **ANAPILYJE:** sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

MOKA UŽ:		IMA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	3.25%	Asmenines paskolas nuo	7.75%
180-364 d. term.ind.	3.25%	Sutarties paskolas nuo	7.75%
1 metų term. indėlius	3.50%	Nekiln. turto paskolas:	
2 metų term. indėlius	3.85%	Su nekeičiamu nuošimčiu	
3 metų term. indėlius	4.00%	1 metų	5.95%
4 metų term. indėlius	4.10%	2 metų	6.20%
5 metų term. indėlius	4.30%	3 metų	6.30%
1 metų GIC-mėn.palūk.	3.25%	4 metų	6.35%
1 metų GIC-met. palūk.	3.75%	5 metų	6.40%
2 metų GIC-met. palūk.	4.10%	Su keičiamu nuošimčiu	
3 metų GIC-met. palūk.	4.20%	1, 2, 3 metų	6.00%
4 metų GIC-met. palūk.	4.25%		
5 metų GIC-met. palūk.	4.55%		
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.00%		
RRSP ir RRIF-1 m.term.ind.	4.00%		
RRSP ir RRIF-2 m.term.ind.	4.10%		
RRSP ir RRIF-3 m.term.ind.	4.20%		
RRSP ir RRIF-4 m.term.ind.	4.25%		
RRSP ir RRIF-5 m.term.ind.	4.55%		
Taupomąją sąskaitą iki	2.00%		
Kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%		
Kasd. pal. čekių sąsk.iki	2.00%		
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.50%		

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki $15,000 ir narių gyvybę iki $2,000 už santaupas laikomas taupymo sąskaitoje.
Duodame komercinius mortgičius iki $725,000.

Duodame asmenines paskolas iki $50,000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto vertės (iki $250,000). Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir kelionių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai ***"INTERAC-PLUS" kortelė***

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

LEDAS REFRIGERATION
AIR CONDITIONING & HEATING
Taisau ir įvedu
• Centrines šildymo ir A/C sistemas • Skalbimo mašinas, džiovintuvus
• Oro drėkintuvus (Humidifiers) • Indų plovimo mašinas, viryklas
• Šaldymo sistemas, šaldytuvus
Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.
Skambinti R. Jareckui
tel. 416 370-3539 arba 905 502-9614
(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

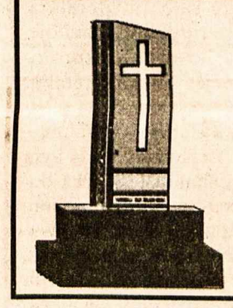
ROCK OF EUROPE INC.
GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS
AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA
(416) 232-1250
83 SIX POINT ROAD
(Į PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

BPL Import/Export
SIUNTINIAI į LIETUVĄ ir LENKIJĄ
$1.99 už kilogramą + $20 už pristatymą
SKAMBINTI
905 545-8868 – Asta arba Beatas Brasai
Siuntiniai paimami iš namų nemokamai. Perduodame pinigus.
Adresas: **23 Springer Ave., Hamilton, Ont. L8M 2W7**

ROYAL LEPAGE
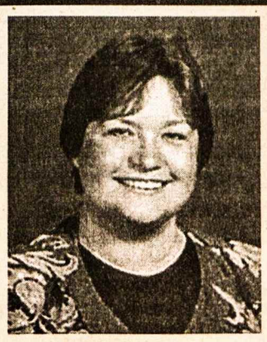
Jei norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informacijų, prašau man paskambinti. Prižadu mielai ir sąžiningai patarnauti
Lina Kuliavienė
2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2
Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

VISAIS NEKILNOJAMO TURTO KLAUSIMAIS
– PARDAVIMU AR PIRKIMU –
sąžiningai patarnausiu.
PIRMIAUSIA PRAŠAU SKAMBINTI
TEODORUI STANULIUI, *B.A.*
Associate Broker
Tel. **416 769-1616**; faksas **416 769-1524**.
RE/MAX WEST REALTY Inc., 1678 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A9

SPORTAS

1999 m. jaunučių krepšinio pirmenybės

Papildydami ankstyvesnį mūsų pranešimą skelbiame, kad 1999 m. Š. Amerikos Lietuvių jaunučių krepšinio pirmenybės įvyks 1999 m. gegužės 1 ir 2 d.d., Klivlande, Ohio. Vykdo – Klivlando LSK "Žaibas".

Pagal pradinės registracijos duomenis, žaidynėse numato dalyvauti arti 60 komandų. Tai būtų rekordinis dalyvių skaičius. Varžybos bus vykdomos šiose berniukų ir mergaičių klasėse: B (1983 m. gimimo ir jaunesnių), C (1985 m. gimimo ir jaunesnių), D (1987 m. gimimo ir jaun.); jaunučių E (1989 m. gim. ir jaun.) ir F "Molekulių" (1991 m. gimimo ir jaunesnių). Molekulių klasėje ir jaunučių E klasėje komandos yra mišrios (Co-Ed).

Iš principo, jaunesnių klasių žaidėjams yra leidžiama kartu žaisti ir vyresnėse klasėse, kiek laiko ir vietos aplinkybės leidžia. Mergaitėms yra leidžiama žaisti berniukų komandose, tačiau neatvikščiai.

Dalyvauti kviečiami visi lietuvių sporto klubai ar kitokie vienetai, atlikę metinę 1999 m. ŠALFASS-gos narių registraciją. Galutinė komandų registracija privalo būti atlikta iki 1999 m. balandžio 1 d. imtinai šiuo adresu: Vidas Tatarūnas, 8697 Harvest Home Drive, Mentor, OH 44060-1967. Tel. 440-209-0440; faksas: 216-481-6064; E-mail:vidas_tatarunas@keybank.com Web: htt://home.att.net/ Tatarunas Papildomi kontaktai: Algirdas Bielskus tel. 216-486-0889. Algis Gudėnas tel. 216-481-0465; E-mail: AL.GUDENAS@BAILEY.COM

Po galutinės komandų registracijos bus paskelbta tolimesnė informacija. Išsamesnę informaciją gauna visi krepšinį žaidžiantys sporto klubai. Šios varžybos yra dalis 49-jų metinių Š. Amerikos lietuvių sporto žaidynių, šiais metais vykdomų įvairioms sporto šakoms atskirai.

ŠALFASS-gos krepšinio komitetas
ŠALFASS gos centro komitetas

Kas naujo Europoje?

Lietuvių kilmės futboto treneris E. Krautschun (Kraučiūnas) treniruoja Tuniso klubą.

Į NBA lygą pakviestas vokietis D. Novitzki po pirmų rungtynių vokiečių spaudai pareiškė, kad kelias į NBA aukštybes nėra rožėmis klotas. Jis trumpai pasikalbėjęs su kitu vokiečiu D. Schrempf, prašydamas jį žaisti Europos pirmenybėse Vokietijos rinktinėje.

Vokietijos aukščiausios futbolo lygos Duisburgo vienuolikės nuolatinio vartininko pareigos atiteko Lietuvos žaidėjui Gintarui Staučei, nes Norvegijos rinktinės vartininkas Gill paskutiniu metu praleidęs lengvai sulaikomus kamuolius. Treneris, pakeitęs norvegą lietuvių, užpykdė skandinavą, kuris tuoj pat paliko Vokietiją. **K.B.**

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

no Domini: Jesus Through The Centuries" (Viešpaties metai: Jėzus šimtmečių eigoje). Paroda bus atidaryta Albertos provinciniame muziejuje Edmontono mieste 2000 metų rudenį. Po to bus perkelta dvejiem metam keliauti po įvairius Kanados, JAV ir Europos muziejus.

Nunavut teritorija, kuri balandžio 1 dieną atsiskirs nuo Northwest teritorijos, jau išsirinko savo premjerą, 34 metų amžiaus teisininką Paul Okalik (baigęs teisę Otavos universitete 1997 metais). Devyniolikos narių parlamentas jau buvo išrinktas vasario 15 dieną. Nunavut teritorija, savo plotu didesnė už Ontario provinciją, teturi 25,000 gyventojų, beveik visi jie eskimai ("Inuit").

Gerhard Herzberg, fizikas, Nobelio chemijos premijos laureatas, vienas iš žymiausių Kanados mokslininkų, kovo 4 dieną mirė Otavoje. G. Herzberg gimė 1904 metais Hamburge, Vokietijoje. Į Kanadą atvyko 1935 metais bėgdamas nuo nacių. Dešimt metų dirbo Saskatchewan universitete (Saskatoon'e yra parkas, pavadintas jo vardu), trejus metus Čikagos universitete. 1948 metais perėjo į "National Research Council"(NRC) Otavoje, kur jis buvo "Distinguished Research Scientist" (pasižymėjęs tyrimų mokslininkas) iki 1998 metų. Nobelio premija jam buvo suteikta 1971 metais už darbą molekulinės spektroskopijos srityje. Jis buvo tos mokslo srities pradininkas ir dėlto vertai vadinamas "molekulinės spektroskopijos tėvu". Jo atradimai padėjo studijuoti žvaigždžių ir planetų aplinką, viršutinius žemės atmosferos sluoksnius, mažų molekulių struktūras ir vėžio ligos pradus. Jo vardu pavadintas asteroidas, keliaujantis tarp Marso ir Jupiterio planetų, o taip pat ir NRC astrofizikos institutas. Toronto universiteto profesoriaus John Polanyi (kuris taip pat yra vėlesnis Nobelio chemijos premijos laureatas) žodžiais "G. Herzberg buvo nepaprastai gabus eksperimentuotojas, kantrus ir išradingas, bet taip pat švelnus ir dosnus žmogus, puikus pavyzdys mums visiems: mokslininkas – džentelmenas".

"Hummingbird" kompiuterių bendrovės pirmininkas ir vykdomasis direktorius dr. Fred Sorkin buvo paminėtas "The Toronto Star" (1999.III.6) laidoje ryšium su šios bendrovės pasiūlymu nupirkti "PC Docs", kitą panašaus dydžio kompiuterių bendrovę. Dr. F. Sorkin pristatytas kaip "imigrantas iš Lietuvos, tapęs kompiuterių programų milžinu". Paklaustas apie jo ankstyvesnę 1996 metų $5 milijonų dovaną O'Keefe centrui, kuris ta proga buvo pervadintas "Hummingbird Centre", dr. F. Sorkin pastebėjo, kad tai buvo padėkos dovana Kanadai. "Mūsų bendrovę sudaro 90% imigrantai, ir mes tuo norėjome parodyti savo dėkingumą". Kadangi 96% "Hummingbird" produktų – kompiuterių programų – parduodama už Kanados ribų didelėms, vadinamoms "Fortune 500" bendrovėms, reklaminio pelno iš tos dovanos nebuvo laukta. **G.K.**

RUBY REAL ESTATE LTD.
27 John Street (2nd Floor), Toronto (Weston), Ont. M9N 1J4

◆ MLS skelbimas
◆ Komisas 3½%
◆ Toronto Real Estate Board narys
Victor Rudinskas, Broker
Tel.: 416 249-7829

Žinios iš Lietuvos

– Remigija Nazarovienė Maebashi (Japonija) vykusiose planetos pirmenybėse penkiakovės turnyre užėmė ketvirtąją vietą. Jai iškovoti medalį sutrukdė varžybų išvakarėse užklupusi liga.

– Vengrijoje vykusiame tarptautiniame turnyre vilnietis Ruslanas Vartanovas 54 kg svoryje užėmė antrąją vietą.

– Tailande vykstančiame pasaulio muai-tai (Tailando boksas) čempionate Kėdainių "Vikonodos liūtų" klubo atstovas Irmantas Berankis užsitikrino bronzos medalį.

– Šiuolaikinės penkiakovės pasaulio taurės pirmajame rate San Antonio (JAV) Lietuvos atstovas Andrejus Zadneprovskis užėmė trečiąją vietą. Nugalėtoju tapo vengras Akos Hanzely.

– Moterų krepšinio Eurolygoje ketverto finale žais ir dvi lietuvaitės: J. Streimikytė atstovaujanti "Koso SFT" (Italija) ir R. Aleliūnaitė-Jankovska Stambulo "Galatasary" (Turkija).

– Trejus metus žaidusi "Philadelphia Flyers" ledo ritulio komandoje žaidėją D. Zubrų, Filadelfijos klubas išmainė į Montreal "Canadiens" vidurio puolėją. Nuo šiol D. Zubrų matysime "Canadiens" uniformoje.

– Lietuvė Aušrelė Fridrikas, atstovaujanti Austrijos šalies rinktinę, tarp geriausių pasaulio rankininkių užėmė trečiąją vietą. Gaila, ji priėmė Austrijos pilietybę ir Lietuvai turbūt daugiau neatstovaus.

– Krepšinio LKL rezultatai: Alytaus "Alyta" – Kauno "Atletas" 70:67; Marijampolės "Kraitenė" – Klaipėdos "Neptūnas" 85:80.

– Kaune prasidėjo paskutinis Šiaurės Europos krepšinio lygos (NEBL) parodomųjų varžybų turnyras. Pirmos dienos rezultatai: Kauno "Žalgiris" – Helsinkio "To-Po" (Suomija) 92:57; Ventspilio "Ventspils" (Latvija) – Rygos "ASK-Bronceni" (Latvija) 81:92. **V.P.**

Skautų veikla

• Hamiltono skautininkių "Šatrijos Raganos" būrelis vasario 22 d. susirinko pas sesę Ireną Jokubynienę. Susirinkime dalyvavo 9 sesės. Apgalvojome šios susikaupimo dienos reikšmę, kada visuose pasaulio kampeliuose renkasi skautės prisiminti šios dienos prasmę. Buvo uždegtos trys žvakutės – Dievui, Tėvynei, Artimui, kurių liepsnelė sujungė mūsų mintis, žvelgiant į bendrus skautiško gyvenimo pramintus takus. Uždegus didesnę simbolinę draugiškumo žvakę prisiminėme visas skautijos nares ir kartu tarėme šūkį: "Vis budžiu!" Po to kiekviena uždegėme po žvakutę, simbolizuojančią ketvirtąjį skaučių įstatą "Skautė yra draugė savo artimui ir sesuo kitai skautei". Aptarėme einamuosius reikalus. Sekanti sueiga bus balandžio 21, trečiadienį, 7 val. vak. pas sesę Aldoną Pietrantonio. Tame susirinkime dalyvauti yra pakviesta A. Žilvytienė, ilgus metus dirbusi skyriaus viršininke Montrealio banke, dabar einanti finansinės patarėjos pareigas. Ji duos pranešimą finansiniais reikalais.

• Gautas LSS skaučių seserijos vyriausios skautininkės v.s. fil. Ritos Penčylienės 1999 m. vasario 16 d. įsakymas Nr.17, kuriuo ji tvirtina Hamiltono skautininkių "Šatrijos Raganos" vardo būrelį, dabar vadovaujamą s. A. Vilimienės, taip pat sveikina visas seses į jį susibūrusias ir linki sėkmės toliau veikti LSS seserijos ribose. **Reg. B.**

PAMINKLAI IR PAMINKLINĖS LENTOS
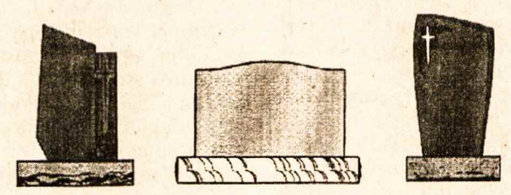
Paslaugos teikiamos pagal pageidavimą, išlaikant lietuviškas tradicijas.
Granito ir apdailos garantija amžina.
Įrašai (iškalami) visomis kalbomis.
Aukštos kokybės darbas.
Prieinamos kainos, galimos nuolaidos.
Susitarus, koordinatorius teikia informaciją ar paruošia dokumentus jums patogiu laiku:
vakarais ar savaitgaliais;
gali atvykti į namus ar į įstaigą.
Paminklai parduodami tik Mount Pleasant Group kapinėms
York Cemetery
(416) 221-3404 101 Senlac Road, North York M2N 5S7
Mount Pleasant Cemetery
(416) 485-9129 375 Mount Pleasant Road M4T 2M1
Nuosavybė ir verslas Mount Pleasant kapinių grupės, kuri yra pelno nesiekianti organizacija, įsteigta 1826 m.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS
PARAMA
AKTYVAI per 112 milijonų dolerių

MOKA:		IMA:	
3.25% už 30-89 dienų term. indėlius		už asmenines paskolas nuo	7.75%
3.25% už 90-179 dienų term. indėlius		už nekilnojamo turto paskolas (mortgages):	
3.25% už 180-364 dienų term. indėlius		su nekeičiamu nuošimčiu (fixed rate)	
3.50% už 1 m. term. indėlius		1 metų	5.95%
3.85% už 2 m. term. indėlius		2 metų	6.20%
4.00% už 3 m. term. indėlius		3 metų	6.30%
4.10% už 4 m. term. indėlius		4 metų	6.35%
4.30% už 5 m. term. indėlius		5 metų	6.40%
3.25% už 1 m. GIC mėn. palūk.			
3.75% už 1 m. GIC invest. pažym.		su keičiamu nuošimčiu	6.00%
4.10%.už 2 m. GIC invest. pažym.			
4.20% už 3 m. GIC invest. pažym.			
4.25% už 4 m. GIC invest. pažym.			
4.55% už 5 m. GIC invest. pažym.			
3.00% už RRSP ir RRIF ind. (variable rate)			
4.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.			
4.10% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.			
4.20% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.			
4.25% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.			
4.55% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.			
3.00% už OHOSP (variable rate)			
2.00% kasd. pal. čekių sąsk.			
3.75% už JAV dol.1 m. GIC			
2.50% už JAV dol. kasd.pal. sąsk (US dol. Sav. Acc.).			

Duodame:
– *asmenines paskolas iki $250,000;*
– *mortgičius iki 95% įkainoto turto;*
– *riboto kredito paskolas (Line of Credit) ir*
– *komercinius mortgičius*

Nuošimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje

Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidų ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.
Gaunama kelionių drauda nariams ir svečiams iš kitų kraštų.
Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Persiunčiame pinigus (Wire transfer) į ***Lietuvą*** *ir kitus kraštus.*

KASOS VALANDOS
• **Pirm., antrad. ir trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.**
• **Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. – 8 v.v.**
• **Šeštadieniais nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.**

SKYRIAI:
Lietuvių Namuose – 1573 Bloor St. W., Toronto ON M6P 1A6
Telefonas: 416 532-1149
Etobicoke – 2975 Bloor St. W., Toronto ON M8X 1C8
Telefonas: 416 207-9239

Tony Genys Sutton GROUP
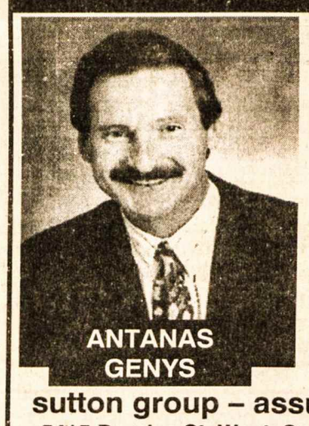
ANTANAS GENYS
PAŽADU JUMS
24 valandų
tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.
Prašau skambinti šiandien
tel. **416 236-6000**
pirkimo ar pardavimo klausimais
sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

SMITH MONUMENT CO. LTD.
(nuo 1919 metų)
▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
▲ Puošiame lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.
Skambinti tel. **416 769-0674**
Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7
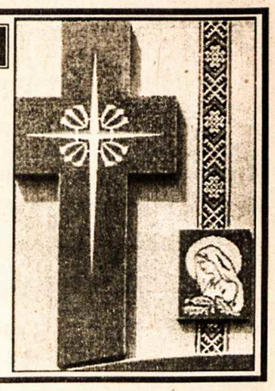

Queen Travel International Ltd
ALGIS MEDELIS
133 Roncesvalles Ave.,
TORONTO, Ont. M6R 2L2 **Tel. 416 531-4800**

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISOMIS ORO LINIJOMIS!

Į LIETUVĄ KELIONES paruošiu ne tik iš Toronto, bet ir iš kitų, kad ir tolimiausių Kanados vietovių. Geriausios kainos šiuo metu yra skrendant AIR CANADA ir LIETUVOS AVIALINIJOS bendrai sudarytomis trąsomis per Paryžių, Londoną arba Frankfurtą

Pas mane atvažiuoti nėra būtina – keliones sutvarkau paskambinus telefonu. Bilietus pristatau EXPRESS paštu. Asmeniškai su manimi susitikti QUEEN TRAVEL įstaigoje galite trečiadieniais tarp 11 v.r. ir 5 v.v. arba kitu Jums tinkamu laiku, iš anksto susitarus. Reikalui esant atvažiuosiu į jūsų namus.

ALGIS MEDELIS

MEDELIS CONSULTING
45 Forest Heights Str., Whitby, Ont. L1R 1T7
Tel. 1-905-666-9086 FAX 1-905-666-9183
ALGIS ar STEFA MEDELIAI
Visos paslaugos atsikviečiant Jūsų gimines iš Lietuvos, arba Jums skrendant į Lietuvą. **Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienius. PER 7 DARBO DIENAS JŪSŲ GIMINĖMS LIETUVOJE TIESIAI Į RANKAS PERDUODAM AMERIKIETIŠKUS DOLERIUS. GARANTUOTA!**

Gydytoja saugumiečių vilionėse

(Atkelta iš 6-to psl.)

Mūsų septynmetė mokykla ribojosi su Bažnyčios kiemu. Z. buvo kartu ir mano kaimynė, gyveno toje pačioje gatvėje kaip ir aš. Taigi grįžtančią mane iš mokyklos į namus visada stebėdavo ir skųsdavo.

Visa tai prisiminus pasakiau jai:

– Kaip meni iš mokyklos laikų, aš esu tikinti į Dievą, o tapau gydytoja, nes sugebėjau gerai mokytis ir svajojau gydyti žmones, daryti jiems gera, bet nelipau karjeros laiptais, skųsdama savo bendraklasius, draugus. Man siūlomus pertekusio gyvenimo metodus pasilaikyk sau. Aš žinau, kaip man reikia elgtis.

Po tų žodžių Z. paraudo kaip vėžys ir, atsisukusi į savo viršininką, tarė:

– Aš nesugebu jos paveikti! Ji nuo vaikystės baisi užsispyrėlė.

Po to kitą dieną į namus pas mane atvažiavo delegacija iš darbo su profsąjungos pirmininku priešaky! Vėl "savo noru" teko palikti darbą.

Tokie prisiminimai atplaukė iš brežnevinių laikų vėl pakviestai po eilės metų į tą nelemtą įstaigą.

Viliojantis pokalbis Saugume

Pakviesta į Saugumo rūmus, ateinu laiku. Praveriu nurodyto kabineto duris. Dzūkelis sėdi nutaisęs neįžvelgiamą veidą savo soste. Jis, pamatęs mane, nustemba. Mano pasikeitusi figūra darė jam įspūdį (buvau nėščia).

– O, daktare, berods Jus reikia sveikinti! Laukiatės šeimynos padidėjimo! Kodėl man anuomet nesakėte, kai siūliau Jums darbą? Kam toks slaptumas?!

– Dar tik vakar tai sužinojo mano vyras, – atsakiau ramiai.

– Kaip tai? Jūs su vyru neaptariate, ar gimdyti, ar ne?

– Žinoma, ne. Tai mano asmeninis reikalas. Jei vystosi nauja gyvybė mano kūne, tai ji yra jau mano, ir vyras į ją neturi jokių teisių! Be to, pažvelgus iš gelmės, ir aš į ją neturiu teisių. Tai Dievo valioj. Tai šventas dalykas, – atsakiau.

– Galbūt... galbūt... instinktas didelė jėga. O tos moterys tikros slapukės. Tai kada Jus reikės sveikinti? – užbaigė pašnekovas, norėdamas kuo daugiau sužinoti.

– Tiksliai nežinau, – išsisukinėdama atsakiau. Gamta taip pat turi savo paslapčių...

– Žinoma, žinoma, susigriebė Dzūkelis, – suprasdamas, kad iš manęs daugiau nieko neišpeš. – Bet žinokite, kad aš dar kartą primenu Jums pasiūlymą dėl naujo darbo ir tikiuosi iš jūsų teigiamo atsakymo po to, kai būsite atsigavusi po motinystės rūpesčių.

– Ačiū už Jūsų rūpestį ir gerus ketinimus, – atsakiau jam. – Vien motinystės pareigos ateityje turbūt tiek mane užims, kad negalėsiu imtis atsakingo darbo.

– Nesikuklinkit, daktare, esate "super moteris". Tokių gabumų ir vidinės ugnies gali pavydėti Jums ir neeiliniai vyrai!

– Ačiū už komplimentus, tačiau nesu jų užsitarnavusi... Ir apskritai dėl ateities tokioje padėtyje nesu linkusi kalbėti.

Pokalbis baigėsi pakankamai normaliai, tačiau tarp nepasakytų žodžių iš abiejų pusių žibėjo nematomi ašmenys. Tai buvo dviejų skirtingų pasaulių kova: anas tamsusis pasaulis norėjo išplėšti mano sielą, mano Tiesą. Ji – vienintelė tikroji Vertybė, kurią gavau iš Dievo su savo gyvybe, ir jos į nieką nekeisiu. Jokie saugumietiški masalai manęs nežavėjo.

Vis dėlto jaučiau, kad situacija darosi grėsminga. Dabar net geriausi mano kolegos bus bejėgiai. Tačiau kam taip giliai nusivilti? Liaudies išmintis sako: "Bus bėda, bus roda!" – raminau save. Viskas Dievo valioj.

Dalis klausytojų, dalyvavusių paskaitoje "Lietuva ir išeivija", kurią skaitė LIUDA RUGIENIENĖ (sėdi viduryje) iš Detroito Toronto Lietuvių Namuose Nuotr. V. Kulnio

Kanados Lietuvių Bendruomenės žinios

• 1998-2000 m. KLB krašto valdyba pasiskirstė pareigomis: pirm. A. Vaičiūnas, vykdomoji vicepirm. R. Žilinskienė, vicepirm. ryšiams su visuomene A. Rašymas, vicepirm. ryšiams su apylinkėmis S. Piečaitienė, vicepirm. specialiems projektams N. Liačienė, vicepirm. finansams ir iždininkas M. Stanevičius, vykdomoji sekretorė M. Vasiliauskienė, vicepirm. švietimui V. Stanevičienė, vicepirm. kultūrai I. Ross, vicepirm. humanitariniams reikalams kun. E. Putrimas, vicepirm. visuomeniniams reikalams R. Žilinskienė, KL Jaunimo Sąjungos atstovė R. Žukauskaitė, ŠALFASSgos Kanados apygardos atstovas R. Kuliavas, Muziejaus-archyvo vedėja dr. R. Mažeikaitė, raštinės vedėja J. Stasiulevičienė, Toronto apyl. pirm. D. Garbaliauskienė. Revizijos komisija: V. Zubrickienė ir J. Kuraitė-Lasienė. Garbės teismas: pirm. R. Pocauskaitė-Rudinskienė, sekr. B. Staškevičius, nariai – G. Kudžmienė, J. Adomonis, B. Niedvaras.

• Vasario 18 d. įvyko 7 tautų sąjungos posėdis, kuriame lenkai ir ukrainiečiai pažadėjo įdėti į savo savaitinius laikraščius korteles Kanados min. pirm. J. Chretien, užsienio reik. min. L. Axworthy ir krašto apsaugos min. A. Eggleton, juos skatinančius paremti Lietuvos įstojimo į ŠAS (NATO). Skaitytojai prašomi juos siųsti savo parlamentarams.

• Vasario 21 d. įvyko pasimatymas su Lenkijos seimo vicepirm. J. Krol. Buvo paliesta Punsko problema. Jo nuomone tai lenkų valdžios administracinė klaida. Šiuo metu vyksta teismas, kuris, atrodo, pasibaigs lietuvių naudai. Jis taip pat pažadėjo, būdamas Otavoje, paliesti ir Lietuvos pastangas dėl priėmimo į ŠAS (NATO).

• Naujiems ateiviams anglų kalbos kursai vyksta Lietuvių Namuose. Juose dėsto D. Barzdžiūtė ir R. Baltaduonytė-Lemon. Kursais besidomintys prašomi kreiptis į KLB raštinę tel. 416 533-3292. Kursai vyksta antradieniais 7 val. vakare.

Aukos KLB Toronto apylinkei: $100 – V. Kubilius, Z. Girdauskas, V. Plečkaitis; $50 – J. Yčas, L. Duda, P. Basys, St. J. Sinkevičius, J. Rovas, B. Stalioraitis, D. A. Nausėdas, A. Šileika, I. Meiklejohn, V. O. Taseckas; $30 – A. Puteris, L. Balsys; $27 – T. B. Stanulis; $25 – P. B. Saplys, B. Čepaitienė, B. Vaidila; $20 – A. Saplys, A. Raudys, S. V. Aušrotas, J. Bukšaitis, D. Batūra, D. Keršienė, O. Govedienė, O. Rimkus, D. Alderice, P. Dalinda, Z. Zimnickas, J. Morkūnas, I. P. Lukoševičius, J. Rinkūnas, M. Malinauskas, V. K. P. Gaputis, U. Paliulis, E. Bočkus, V. Montvilas, V. Jasinevičius, F. Mockus, B. Laučys, Vl. Butkys, G. Jocas, A. Juozapavičius, S. J. Andrulis, S. E. Čepas, E. M. Kazakevičius, E. Ališauskas, S. V. Piečaitis, V. V. Paškus, J. A. Empakeris, V. P. Melnykas; $15 – H. Sukauskas; $10 – L. V. Balaišis, E. Valeška, V. Dubickas, A. Šagevičius, S. Škėma, M. Petronis, A. Valiunas, J. O. Gustainis, I. Stasiulis, J. B. Sriubiškis, V. A. Bubelis, G. Bijūnienė; $5 – P. Adomaitis.

Aukos KLB krašto valdybai. Wasagos apylinkė: $100 – Wasagos moterų būrelis; $50 – M. Laurinavičius, E. Heikis, A. Vitkienė, A. Pakarnis; $40 – C. Javas, T. A. Sekonis; $30 – M. Juozaitienė, E. Tribinevičienė; $20 – A. Babeckas, B. Kasperavičius, P. Pakalka, T. D. Tarvydas, J. Lapavičius, Iz. Gataveckas, J. Gelažius, M. Bernotas, V. Kryžanauskas, P. A. Bridickas, V. E. Krikščiūnas, A. Masionis, O. Apanavičienė, B. C. Pakštas, S. Valickis, J. R. Dūda; $10 – V. Tikuišis, B. Jacka, B. Jonaitis, A. Bataitis, A. Tumpickas; $5 – P. Bliskis.

Rodney apylinkė: $30 – R. R. Mockus, J. Statkevičius; $25 – kun. K. Kaknevičius; $20 – J. Aušrotas, P. Jocius, S. Paketūras, V. Naruševičius, E. Vyšniauskienė, T. Rastapkevičienė, K. Gaputis, J. Narbutienė, J. Browlee, J. Ciparis, L. Rastapkevičius, H. Jasinskas; $10 – J. Brazlauskas, S. Daniliūnienė, P. Gaidauskas, V. Jakubaitis, E. Sakovienė, E. Jakubpreikšas.

Sault Ste Marie apylinkė atsiuntė $300. Dėkojame aukotojams!

Aukojo "T. žiburiams"

$70 - G. Smolskis; **$55** - J. Šleinius, J. Cibulskis; **$53** - J. Lukša; **$52** - V. Kadis; **$50** - A. Battiston, S. V. Piečaičiai, J. Butkus, Z. Didžbalis, B. Lunas, E. A. Valiūnai, A. Liškauskas, R. Piečaitienė, A. Žilinskas; **$35** - B. Rakauskas, R. Urbaitytė-Jazokas; **$25** - V. Vaičiūnas, vysk. P. Baltakis, OFM; **$20** - B. Pivoriūnas, M. Žyvatkauskas; **$15** - B. Liškauskas; **$12** - S. Orvydas, Lietuvių katalikų religinė šalpa (NY); **$10** - V. Paulionis, L. Gurklys, J. Pažemėnas, B. Venslovas; **$7** - J. Rovas, O. Spidell, A. Skabeikis, A. Sudeikis; **$5** - M. Janeliūnas, J. Baronaitis, R. Dementavičius, A. Rimkus, J. Jonušas; **$4** - kun. J. Velutis.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė: $58 - J. Radvilas; **$57** - J. Kuncaitis; **$55** - B. Saulėnas, V. Laurinaitis, J. Buivydas, J. Mackevičius; **$53** - P. Vilutis; **$52** - J. Lakas, B. Kupickas, V. Starkus, L. Kunnapuu, dr. A. Barkauskas, E. Senkus, J. Karaliūnas, R. Kmieliauskas, V. Naruševičius, S. Poška, J. Adomaitis, E. Jasevičius, A. Lesčius, J. Merkevičius, R. Narbutas, D. Vaidilienė, A. Bacevičius, A. Garkūnas, A. Dasys, A. Rugys, J. Šleinius, E. Sonda, Z. Stanaitis, A. T. Šiurna, J. Stravinskas, B. Pakštas, P. Gruodis, M. Miceika, A. Masaitis, dr. E. Malkus, J. Mackevičius, L. Matukas, A. Liškauskas, V. Šukys, A. I. Savickas, R. Sirutis, A. R. Karvelis, dr. V. D. Kvedaras, B. M. Kušlikis, J. Jauneika, E. Jasin, V. Aušrotas, S. Juškevičius, I. Baltakys, J. Akelaitis, O. Berentas, J. Beržinskas, P. Armonas, M. Chrolavičius, D. Dauginas, A. Gutauskas, G. Dragūnas, J. Dovidaitis, T. Rastapkevičius, V. Poškus, dr. J. Pilipavičius, G. R. Paulionis, D. Paškus, A. Pusdešris, A. Rūkas, A. Ruzgys, R. Dubiel, Z. Glinskas, V. Vaitkus, E. Žolpis, A. Žėkas, A. Urbonas, B. Valančius, J. Lukša, V. Radzevičius, A. Mikšys, A. Šileika, O. Senkus, K. Šapočkinas, V. Jagučanskienė, M. Koskus, A. Krausas, J. Kuncaitis, P. Dranginis, P. Besasparis, B. Krukis, P. V. Pilkauskas, L. Petravičius, J. Popikaitis, K. Laurušaitis, I. Mališka, R. Mitalas, J. Žemaitis; **$50** - Z. Mistautas, A. Battiston, S. Barčaitis, S. Žvirblys, P. Razgaitis, S. Zadurskienė, J. Viečerinskas, A. Pavilonis, J. Adomonis, J. Poška, B. Agurkis, I. Wilkinson, A. Bartkus.

Garbės prenumeratą atsiuntė: $147 - V. Kubilius; **$100** - prel. A. Rubšys, V. Nakrošius, A. Streimikis, J. R. Žiūraičiai; **$80** - M. Pietryk; **$70** - J. Mačiulis, vysk. P. Baltakis, OFM; **$67** - A. Stanevičius; **$65** - S. Jatis; **$62** - L. Pevcevičius, G. A. Sakus, dr. M. J. Arštikaitis, J. Rutkauskas, M. Petronis, L. Kažemėkas, L. Pilipavičius, dr. S. Čepas, A. Lukošius, G. Šutas, J. Kablys, E. Heikis, B. Rakauskas, J. Pužas, S. Šimoliūnas, E. Bumeisteris, A. Burbulevičius, J. Kliorikaitis, O. Yurka; **$60** - A. Lukšytė-Meiliūnas.

Rėmėjo prenumeratą už dvejus metus atsiuntė V. Kaulius.

Nuoširdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

A. a. Vinco Ignaičio laidotuvių metu, Kanados lietuvių fondui aukojo: Ignaičių šeima – $1,000, B. L. Pabedinskai – $50 JAV, J. A. Jakubauskai – $25 JAV. Po $25 – V. Jasinevičienė, T. Stanulis, D. Juozapavičius, D. Zulonienė. Po $20 – H. E. Stepaičiai, J. Adamonytė, A. Vaičiūnas, S. V. Piečaičiai, B. Saplys, T. Rastapkevičius, D. A. Pabedinskai. Aukas rinko M. Povilaitienė ir D. Keršienė.

Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa "Tėviškės žiburiams" paaukojo $100.

Pagal A. F. Kantautų pageidavimą iš jų įnašų Kanados lietuvių fonde, 12 nuošimčių kasmetinių palūkanų yra skiriama "Tėviškės žiburiams". Šiais metais laikraščio leidėjams perduota $250.

A. a. Julijos Liutkienės testamentiniu palikimu "Tėviškės žiburiams" paaukota $365. Leidėjai dėkingi visiems, kurie nepamiršta paremti lietuvišką spaudą.

Atitaisymas. A. a. Onos Anskienės atminimui KLF skirtų aukų sąraše, paskelbtame "TŽ" 9 nr. (kovo 2 d.), buvo įrašyta, kad $50 aukojo A. Z. Stanevičiai. Tą sumą aukojo Aldona ir Zenonas Stanaičiai.

METINĖ "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 135 doleriai visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

TORONTONT

Toronto Vlado Pūtvio šaulių kuopa "Tėviškės žiburiams" paaukojo $100.

Pagal A. F. Kantautų pageidavimą iš jų įnašų Kanados lietuvių fonde, 12 nuošimčių kasmetinių palūkanų yra skiriama "Tėviškės žiburiams". Šiais metais laikraščio leidėjams perduota $250.

A. a. Julijos Liutkienės testamentiniu palikimu "Tėviškės žiburiams" paaukota $365. Leidėjai dėkingi visiems, kurie nepamiršta paremti lietuvišką spaudą.

Atitaisymas. A. a. Onos Anskienės atminimui KLF skirtų aukų sąraše, paskelbtame "TŽ" 9 nr. (kovo 2 d.), buvo įrašyta, kad $50 aukojo A. Z. Stanevičiai. Tą sumą aukojo Aldona ir Zenonas Stanaičiai.

METINĖ "TĖVIŠKĖS ŽIBURIŲ" prenumerata oro paštu – 135 doleriai visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS
Re/max West įstaigoje ilgiausiai dirbantis agentas
◆ 25 metai namų remonto patyrimas ◆ Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas ◆ Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.
RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St.W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel. 416 769-1616, namų – 416 769-3577
Nemokamas namų įvertinimas

Dantų gydytoja
Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.
1553 Hurontario Street, (į pietus nuo QEW)
Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: 905 271-7171
Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais
1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7
(Priešais Lietuvių Namus)
Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai
Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.
Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.
Dr. O. ELVIKIS, D.D.S.
Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)
2373 Bloor Street West (Prie Jane St.)
Telefonas 416 763-5677

Advokatas
VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B.Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A., P.Eng.
Tel. 416 240-0594
27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)
Lengvai pasiekiamas autobusu nr. 79 (Scarlett Road) nuo Runnymede požeminio stoties.

Advokatas
ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.
PACE, JOHNSON
5110 Dundas ST.W.
(tarp Islington ir Kipling gatvių)
Etobicoke, Ont. M9A 1C2
Tel. 416 236-3060
Fax 416 236-1809

WALTER V. DAUGINIS
INSURANCE - DRAUDIMAS
PERSIKĖLĖ Į NAUJAS PATALPAS NUO 1998 M. LAPKRIČIO 1 D.
KEN GIBB REAL ESTATE & INSURANCE
300 North Queen St., Suite 105N
Etobicoke, Ont. M9C 5K4
(šiaurinėj pusėj Queensway, prieš Sherway Gardens)
Tel. 416 622-5305 arba 1-800-463-5305
Faksas 416 620-7584

CMD INSURANCE SERVICES INC.
Dėl visų rūšių draudos, taip pat naujos automobilių ir namų draudos bei jau apdraustų automobilių ir namų draudos reikalais kreiptis į Rimą Drešerienę; dėl visų komercinių draudų – į Ričardą Drešerį.
1945 Dundas St. E., Suite 215, Mississauga, Ontario, L4X 2T8
Tel. 905 624-4866, 1-800-665-3406
FAX 905 624-8238
CMD Insurance Services Inc.

Kanados Lietuvių Fondas
Lithuanian Canadian Foundation
1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6
KLF kapitalas daugiau kaip 2.3 milijonai – tai Kanados lietuvių įnašas! Kasmet gaunamas pelnas (daugiau kaip $100,000) skirstomas lietuvybės išlaikymui Kanadoje (KLB, kultūrinėms bei jaunimo organizacijoms, studentams) ir paramai Lietuvai (vaikų prieglaudoms, tremtinių reikalams, jaunimui).
Atsiminkime ir remkime Kanados lietuvių fondą per savo aukas bei testamentus.
Išduodami pakvitavimai dėl valstybinių pajamų mokesčių.
Remkime lietuvių veiklą Kanadoje! Remkime Lietuvą!
REMKIME PER KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

AUKOKIME LIETUVAI per
TAUTOS FONDĄ KANADOJE
Mūsų aukos stiprins Lietuvos nepriklausomybę.
Siųskite aukas bei palikimus šiuo adresu:
Tautos fondas Kanadoje,
1573 Bloor St.W., Toronto, ON M6P 1A6

OVER A CENTURY OF SERVICE 1874
Turner & Porter
LAIDOTUVIŲ NAMAI
TORONTE
ETOBICOKE
ir
MISSISSAUGOJE

HOMELIFE
Home Life/Realty One Ltd.
2261 Bloor Str. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8
NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 12 metų

Dr. Gina J. Ginčauskaitė
optometristė
1551 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A5
(prie Lietuvių Namų)
Priima pacientus pagal susitarimą
Tel. 416 532-7115
Susitarus priima pacientus ir vakarais

Allstate® You're in good hands.
DRAUDIMAS
4555 Hurontario St., Mississauga, Ont. L4Z 3M1
RAMŪNAS (RON) VANAGAS
"Take Two Advantage"
planas sujungia namo ir automobilio draudimą, sumažina Jūsų įmokas
Darbo tel.: 905 502-6297
Namų tel.: 416 621-1261
"Cell": 416 825-4503
NAMO-AUTOMOBILIO-GYVYBĖS-TURTO DRAUDIMAI BEI "RRSP" PLANAI

J. B. MARLATT
The J.B. Marlatt Funeral Homes
(1985) Limited
J.B. Marlatt laidotuvių namai jau daug metų teikia aukštos kokybės paslaugas erdviose patalpose.
Mes jaučiamės naudingi galėdami ir toliau teikti paslaugas Hamiltono lietuvių bendruomenei.

615 Main Street East
Hamilton 528-6303
195 King Street West
Dundas 627-7452

Andrew W. Swan
Direktorius

TORONTO

Anapilio žinios

– KLK moterų draugijos skyrius Gavėnios penktadieniais 3 v.p. p. Lietuvos kankinių šventovėje eina Kryžiaus kelius ir kviečia parapiječius prisijungti.

– Ateinantį savaitgalį klebonas bus išvykęs pas Sudbury ir Sault Ste. Marie apylinkių lietuvius. Parapijoje jį pavaduos Prisikėlimo parapijos kunigai.

– Parapijoje gauta kovo ir balandžio mėnesiams skirtų mąstymų "Žodis tarp mūsų" knygelių siunta. Knygelės kaina – $4. Knygeles parapijos salėje platina A. Augaitienė.

– Pirmosios Komunijos pasiruošimui pamokos vyksta sekmadieniais po 9.30 v.r. Mišių klebonijoje. Pamokas praveda Janina Dzemionienė.

– Anapilio knygyne gauta: "Kauno diena", nr. 3 "Virtuvės" ir velykinių atviručių. Papildomai gauta Adolfo Damušio knyga "Lithuanians Against Soviet and Nazi Aggression".

– KLK moterų draugijos skyrius planuoja pagalbą senelių namams Rokiškyje. Jei kas turėtų gerų drabužių bei avalynės, lovoms paklojimų ar virtuvės reikmenų, prašome atnešti sekmadieniais parapijos salės rūbinėn.

– Religinės šalpos popietėje Šiaulių vyskupijai buvo suaukota $2,017.00. Stambesnes sumas aukojo: $500 – KLK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyrius, Anapilio moterų būrelis; $100 – F. V. Mockai, V. V. Baliūnai; $50 – dr. R. Zabieliauskas, A. K. Pajaujai, dr. J. A. Sungailos, V. Anskis, dr. R. Mažeikaitė, prel. dr. P. Gaida.

– Mišios kovo 21, sekmadienį Lietuvos kankinių šventovėje 9.30 v.r. už a.a. Aleksą Vaičeliūną, 11 v. r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 3 v.p.p. už a.a. Vladą Šalvaitį; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje – kovo 20, šeštadienį, 3 v.p.p. už a.a. Vandą Jakubickienę.

Išganytojo parapijos žinios

– Sekmadienį pamaldos įprastu laiku, 9.45 v.r.

– Parapijos choras repetuoja pirmadieniais 7.30 v.v.

– Šeštadienį, kovo 27, 6 v.v. Išganytojo parapijos šventovėje įvyks 30-tasis moterų Gavėnios apmąstymo vakaras. Apmąstymo žodį tars Elena Delkuvienė ir giedos parapijos choras. Šio sukaktuvinio vakaro specialios aukos bus skiriamos Klaipėdos universiteto, Evangelikų teologijos fakultetui paremti.

Lietuvių Namų žinios

– Sekmadienio, kovo 14 d. popietėje dalyvavo 250 asmenų. Svečių knygoje pasirašė Andrius Kubilius, Lietuvos seimo pirmininko pavaduotojas ir Augustas Mylė iš Vievio, Lietuva. Kovo 7 d. budėjo LN moterų būrelio narė Gražina Butkienė. Kovo 14 d. pranešimus padarė ir su svečiais supažindino LN moterų būrelio narė A. Kilinskienė.

– Valdybos posėdis – kovo 25, ketvirtadienį, 7 v.v.

– Kovo 14, sekmadienį, 1.30 v.p.p. įvyko LN metinis-visuotinis Toronto LN ir Labdaros fondo narių susirinkimas. Jį pradėjo vicepirm. Teodoras Stanulis, pakviesdamas pirmininkauti Algirdą Vaičiūną, sekretoriauti Aldoną Skilandžiūnienę ir Juozą Rovą. Buvo išklausyti pirmininko, iždininko, Slaugos namų statybos, "Lokio" svetainės, visuomeninės veiklos, švietimo fondo, bingo ir kazino loterijų pranešimai. Po to vyko gyvos diskusijos dėl pranešimų. Į valdybą kandidatavo 5 nariai balsų gavo: A. Skilandžiūnienė – 109, Bronius Degutis – 80, Edmundas Pamataitis – 80, Leokadija Pocienė – 72 ir V. Lukas – 69. Pirmieji trys išrinkti trims metams, ketvirtas – vieneriems metams. Į revizijos komisiją kandidatavo 2 nariai ir balsų gavo: Klevas Petryla – 83, Bronius Degutis – 39. Pirmasis išrinktas trims metams. Susirinkime dalyvavo 156 nariai. Valdyba pareigomis pasiskirstys kovo 25 d.

– A. a. Ievos Luomanienės atminimui Slaugos namams $25 aukojo Toronto lietuvių pensininkų klubas; $1,000 – Stasė Vasiliauskienė. Slaugos namams aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont., M6P 1A6.

Šiaulių vyskupijai $100 aukojo J.R. Žiūraičiai.

Kun. Lipniūno jaunimo kultūros centrui Panevėžyje $50 aukojo J. Staškevičius.

Anapilio vaikų darželio žaidimų aikštelei J. Kairiūnas paaukojo $75.

Sol. Slava Žiemelytė dėl laiko stokos pasitraukė iš Anapilio parapijos tarybos kultūrinės sekcijos pirmininkės pareigų. **Inf.**

Prisikėlimo parapijos žinios

– Praeitą sekmadienį per 10.15 v. Mišias, minint Kovo 11-tąją, Audronė Šarpytė ir Mindaugas Gabrys grojo smuiku, o Deniela Kepovič – violončele.

– Ekumeninės pamaldos vyko šioje parapijoje praeitą trečiadienį. Pamokslą pasakė kun. A. Žilinskas, giedojo Išganytojo parapijos choras, vadovaujamas P. Šturmo. Praeitą sekmadienį lietuvių liuteronų Išganytojo parapijoje vyko panašios ekumeninės pamaldos, kurias pravedė kun. A. Žilinskas, o šios parapijos klebonas kun. A. Simanavičius, OFM, pasakė pamokslą.

– "Atgaivink" programos šios savaitės tema – "Patirk Dievo artumą". Patyręs Dievo artumą, tikintis žmogus atranda Dievą jį supančiuose žmonėse ir kasdienybėje.

– Parapijos rekolekcijos prasideda trečiadienį, kovo 17, su Mišiomis ir pamokslu 7 v.v.; Mišios ir pamokslai ketvirtadienį ir penktadienį 9.30 v.r. ir 7 v.v., šeštadienį 10 v.r. ir 4 v.p.p., o sekmadienį įprasta tvarka. Rekolekcijas praves Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis. Išpažinčių bus klausoma prieš kiekvienas Mišias. Vakarais ir šeštadienį automobilius galima statyti Nielson'o autoaikštėje.

– KLK moterų draugijos šios parapijos skyriaus susirinkimas, kuriame bus ir valdybos rinkimai, vyks balandžio 18 d. po 11.30 v. Mišių.

– Kovo 10 d. palaidotas a.a. Vladas Kulmatickas, 80 m. Paliko žmoną Stanislavą su šeima ir a.a. Ieva Luomanienė, 93 m., neturinti giminių Kanadoje. Kovo 12 d. palaidotas a.a. Antanas Žilėnas, 90 m. Lietuvoje paliko dukrą su šeima, o Kanadoje vaikaitį pranciškoną brolį Raimundą Bukauską, kuris šiuo metu atlieka noviciatą JAV-se.

– Sveikiname Juozą Tamulionį, kuris savo šeimos ir draugų tarpe atšventė savo 90 metų amžiaus sukaktį.

– Užsiėmimai vaikučiams, kuriuos praveda po 10.15 v. Mišių Silvija Klibingaitytė, vyksta pirmą ir trečią mėnesio sekmadienį.

– Sekmadienį, kovo 21, bus daroma rinkliava Toronto arkivyskupijos metiniam "ShareLife" vajui. Šis vajus, per kurį reikia surinkti daugiau kaip 10 milijonų dolerių, yra būtinas kunigų seminarijos ir per 30 labdaros įstaigų išlaikymui.

– Platinami bilietai į metinę parapijos vakarienę per V. Tasecką sekmadieniais salėje, kitu laiku jo namuose tel. 905 824-4461. Parapijos vakarienė – kovo 27, šeštadienį, 5 v.p.p. Meninę programos dalį atliks Hamiltono dramos vienetas "Aukuras" su E. Kudabienės režisuota Žemaitės komedija "Trys mylimos".

– Parapijos "Kretingos" stovyklavietėje lietuviškai kalbantiems stovykla vyks liepos 4 - 17 d.d., lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams – liepos 18-31 d.d.

– Mišios sekmadienį, kovo 21 d.: 8.15 v.r. už a.a. prel. Praną Vaserį; 9.15 v.r. už a.a. Juozą Ražauską; 10.15 v.r. už Ulbų šeimos mirusius, už a.a. Tomą Prakapą, už a.a. Povilą Dunderą – 12-tos metinės; 11.30 v.r. už mirusius parapijos kredito kooperatyvo narius.

Rožės Augustinavičienės 100-jo gimtadienio proga B. V. Vytų šeima (Tillsonburg, Ont.) "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A. a. Liudui Vyšniauskui mirus, užjausdami žmoną Genutę, sesutę Ramutę ir šeimą, A. J. Vaškevičiai "Tėviškės žiburiams" aukojo $25.

A.a. Jurgio Skardžio atminimui pagerbti Vincas Paulionis "Tėviškės žiburiams" aukojo $20.

PADĖKA

Mano vyrui **a.a. Gintui Venskaičiui** palikus mus amžinai, esu labai dėkinga savo sūnums – Gintautui bei Povilui, dukrai Žibutei ir žentui Stepukui Ignatavičiui, kurie metę visus darbus pagelbėjo man visuose reikaluose. Taip pat dėkoju sesutei Birutei Jonaitienei ir jos dukroms – Eglei ir Ritai bei Onutei su Viktoru ir jų šeimai. Dėkoju broliui Viktorui Baranauskui, kuris atvyko iš Floridos, kad galėtų visus paguosti.

Esu dėkinga seserims – Irutei Baranauskaitei ir Zitelei Maciel Floridoje už man pasiųstą užuojautą. Dėkoju B. Ignatavičienei, B. Tamošiūnienei, Polei Tumpai ir kitoms geroms draugėms už pyragus, Zenonui Čečkauskui, už atvykimą iš Hamiltono, už gėles nuo jo ir nuo sesers Alinos su šeima; visoms ir visiems "Vilniaus rūmų" gyventojams, kurie dalyvavo laidotuvėse ir prel. Jonui Staškevičiui, paskolinusiam autobusą jų atvežimui.

Labai ačiū brangieji.

Genė Venskaitienė

"Tėviškės žiburių" SPAUDOS VAKARAS

1999 m. balandžio 10, šeštadienį, didžiojoje Anapilio salėje

Dalyvaukime visi ir paremkime savo laikraštį!

MENINĘ PROGRAMĄ "Sveikiname pavasarį"– dainų ir šokių pynę atliks Los Angeles tautinių šokių ansamblis "Spindulys", vadovaujamas Danguolės Rasutytės-Varnienės.

***PRAMOGINĖJE DALYJE** galėsite pasidžiaugti smagia orkestro "Žagarai" šokių muzika.*

DALYVAUSITE dviejose loterijose – didžiojoje ir mažojoje (su įėjimo bilietais).

PASIVAIŠINSITE skaniais B. Stanulienės gamintais valgiais ir įvairiais baro gėrimais.

Vakaro pradžia – 6.00 v.v., meninės programos – 6.30 v.v.

STALUS (po 8 asmenis) **bei vietas užsisakykite iš anksto šiokiadieniais "TŽ" administracijoje telefonu 905 275-4672 arba parapijose po pamaldų sekmadieniais.**
BILIETO KAINA – $25 asmeniui (koncertas ir vakarienė su vynu).

Visus dalyvauti kviečia –
"Tėviškės žiburių" leidėjai

Toronto lietuviai filatelistai kartu su latviais ir estais kovo 27-28 d.d. Prisikėlimo parapijos parodų salėje, 1921 College St. rengia pašto ženklų "Baltpex XIII" parodą. Paroda bus atidaryta kovo 24, šeštadienį, 11 v.r. – 6 v.p.p. ir kovo 28, sekmadienį, 9 v.r. – 3 v.p.p. Prašome parapijiečius dalyvaujančius parapijos vakarienėje ir sekmadienį po Mišių aplankyti parodą. Joje dalyvauja estai Warren Dixon ir Karl Lars, kurie su rodiniais yra dalyvavę ir pasaulinėse filatelijos parodose (Tokijo, Maskva, Jeruzalė ir Otava). Buvo apdovanoti "Fermale" ir aukso medaliais. Toronto lietuvių filatelistams parodoje atstovaus A. Baltakys su pirmaisiais Lietuvos pašto ženklais, A. Supronas su rodiniu "Pašto ženklų istorija", Vilniuje apdovanota sidabro medaliu. Per parodą bus platinamas filatelistų draugijos paruoštas gražus suvenyrinis vokas. Nuoširdžiai kviečiame visuomenę aplankyti parodą.

A. Laurinaitis

Toronto vyrų choras "Aras", vadovaujamas Lilijos Turūtaitės, ruošia programą pavasariniam koncertui, kuris įvyks balandžio 18 d. Lietuvių Namuose.

Kovo 11-tosios minėjimas, surengtas Tėvynės sąjungos Toronto židinio, įvyko kovo 14 d. Prisikėlimo parapijos salėje. Įžanginį žodį tarė Kazys Manglicas, invokaciją sukalbėjo Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis, orkestrui "Lyra" grojant visi minėjimo dalyviai sugiedojo Lietuvos himną.

Kalbą pasakė Lietuvos seimo pirmininko pavaduotojas Andrius Kubilius. Padėkojęs Kanados lietuviams už paramą Lietuvai ir pažymėdamas, kad jų nupirkta ambasada Briuselyje gali būti simboliu, kiek išeivija padėjo Lietuvai, apžvelgė krašto dabartinę ūkinę ir politinę būklę, padarytą pažangą visose srityse, nors daug ko dar trūksta, Lietuvos santykius su kaimynais ir pastangas įsijungti į Europos sąjungą bei Šiaurės Atlanto (NATO) organizaciją.

Meninės programos dalyje pasirodė Toronto lietuvių kamerinis orkestras "Lyra", vadovaujamas A. Šarpytės, puikiai atlikdamas lietuvių ir kitataučių muzikos kūrinius.

Baigiamąjį žodį tarė Eugenijus Čuplinskas, Tėvynės sąjungos Kanados skyriaus pirmininkas, išreikšdamas padėką paskaitininkui, programos atlikėjams ir visiems minėjimo dalyviams. Po programos paskaitininkas atsakė ir į keletą klausimų. Po to visi pasivaišino kavute ir skanėstais. **J.A.**

Kun. Kęstutis Ralys, keturis mėnesius rūpinęsis savo studijomis ir savaitgaliais talkinęs Lietuvos kankinių parapijoje Mississaugoje, 1998 m. pabaigoje grįžo Lietuvon, į savo Vilniaus arkivyskupiją. Ten arkiv. A.J. Bačkis jį paskyrė naujai įsteigtos Vilniaus Pilaitės Šv. Juozapo parapijos klebonu steigėju. Jam pavesta statydinti naują koplyčią ir įsteigti vaikų našlaičių globos namus. Jo adresas: Vydūno 12-15, Vilnius 2003.

A. a. Juozo Bajoraičio 2 metų mirties atminimui "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje jo žmona Elvyra, norėdama pagelbėti sunkiai sergančius, aukojo $200.

A. a. dr. Irenai Pavilanienei mirus, užjausdami jos vyrą dr. Vytautą Pavilanį su šeima dr. Petras ir Irena Lukoševičiai "Kovai su vėžio liga" Lietuvoje aukojo $100. **M.P.**

Lietuvių kredito kooperatyvas

PARAMA
praneša, kad metinis
narių susirinkimas
įvyks š. m. kovo 28, sekmadienį, 3 v.p.p., Toronto Lietuvių Namuose.

Narių registracija prasidės 2 valandą po pietų.
Prašome atsinešti nario knygutes.

VALDYBA

Maloniai kviečiame jus dalyvauti
Velykiniuose pietuose
1999 m. balandžio 11, sekmadienį, 1 v.p.p.
Toronto Lietuvių Namų
Karaliaus Mindaugo menėje,
1573 Bloor St. West, Toronto
ŠILTAS MAISTAS, VYNAS, TORTAI, KAVA
Programa ir Velykų senelė su dovanėlėmis.
Bilietus galite įsigyti iš anksto LN raštinėje arba sekmadienio popietėse. Įėjimas: suaugusiems – $17; vaikams 6-12 m. – $8; vaikams iki 5 m. nemokamai.
Toronto Lietuvių Namų moterų būrelis ir Lietuvių Namai

*Maloniai kviečiame visus jaunuosius atlikėjus – **ŠOKĖJUS, SKAITOVUS, MUZIKANTUS** ir kitus meno mylėtojus iki 18 m. amžiaus dalyvauti rengiamame*
JAUNŲJŲ TALENTŲ KONCERTE
1999 m. balandžio 25, sekmadienį, 1 v.p.p.
Anapilio didžiojoje salėje
Po koncerto kavutė. Įėjimas – laisva auka.
ATLIKĖJAI PRAŠOMI REGISTRUOTIS TELEFONU:
905 848-9628 (Deimantė) ir 905 615-8681 (Julija)
Rengėjai – Anapilio parapijos tarybos kultūrinė sekcija

Neringa Inc. su Nek. Pr. Marijos seserimis organizuoja ir praveda stovyklas "Neringos" stovyklavietėse, Vermonte
1999 m. "NERINGOS" STOVYKLOS
LIETUVIŲ KALBA liepos 11-25 d.d. – vaikams 10-16 metų,
liepos 25-31 d.d. – vaikams 6-10 metų,
liepos 25-31 d.d. – vaikams 13-16 metų,
rugpjūčio 1-7 d.d. – šeimoms su mažais vaikučiais.
ANGLŲ KALBA – LIETUVIŲ KILMĖS
rugpjūčio 8-21 d.d. – vaikams 7-16 metų,
rugpjūčio 21-24 d.d. – šeimoms su mažais vaikučiais.
INFORMACIJA-REGISTRACIJA
kreiptis į **Daną Grajauskaitę:**
66 Salisbury Rd. Watertown MA 02472
tel. 617-923-4583 e-mail: neringai@yahoo.com

Statybininkas, gyvenantis Kaune, ieško asmens, kuris galėtų padėti jam ir sūnui emigruoti Kanadon. Jis yra 43 metų amžiaus, baigęs Vilniaus statybos technikumą – gelžbetonio konstrukcijų specialybę, gerai įvaldęs staliaus amatą, 16 metų dirbąs toje srityje. Anglų kalbą moka patenkinamai. Sūnus Kęstutis, 17 metų, mokosi vidurinėje mokykloje, XI klasėje. Specialybės neturi. Anglų kalbos mokėjimas patenkinamas. Adresas: Vytautas Miliauskas, Ukmergės 16-48, Kaunas 2043, Lithuania. Tel 8-27-725-943.

SKUBIAI reikalinga auklė 3½ metų mergaitei. Skambinti tel. 416 515-1292.

SKUBIAI ieškome 2 metų berniukui auklės, kuri gyventų kartu su mumis Mississaugoje. Prašome skambinti tel. 905 282-9102.

REIKALINGOS auklės ir namų ruošos darbams moterys. Būtina kalbėti angliškai. Skambinti Ellai tel 416 221-5114.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kuriuo laiku tel. 416 503-1687.

ATLIEKU staliaus, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Įrengiu pirtis (saunas), dengiu stogus. Skambinti Algiui tel. 905 272-8323. Pager 416 715-4783.

Punia Construction Ltd.
NAMŲ REMONTO BENDROVĖ
atlieka įvairiausius statybos-remonto darbus.
Įvedame dujotiekius, oro ir vandens šildymo sistemas, atliekame visus elektros bei vandentiekio darbus, nusausiname rūsius, dengiame stogus ir t. t. Garantuojame gerą darbo kokybę. Skambinti
Alvydui tel. 905 848-9628
416 609-5108 (pager).

MONTREAL QUE

Kun. Izidorius Sadauskas, SDB, kovo 7 d. gražiai pravedė jaunų šeimų Mišias Aušros Vartų šventovėje. Visi vaikučiai atnešė Mišioms aukas ir patarnavo kunigui ruošiantis Aukojimui. Mišių pabaigoje jis kiekvieną vaikutį atskirai palaimino. Per pamaldas giedojo moterų dainos vienetas "Aušra", vedamas muz. Aleksandro Stankevičiaus. Vėliau parapijos salėje buvo pasivaišinta kava ir šaltais gėrimais.

Šv. Kazimiero parapija kovo 7 d. iškilmingai atšventė savo Globėjo dieną. Mišias atnašavo ir pamokslą pasakė klebonas kun. dr. Feliksas Jucevičius, giedojo Aušros Vartų parapijos choras, vedamas muz. Lavrenti Djintcharadze. Po pamaldų parapijos salėje buvo pietūs, kuriuose dalyvavo parapijiečiai ir svečiai.

Nek. Prad. Švč. Merg. Marijos seselės Montrealyje pasilieka. Su džiaugsmu sutikta ši žinia. Provincijolė dr. Albina Pajarskaitė šiomis dienomis pranešė, kad dabar Montrealyje esančiai seselei Juditai atsiunčia pagalbininkę iš Lietuvos seselė Pranutę, jau anksčiau čia buvusią. Kartu provincijolė nusiskundžia, kad jų užsibrėžtiems darbams jau trūksta darbininkių.

"Neringos" stovykla lietuviškai kalbantiems vyks liepos 11-25 d.d. vaikams 10-16 metų amžiaus, liepos 25-31 d.d. vaikams 13-16 m. ir vaikams 6-10 m. amžiaus. Stovyklai vadovauja Putnamo seselės, todėl smulkią informaciją bei registracijos anketas turi ir Montrealio seselės 1450 rue de Seve, Montreal, Que. H4E 2A7, tel. 766-9397. Kurie domėtųsi šia stovykla, turėtų jau dabar pradėti tuo rūpintis.

A. a. Vincas Jancevičius, 81 m. amžiaus, mirė kovo 2 d. Po gedulinių pamaldų Aušros Vartų šventovėje kovo 5 d. palaikai sudeginti Notre Dame des Neiges krematoriume. Liko žmona, brolis su šeima Lietuvoje ir kiti artimieji.

A. a. Irena Štencelytė-Pavilanienė, MA, PhD, McGill universiteto profesorė, 78 m. amžiaus, mirė kovo 3 d. Po gedulinių pamaldų Aušros Vartų šventovėje kovo 8 d. palaikai sudeginti Notre Dame des Neiges krematoriume. Liūdi vyras, trys dukterys ir sūnus su šeimomis bei daug bičiulių. **B.S.**

A.a. dr. Irenai Pavilanienei mirus, užjausdami dr. Vytautą, sūnų dr. Aleną, dukras – Kristiną, Mariną, Ingridą ir jų šeimas, Bronė ir Jonas Lukoševičiai "Tremtinių grįžimo fondui" aukojo $50.

Iš Vasario 16-tosios šventės Montrealyje. Kun. K. Ambrasas, SJ, sveikinasi su Lietuvos karininku Eimantu Eidumi. Tarp vėliavų – vyr. leit. Ramūnas Silvanavičius, vyr. leit. Romas Molderis, šone – kpt. Juozas Janulevičius, skaitęs paskaitą. Prie vainiko – Antanas ir Paulius Mickai. Žemiau – Aušros Vartų parapijos choras Nuotr. A. J. Mickaus

LITAS
40
Montrealio lietuvių kredito unija
1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 ***FAX: 766-1349***

SPECIALIOS DRAUDIMO KAINOS
AUTOMOBILIAMS, kurių vairuotojai yra 55 metų amžiaus ar daugiau, neturėję nelaimių.
NAMAMS, naujiems ir atnaujintiems, gerai išlaikytiems, savininko gyvenamiems arba nuomojamiems.
ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545 **Fax: 722-3546**

IEŠKOME MOTERS prie 4-rių vaikučių, gyvenančios kartu Mississaugoje nuo balandžio mėn. Skambinti tel. 905 848-9628.

• Visa išeivijos lietuviškoji spauda sunkiai verčiasi. Reikia paramos ir "Tėviškės žiburiams". Kas galite, paremkite juos auka, rėmėjo ar garbės prenumerata, testamentiniu palikimu.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei pataisymų bendrovė, atlieka įvairius staliaus, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūsius, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stato lauko verandas, tvoras. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.